

Darai Lajos (Kápolnásnyék):

Zaklat a lét. Vagy simogat?

Megmásíthatatlan végzet s alakítható sors közti különbség nehezen látható, fogható, s jobb lenne, ha figyelembe vennénk és aszerint élve elkerülhetnénk a látszatok uralmát. Nem uralkodását, mert belőlünk fakad és mi alakítjuk ki ismeretlenség tekintélyét, és máris létezőnek vesszük párkák fonalát, fordítva élünk, csillagjósástól vezetettve.

A testnek mondott anyag bennünk mintha önálló lenne, diktál, hiszen míg felnövünk, nincs beleszólásunk, milyen színű a bőrünk, hajunk, mekkorák legyünk, az egész álomszerű, végeredményt ébredünk. Pedig már akkor is volt befolyása rá, testi mivoltunk alakulására, neveltetésnek, táplálkozásnak, életmódnak, figyelemnek és szeretetnek felénk, a család meghatározó.

Lehet gyereket sportolónak nevelni, vagy ő választ igen korán életutat, körülmények hatalmának mondjuk, de csak mikor nem kedvező, akkor magyarázzuk bőszen, hogy sors kőbe véset. A valóság szerkezete megmásíthatatlan, minden más kedvünkre alakítható, de hogy mi kedves és mi káros, fájdalmas, lehetetlen s lehető nekünk, más emberek határozzák meg.

Végző soron oda jutunk, hogy ami végzetnek lett tekintve, akaratlagos, emberfüggő, és sok útja és módja van a boldogulásnak, vagy éppen életben maradásnak, nagy nehézségben. Mit inkább elnyomás okoz, mint természetcsapás, nem tehetnek róla, akik elszenvedik, s mások haszonélvezete teszi még keserűbbé, ha közteherviselés gyakorlat megoldás lenne.

Az aztán végzetes lenne a gazdagokra, így véli felszínes gondolat, uszítva ellenük, miközben működőképes javaslat megosztja és kiterjeszti emberi vívmányok jólétét. Ha mindenki tudatosabban élne, kovácsa lehetne sorsának, mibe beletartozzon a másoké is, hiszen egyedül semmik sem vagyunk, egyénileg aztán el is tűnünk az életből.

A bizonytalanság lehet megtermékenyítő, ösztönző a gondolkodásban, ha elismerjük, hogy alig tudunk valamit arról, bár másoknak nyilvánvalóról, mi közmegegyezésből épül. Nagy bátorság kell ezt bevallani, legalább a magunk számára, de felszabadító lehet a megrögzöttségek alól, bevett tételekről lemondva, megnő újak találási esélye.

De most nem az üres képzelgésről van szó, hanem például a történelem általunk ismert nagy összefüggésrendszeréről, melynek gyökerei időméltségbe nyúlnak, csupán következtetetten. Ugyan eszközeink más pontos eredmény tudnak mutatni, de hogy abból mit olvasunk ki aztán és fogalmazunk meg állapotként, eseményként, nagyon tőlünk függ, korábbi tapasztalatainktól.

Olyan pedig nekünk nincs régmúltat illetően, alig pár nemzedékre megy vissza emlékezet, az újabb időkben jött divatba összeírni, mi volt, mi történt – uralkodók fényezésére. Vagy inkább hatalmi igényre, megalapozni a vezető mivolt öröklésének igazát, mert a leszármazás, vérségi folytatás tudta igazolni a jogot, hogy a képesség átszállt.

Elődről-utódra, királyról-királyra, s eszmék sorsa is ez lett, hogy kellett nagy tekintélyek, akik a legmagasabbról kapták tudásukat, és csak tökéletlen tanítványok születhettek. S hogy mindaz volt, ahogy írva, kőbe vésték egykor, ne térjen el tőle senki, törvény lett és parancs, ezt kellett olyan mód utókornak feldolgozni, kecske is jóllakjon, káposzta is megmaradjon.

Azaz éljen a múlt hatása, de éljünk mi is megnövekedett hatékonyságunkkal, népesség nagyobbodás folytán, lettek csupán tudománnyal foglalkozók, más úton ismeretekhez jutók. Máig nincs viszont összeegyeztetve a két út, a módszeres és a történeti gondolkodás, s ha utóbbi nem enged állásából, termékeny bizonytalanság tehet termékenyvé másikat.

Dallam és szöveg, ha te éneklek, egy lesz veled, de ha csak hallod, hallgatod, az élmény kevesebb, bár a ritmust doboljuk, de a csústeljesítményt gitáros, harmonikás nyújtja, ki nekünk játszik. Mert ő is mulat, énekelve, s mi, nem zenészek még csak találgatni sem tudjuk, mit jelent neki, mikor zenél, magának választ dalt elsősorban, ezernyi dallammal szórakoztatva, és mind más.

Mind szép neki, nekünk is, de ő előre tudja, mi következik, milyen futam, összhangzat, sőt a szöveget is pontosan, több versszakra rúgva is ő ismeri, s fegyelmezett, csak keveset iszik. A többiek többet, sőt táncra is perdülhetnek, csak magukban, miközben igen jól kiszolgáltak, így, akik nem akarnak dalt rendelni, azok is jól elvannak egész este, a jókedv magasán.

De van nótájuk, s apjuknak is volt, mind sorra kerül, a felhozatalt hárman-négyen már igen fel tudják dúsitani, más vidékről valók, így újat képesek előadni, halk kísérettel. A húrok szinte beszélnek, még ha csak pengetik is őket, de oda és vissza, valamint a játék a vékonyabbakon az igazi, fülbemászó, mintha ismételné a szöveget, változatos.

Dallamon is túl, kívül kerül, önállósodik, a hangulat tőle szétterjed a tetőn, hová előzőleg hágott, s amikor az ismétlésnél járunk, kicsit sajnáljuk, hogy hamarosan vége. Közben a sült húst is enni kell az italhoz, meg az illata miatt, inycsiklandó, addig más fog énekelni, de a fejünkben ott rezeg minden, részese vagyunk a megismételhetetlenek.

Különösen jó barátta tesz a közös ének, közelebb vagyunk egymáshoz, mint beszélgetéskor, persze, most is becsúszik valami nevetető, és a vidámság alaphelyzet, zenei ízű. Minden együtt van és adja ki a keveréket, már semmi sincs külön-külön, és senki egyedül, hát próbáld ki te is, ha még nem sikerült zenész barátal együtt átmulatni délutánt, estét.

Tartalmatlanságokra pazaroljuk erőnket, időnket, ami a tanulságok, tapasztalat felől nézve hiányozni fog majd valamikor, mert csak látszatra rendelkezünk szabad magunkkal. Testi oldalról könnyebb észrevenni, hogy szinte törvényszerűen rontó változás áll be, ha úgy elengedjük napi ténykedésünk szorgalmát, hogy fellázadva ellene, lustaságot élünk.

Megfelelő mozgás elhagyásával és étkek terén bármi megengedésével, ami, tudjuk, árt, mert fegyelmezettség kell a helyes arányhoz, elhízunk, izom sorvad és betegség kopogtat. A gondolkodásunk szintre hozása legalább az igényes közvéleményig, évtizedekbe telik, mármint ha nem sunnyogjuk el köznevelés alkalmait, akár ellene magasba törve.

Igen sok múlik aztán a közvetítéseken, és ezen most ne eseményről tudósítást, beszámolót értsünk, egyidejű mozgóképi megjelenítést otthonunkban, azt magunk látjuk. Azaz azt hiába próbálják jóként vagy rosszként eladni nekünk, ha ellenkezőt érzékelünk, bajunk szellemi értékek értéktelenségével helyettesítése okozza, mit sokan néznek.

Valóságnak vesznek, mint az első moziban, ott kimenekültek a teremből, mikor szembejött a vonat, él a hit, hogy ami képernyőre tud kerülni, az igaz, helyes, még ha szokatlan is. Különösen ha befogadandóként találják nekünk, ostromozva maradiságunkat, holott éppen a hagyománytalanságunk miatt lettünk kiszolgáltatottak, műveltség hiány dűl rajtunk.

Nem követeljük meg a kapottak egyezését értékrendünkkel, ha hiányzik meggyőződésünk, eleve bizonytalanok vagyunk, gyorsul világ, mondják, ne maradj le, s elfogadjuk, amit adnak. Nem úgy, mint a boltban, ahol a pénzünkéből épp annyit adunk, mint az árcédulán van, eszmeiséget nekünk kell bearázni, ideje megtanulni, ettől leszünk felnőttek, nőjünk fel feladathoz.

Mennyivel értékesebb, ami tiltva van, de a hagyománya követeli újra és újra a művelését, megőrzését aztán, s hozzájutva kincsként építjük magunkba, tudatunkba hévvel. Ilyen az anyanyelv, s azt gondolnánk itt a szinte egynyelvű országban, hogy csak természetes abban felnőni, pedig ahol már az iskolában is más nyelven kell tanulni, elképesztő a helyzet.

Merthogy az államnyelvet ráerőltetik a nem olyan nyelvűekre, kiskorban meghasonulva érzelmi téren, kisebrendű érzést okozhat személyiség anyanyelven való elnyomása. Pedig megoldható, nem is oly nagy gond ez, vegyes házasságok gyakorlata mutatja, de ott nem az állam diktálja a tempót, hanem a szülők akarnak két nyelvvel gazdagítani csemetét.

Ahol azonban nehéz hozzájutni többletnek saját nyelven, amit az iskola jelent, sokkal megbecsültebb lesz a forrás, az idősek szája, és a könyvekben, lemezen megőrkítettek. Mennyire ragaszkodnak aztán az ilyen úton hozzájuk eljutott nemzeti irodalomhoz, dalkincshez, csak személyes találkozáskor lehet megtapasztalni, micsoda szentségekről van szó.

Ahogy a közmondásokat használják, építik be beszédükbe, képi gondolkodással élnek, idegen szavak nélkül még kifejezőbbek, és az áhitat a költők iránt egyedülálló. Hát még az énekléskor, hogy mik jönnek elő, azt nem várja senki, nem közülük való, mily nagy becs övezi a különböző műfajú dalokat, amik kottáját kalandos úton tudták megszerezni.

Mert arrafelé sokkal többen tudnak játszani hangszeren, mint erre felé, legalábbis több az alkalom, mikor ezt megmutatják, magukat kell ilymód szórakoztatni, nem központilag kapják. Ott jó ebédhez idegen nóta szól, legújabb táncdalainkat sem nagyon ismerik, de régi nagyok mind szeretettek, jobban, mint nálunk, mert nincs mesterséges elhallgattató elavulás.

Sokan vannak, akiknek számít, mi róluk mások véleménye, egyenesen azért tesznek ezt-azt, hogy tetszetős színben tűnjenek fel, míg egyesek fittyet hánynak erre, bár szívük mélyén talán nem. A közösség ösztönző vagy visszatartó erőt képvisel, de nem pontosan tudjuk, kiből-miből áll össze a megítélés, ezért magunk vagyunk bíránk leginkább, önerőből alkalmazkodunk.

Hogy mihez, abban áll a lényeg, nem titok, szoktunk róla beszélni, mikor valakiről lerántjuk a leplet, mikor csal, mást mutat, mint ami, s lehet, maga sem tud róla, milyen önbecsapást végez. De ugyanígy azt is megbeszéljük, mi a siker titka annál, akit éppen azért nem irigylünk, mert látjuk, elismerjük erőfeszítését és tehetségét, mi nem vagyunk arra képesek.

Ugyanakkor értelmetlenségnek látszik mai közvéleménykutatási örület, mintha az érvényes megfontolást tükrözne, hogy előre kijelölt összegzett célra kell rábólintani. Vagy elutasítani, mindegy, és embereket is ilyen formán értékelünk a választáson, aminek következtében megbízottunkká lesz, valójában nem ismerjük őt, csak felszínese.

Életünk fordulópontja is így dől el kétszer egymás után legalább, szerencsés esetben, mert a hivatás és hitestárs választás életre szóló kellene legyen, s volt is sokáig azért. Elősegíti az előkészületünk, tanult szakmában szokás elhelyezkedni, de aztán a munka mindig különlegesebb, emberpróbálóbb, sokat számít a többiek jó hozzáállása.

Amint párkapcsolatban is kettőn áll a vásár, hiszen „hiába fürösztöd magadban, csak másban moshatod meg arcodat”, jobbik feled néz vissza rád, úgy érzed, amikor boldogságban élhettek. Te is elismert leszel, s nemcsak az ő szemében, de mindenkiében, ha családod gyarapszik, igazi megmérettetés a gyermekevelés, amilyené fiad, lányod lesz, igazi tükör.

A tiszta gondolatnak nincs hátsó szándéka, ám azért a gondolkodás akaratlagos, s ugyan belülről jönni látszik, de külső tényezőkre gyorsan válaszol, ha ösztönösségre van szükség. Mert minden gondolat számunkra, még érzékelés eredménye is, nem találgatjuk, mi az, hanem a találat váltja ki a látványt, hallomást, és még azt is tapintjuk, amihez hozzá sem értünk.

Lehet köztöködni a részletekben, hogy pedig megtanuljuk az ismeretlen dal dallamát is hamar, de ha szokatlan hangskálát használnának hozzá, sokkal nehezebben, vagy talán nem, menne. Ismerőst is messzebről felismerünk, minthogy az arcán lévő jellegzetességeket meglátnánk, azaz ismeretlen azokat csupán sokkal közelebről vagyunk képesek azonosítani.

Hozhatjuk tovább a példákat érzékelésről, hogy miért észlelés az, vagyis képzetet rendel hozzá agyunk, ha tud, s ha nem, létre sem jön, üres járat, s mennyivel inkább így van eszmeiségénél. Ha művészeti, tudományos vagy bölcséleti az élmény, előzetes ismerethalmaz, módszer szükséges a befogadásához, ami tehát alkotás, s továbbgondolás, továbblépés lehet.

Már közelítünk az akarat kérdéséhez, hogy annak mi a helye ebben a folyamatban, mert hogy van, az biztosnak látszik, hiszen törekvések nélkül nehezen képzelhető el az életünk. Persze, szeretnénk sokmindent tudni, birtokolni, végezni, de ez nem ugyanaz az indíttatás, mint amikor külsőt behozva bebeszélünk a világról szóló ismeretekbe saját célból.

Ott ugyanis nincs helye a legkisebb önzésnek sem, mégha ezt az állapotot gyermeknek is tartják a szirakúzai türannosz óta, ő rabszolgává tette az ezt bíráló bölcsét. Platón kiváltotta egy tanítványa, de mi nem tudunk szabadulni e kötelékből, ha soká nyomulunk ügyeinkben diktátorként, esetleg mások mögé bújva, de nem egyetemes elvhűn.

Felismerések, rádöbbenések korát éljük, bár lehet, hogy ez máskor is megtörténhetett már, az akkoriak beépültek a történetbe, a maiak viszont éppen újaknak hatnak. Éppenséggel minden kis esemény történelmi tett lett, ha elsőnek látszik megvalósulni, mint olyan, ami még nem volt, egyes emberektől vagy az egésztől létrehozva, jó vagy rossz hatással.

Ám a természet is ilyen mód nyilvántartott, a csillagoktól a bolygókig, a nagy hegyektől a nagy folyókig, az időjárás változatai, minden-minden állandóan csúcsot dönt, ámuljunk. Essünk hanyatt tőle vagy lelkendezzünk, jegyezzünk meg olyan eseteket, amihez alig van közünk, ennek számbavétele, célja tehát igazán érdekes, nem amit naponta élénk tálalnak.

Mintha e nagy nyüzsgésnek el kellene takarni igen fontos dolgokat, összefüggéseket, hogy ne foglalkozzunk vele, hozzá se jussunk, és ha igen, ne maradjon elég figyelmünk, erőnk rá. Bele is fáradtunk az állandó híradást és adattengert hallgatni, kezelni, mi eláraszt, szinte fuldoklunk benne, de lettek e téren is úszómesterek, alkalmazkodást tanítanak.

Mint mikor régebbi időben szúrt a cipőtalp szöge, és úgy igazítottuk a lábunk, hogy ne tegye, mert nem húztuk ki azt időben, ma is próbáljuk megszokni, nem megszüntetni bajunkat. Amit minden bizonnyal magunknak okozunk, de a felelősök bár köztünk vannak, elérni nem tudjuk őket nagy nyilvánosság álca közepett, felelősségre vonás nincs, garázdálkodhatnak.

Mert a nagyjából úgy-ahogy megvan, sőt nő is a gazdaság, bővül a világ, nőnek épületek fel az égbe, mert másfelé állítólag nincs hely, pedig a Föld túl nagy, gyalog elérhetetlenül. Viszont gépekkel megkapható minden, de hogy ez mit okoz bennünk, nincs kivizsgálva intézkedés vonzó módon, mert szintemelkedést nem követ jobb elosztás köztünk, maradunk nagyon különbözők.

Nem a képességek, hanem a lehetőségek felől nézve, így pedig az egyenlőtlenség nagy teherként marad továbbra is, felismerni ezt nem szabad tehát, mert igencsak megrendítő.

Jön az egyéni gondolkodás befagyasztása lényeges ügyeket illetően? – mintha már nem kérdés, hanem valóság lenne, itt lenne velünk, olyan jelenségekkel szembesülünk gyakorta. Legerőteljesebben a veszély törvényhozás szintjén riogat, mert betiltják ellenvélemény előadását a legerőteljesebb közlések eszköztárában, mégpedig büntetés által.

Az ellen már nem szólalhat fel szinte senki, mit ezek közvetítenek, szentírászerű parancs alakjában, csak az egyetértés vele helyes magatartás, ha megérted, biztos elfogadod. Mert lépesőzetesség van beépítve, az egyes megállapítások, állításokból fakadó folyomány életellenes, világdúló mivolt ténye, ami inkább hallgatólagosan sugallt.

Neked kell érezned, hogyha átléped a határt, nem egyezik a véleményed és ki is mondod, olyan következményeket segítsz elő, melyek aztán lavina-szerűen hatnak, felgyorsulnak. Mellékes, hogy semmi nincs bizonyítva, s káromlás, szentségtörés. ha igazolást kérnél hamisan egyöntetűnek mondott elv, elmélet esetén, a megfélemlítettséged mutatja, hogy igaz.

Persze régóta folyik az egyirányúsítás, csak hogy mára a hírforrások, közfórumok legtöbb részben kevés kézben összpontosulnak, alig van magánosoknak lehetősége megjelenni. És ha van is, annak vegyes a színvonala, mert az akadémiai szféra kap támogatást, anélkül dolgozók kiszolgáltatottak tévedés, elavultság felé, örülnek kis találatnak.

Amibe kapaszkodnak elkeseredésükben, de a megtévesztés mesterei ellen csak saját színvonalukon lehet harcolni, és ezt nem éri el az „igaz” oldal, egymást is marja. A nagy baj újabban, hogy nemcsak tabutémákat tiltanak, hanem a szabad kutatást nyomják el, tévutak támogatásával is, megtévedett jószándékúaknál, tisztább gondolkodás segít.

Mit adsz bele, és mit kapsz az élettől – amikor meg mered kérdezni és válaszolni is rá, érett ember lettél, de nem biztos, hogy tévedés mentes, mert nem adózásról van szó, s hogy mennyi a béréd. Hanem hogy helyedre illeszkedtl a világban, a tájkép egyik fajaként, olyat és úgy tehetsz, az egyetemes értéket képez és képvisel, miközben élvezetes, nem vállad nyomó kereszt.

Mert ha csak küszködsz a tananyaggal, valami baj van vele, politikai vagy vallási túlzást erőltetne rád, az ellen küzd minden porcikád, még ha nem is fogod fel az alattomos húzást. Ami gyerekkortól jó alattvalónak nevel, bár a szüleid mást mondanak otthon, ha mernek, de azt is inkább suttogva, továbbadástól tiltva, mi rosszabbul hat, mintha rosszalkodásért vernek.

Így felnőve aztán a munkád sem lehet teljes, ellenértékének nagy részét nem neked adják, hanem általad nem jóváhagyott célra, s legyél állambarát, hogy vállalkozásod békén hagyják. De ez a keret még nem az élet maga, és az életszínvonal sem valódi minőség titka, igazságtalanságból is fakadhat, időben vissza több nemzedékre, ezért nem igaz minta.

A becsület és tisztesség által vezérelve még a tiszta szeretet is könnyebben betársul, nem mérlegeled hozzájárulásod mértékét, mikéntjét, áldozathozatalod nem lesz fásult. A tisztánlátásod is így hamarabb valósul meg, egyszerűbb fogalmakkal érsz el világértést, mintha a hazugság bonyolult útját járnád, munkád, sorsod nem véletlen áraszt áldott érzést.

S nem akarod érvényesíted közügyekben, hanem példáddal teszel vonzóvá eredményt, ezért is tudsz örülni mások boldogságának, a gazda csak veti, a Nap érleli a terményt. Kevesebb is elég tehát elégedettséghez, ha tudatosságod kiterjed az alapokig, melyek életetik mindünkben reménytelenl létünk, minek végére érni értelmünk hozzászokik.

Dombtetőn irányító hadvezérnek képzeled magad, ahogy a légifelvétel közvetíti számodra a csatát,⁴⁷² távcsőt sem kell szemed elé emelni, mint neki, s te biztonságban vagy, itthon. Őt esetleg eltalálhatja eltévedt golyó, téged csak szélsőséges időjárás fenyeget, istent látták régen ilyen helyzetben, szerepben, ki az égből figyelte a földön harcolókat.

S tudta, kit vezet az igazág védelme, és kit a nyers hódítási, gyilkolási vágy, segített a jó oldalon, vagy ha nem, hát ott is sok volt a bűn, így aztán a győztes szabad kezet kaphatott. De ez csak utóbbiak utólagos meséje maradt, mert a valóságban a védekezőknek lett esélyük levertetést elhárítani, többen is voltak, s békés idő sokszorossá nőtt.

Mert támadó hadsereget évekbe tellett, míg összeszedtek, fegyverrel elláttak, csaták után, hiszen sokan elhullottak az ostromlók közül, ellátás is nehéz volt, mérgezték a kutakat.

⁴⁷² <https://youtu.be/hUv3woET8-k>

A vár népe pedig, mint a templomerdőben is, felélte a gabonát, füstölt árut, szalonnát, vize is volt, sőt bora is, végvári vitézekkel, a hagyományos háború még emberséges volt.

A mai embertelenségét nagy hatékonyság adja gyilkolásban, egész háztömb elpusztul a rakétától, s benne mindenki, de egy emberre is vadásznak távirányított szárnyas gránáttal. Amit otthon gyerekként művelt a fiú, gyojsztik rángatással, most ugyanazt csinálja bunkerban a fronttól nem túl messze, és számítógépét már a műhold vezérli, nem szimuláció, mint egykor.

Mesterséges értelemről féltik világunkat, de a fegyvert gyártó, árusító, felhasználó rendszer már itt élőködik rajtunk, s tehetetlen szolgáljuk őket, nem tiszta lelkiismerettel. És öngyilkos módon szélső esetben, hisz egyik vagy másik táborhoz kell tartozni, kölcsönösség a teljes pusztulásban áll fenn, visszafordulni nem tudunk, ideje a jobb irányért harcolnunk.

Az a leegyszerűsítés, ahogy megragadni képesek vagyunk a világot, benne bonyolult összefüggéseket természeti, társadalmi, valamint gondolati téren, sokszor visszaüt. De nincs más lehetőségünk, mert még így is igen nehéz felfogandók támadnak az egyes szakok tudósai, mesterei fejében s előadva, és azok közvetítése könnyen félre mehet.

Félrevezet, különösen ha valami egyéb szándék furakodik értő és értendő közé, legyen az tárgy és befogadója, találmány és használója, ha agyimosás és ártás jár vele. Mitől nem érezzük megtévesztettnek magunkat, hanem isteni titkokba beavatottnak, még ha ahhoz nem megértés, de hiszékenység visz is közel minket, emelkedettség üressége.

Ami szintén visszaüt majd, mikor magányosnak érezzük a személyes viszonyt létkérdésekhez, s ugyancsak veszélyessé vált a testi egészség ételösszetevők mesterséges hígításán. Évmilliói szervezetünk sem tud mit kezdeni az így valójában mérgezést jelentő anyag adalékokkal, amik a haszon biztonságát biztosítják a nagybani módon termelőknél.

S ez a nagy méret mindenütt visszaköszön, nehogy ne érezze kicsinek magát az átlagember, s nagyokhoz tartozónak az, ki megfogta isten lábát, alkalmazottként, de tulajdonosként is. Mint amikor az élet eluralkodott itt a földön, sőt az egész Földön, szervessé téve a szervetlen anyagot, látszatra most az értelem terjeszti ki csápjait annak folytatásaként.

De ez nem igaz, mert a társadalmi kettősség tudati szinten gyakorlattá tétele, azaz tudatlan irányítottak s tudatos vezetők mellé hamis tudat társul, győzelmes állapot. Ami vakká lett saját romboló mivoltára, az ő esze is egyszerű ábrákkal fedi le a valóságot, mely messze túlmutat önmagán, részei értőinek kell végre összefogni.

Hol van a vízvázlatzó közességben? – nem így teszik fel a kérdést, hanem a cselekvés szintjén, annak irányait, céljait tekintve, mintha nem az elvi választás lenne az alap. Mintha nem lenne belerögződve egyik oldal szívébe-lelkébe az ősi eszmerendszer, mit támogat, fenntart, míg másoknak ki kell találni minden kihívás mozzanatra valami újat.

Mást, ahogy ők mondják, és azt értik alatta, hogy lehet jobb is, – ha megengedjük megszületni és érvényesülni – mint az addigiak, de próbát tenni vele veszélyes, hiszen vakon vezetés. A kiegyezést a két megközelítés között az tenné lehetővé, ha belátnánk mélységét az emberi gondolkodás összetevőinek, eredet kérdésben feltárhatatlanságot.

Bár megfelelő tisztelettel, sőt alázattal közelítve hozzá, megjelennek kezdet óta hasznos, üdvös, azaz szent tapasztalatok, amit emlékeztető alakítottunk minden korban. Ugyanakkor a hirtelen, azaz gyors, messzire kiható és nagyarányú irányvételekkel, jobban mondva cselekvési intézkedésekhez megalapozatlan dönteni igen csábító.

De semmi biztonság nincs benne tévedés, hiba esetére, mert embersokaságot érintő ügyekben lehetetlen kísérletezgetni, mind belepusztulhatunk előrelátás nélkül. Ami visszakanyarit bennünket hagyományos eljárások felé, azok kis módosítása lehet a próbálkozás sikerének kerete, illetve belátható bonyolultság kezelés.

Ennek egyetemessége mindenre tekintés, általánossága mindenre, feltételként, s ha ez nem teljesül, nem szabad belevágni, sőt, el kell tiltani magunkat tőle, ne kísérsen. Mindez jó esetben erkölcsi eszménnyé váltan érvényesül a kis és nagy közösségekben, de mióta világot átfogó katona-erők támadtak, az erkölcs elveit sárba tapossák.

Nem kérdés, hogy kellene fogadalmak, de ezek nem törvények, különösen nem kőbe vésettek, leginkább a személyiség állapotát szokták kifejezni, csúcsra jutást, vagy gödörbe esést. Átlagos esetben nem teszünk fogadalmat, mert mindaz, amit azáltal elérhetünk, megvan, vagy amit elkerülhetünk, tiltunk magunktól, szintén nem okoz gondot nekünk, jól megvagyunk bőrünkben.

Ami mutatja, hogy az átlagosság milyen jó, nincs benne az a hiánya, amiért ostorozzák sokszor, tehát méltatlanul, és az ők körmére kellene nézni, hogy milyen ferde szándékuk van. Vállalj többet, vagy ne akarj többet, egyaránt mint jelszó előfordul, biztatás, lemondás nem hátsó szándék nélküli, ha gyermeteg közösség a célpont, legalábbis csak annak van tekintve.

Hogy az adott állapot bebetonozódjon, mert valakiknek úgy jó, hajt nagy hasznot, ne legyen sok, alapvető változás, ugyanúgy hathat döntés személyiségre, ha nem idejekorán hozzák. Ha valaki képtelen valamire, hiába határozza el erős akarattal, ártani fog hosszú távon magának, vagy ha lemondással korlátozza magát feleslegesen, kárt okoz.

A történelem során voltak nyilvánosságot kapott és tömeges elvonulások világi élettől, család alapítástól, szokásosság gyakorlásától, de nemes cél volt a háttérben. Hasznot hajtás gyakorlati vagy lelki szinteken, s mindenki tudta, ismerte, kik ők, nem hirdették ki, mint manapság sokan, illetve a középkor hajnalán még magányosan áldozták fel maguk.

Ma is az a leghatékonyabb út, ha senki sem tud a törekvésünkről, amiért lemondunk sokról, vagy teljesítünk olyan erőteljesen, miről csak mi tudjuk, mibe kerül nekünk azt megtenni. Ugyanakkor mégiscsak hasznos, ha családukkal, társaságunkkal közöljük, amikor kihívást teljesítünk, megerőltetésben vagyunk, mert az együttérzésük, szurkolásuk sokat segíthet.

Ajánlás:

Vándor társak éltünk fordultatos mezőjén! ne feledjétek, hogy ami elhamarkodottan, túl fiatalon s talán nem elég meggondoltan megfogadtatok, többnyire teljesíthetetlen.

A kényelem két értelme megtévesztő lehet, mert nemcsak alapvető szükségletteljesítést jelent, hanem annak kedvezőbb mintáját, mint az alacsonyabb fokú, kényelmetlenséggel járó. Kényelmesebb bekapcsolni a gázfűtést, mint fát vágni, előtte beszerezni, vagy gyűjteni, sőt a szénnel is ez a helyzet, olaj sem kisebb gáz, viszont a hőszabályozót már kapcsolni sem kell.

Előre beállíthatjuk, nappalra-éjjelre a hőfokot, s kérdés, akkor mi dolgunk marad, ha minden fűtési feltétel magától teljes, teljesül, kényelmünket biztosítja pazarul. Hát, ennek ellenértéke megteremtése, mert semmi sincs ingyen, legfeljebb gyermekkorban, de őt meg a jövő szolgálatára neveljük, akkor álljon helyt, amikor eljön a saját ideje.

Mindeközben, az egészre nézve, nem mondható, hogy mindenki kényelmesen tud boldogulni az életben, sokaknak kell keményen dolgozniuk, és egyesek lustálkodni látszanak mellettük. Például az értelmiség, művészek, kötetlen munkaidőben dolgozók, de nekik másféle, lélekkoptató munkájuk lévén éppen testük lesz kitéve a mozdulatlanlás veszélyének.

Az egyensúly ugyan megteremthető mindenki számára hasznos elfoglaltság eredménye és annak a munkának könnyebb elvégzése között, amit gépek tesznek lehetővé minduntalan. Már a kőbalta is, a nyíl és a kunyhó, sokkal jobb körülményeket teremtett, s főzés, szózás, ízesítés, kelesztés, mind-mind könnyítette az étkeztetés feladatát, s finomabbá is vált.

Gazdagság és kényelem együtt jár, inkább lelki értelemben, mert a kiszolgáltatottság igen rosszul esik, és a szegénység olyan állapot, bár biztonsággal párosulhat szerény élet is. Végül a törekvések, a viszony hozzá baljós árnyékot vet, mert azt elérni ne cél legyen, de természetesség, amint tömegével vállalnak úgy kihívásokat, hogy közben hiány a kényelem.

Szómagyarazatot adni különösen akkor nehéz, ha több fogalom egyesül benne, olyan keveréket adva, ahol az egyes ízek is érvényesülnek, de az „összhangzat” teljesen új. Már ez a két sor maga jól mutatja, hogy amit élő beszéd művel, annak fordulatai sok összetevő elemből állnak össze pillanat alatt, de mögötte hosszú folyamat húzódik.

Amíg valamilyen jelenségre, cselekvésre használt leírás, megállapítás fogalommá tömörül, addig mondatként használatos, értő fület pedig élmény közmegegyezés biztosít. Azaz mindenki tudja, hogy azt a hasonlatot mire használja a másik, legfeljebb színesíti rajta, vagy a közmondások is egyértelműek, nagy emberek szólását szintén sokszor idézzük.

Mindez azért van így, azért történhetett már meg, mert a nyelvi nemzet egységes volt, egész messze kiterjedve is azonos maradt, gazdagítást helyi s egyéni találmányok végeztek érte. Ennek pedig bizonyára olyan alapja volt, hogy a társadalmat kettéosztó hatalmiság felső részét latin nyelven működtették, míg a pónép és csatolt részei magyarul beszéltek.

Ennek megszüntetését is elhatározta a nagyra vágó hatalom, a német, de még saját területén sem aratott sikert, szétagoltság ott nagyobb volt annál, hogy egységessé váljanak. Mi azok voltunk eleitől fogva, élelemtermelés azonosságai okozhatták ezt a hosszú távon igen előnyös helyzetet, mit később gyarmattá téve próbáltak utánozni.

S most annak következményeit éljük, viseljük, hogy a helyi emberiséget a sosemvolttal akarják felváltani, sikot gömbre fektetni, ami tehát nem szerves fejlődés eredménye. Már körbeér a Földön az angol nyelvismeret, s tombol nálunk is idegen szavak nyomulása, mintha azzal többek lehetnének terjesztői, ám a fogalmi gyökérzet fontos.

Kinyílik a világ minden reggel, fényruhájába öltözik a táj,
mosolyog a lelked nyitott szemmel, pillanatkeltőn repdeső madár.
Méhecskék gyűjtögető hajlamát te is megéled gyönyörűséggel,
hallod a teremtés hívó szavát, tele a szíved édes reménnyel.

Igyekvőn fordulsz mindenki felé, megmutathassák igaz arcukat,
bátran odaállsz kihívás elé, keresni égen Nap-szerű lyukat.
Felszállni látványosság csúcsára, ahonnan a messzeségbe látni,
rájőve, mi létezésünk ára, végzet előtt egy lépéssel járni.

Ami még nem volt, alkotni olyat, önzetlen, emberiség javára,
megülni szántás közben a lovat, őszet szeretni, ha nyarunkat zárja.

Láttál-e már valaha olyan régiségbe, hová betekinteni nem enged a ténye,
mert az emlékezetünk kapuját bezárja szemléleti mintáink kortársi világa.
Egyik ágán keresünk mához hasonlókat, másikon képzelet szó belőle valókat,
csakhogy ennek ideje alig nő túl rajtunk, elképesztő, mennyire modernül szól ajkunk.

Ez egyidejűségre az a magyarázat, hogy a jelen sikere elföd minden vázat,
mi az emberiségnek túlélését tartja, múlt mi mélységből nő ki gyökere, alapja.
Így tehát elődöket régmúlt nem érdekelt, mindennapi munkájuk célja életre kelt,
szerencsére folytatást vártak halál után, sirmellékleiteikre gyakran nézünk bután.

Viszont aztán elkezdtük megfejteni őket, mily életmód mozgatót ilyen eszközlőket,
akik tehát mi vagyunk valamily mértékben, tőlük folytonosságot szerezzünk értékben.
Mert mi félünk jövőbe tekinteni messze, földi-égi mennyország hite el van veszve,
s emberi kezdetektől várunk biztonságot, örökkévalóságnak mint adhatunk számot.

A legnagyobb ajándék mindenkit érinthet, aki nyitott marad az élet csodájára,
nem tudván, mi vár rá, egyszercsak belelendül, de anélkül apával-anyával is árva.

Felkészületlennek mégsem mondható senki sem, meglepetésünk ereje belőlünk fakad,
olyan szélsőség tör ránk, amiről nem álmodtunk, érzelmi, de korántsem értelmetlen kaland.

Személyiség kivételül másikkunk felé, akivel aztán úgy leszünk lelki párossá,
hogy villanyzó áram köti össze a testünk, szokhatatlan felfoghatatlan társul hozzá.
Mintha kizárólag erre születtünk volna, felnőtté válásunk esetén teljesül oda-vissza,
azzá válunk bizton, amikor beteljesül, örömkönnyeket szomjunk telhetetlen issza.

Állapot ez, mindegyik közt a legkiválóbb, oktalan dobja el, aki megijed tőle,
viszont mindent megtesz érte az okos ember, emberséges élet hordozója és őre.
Mert gyümölcsöt csak ilyen kétféleség terem, ez egyesülésből támad isteni szikra,
a legnagyobb titokba így beavatódunk, több nemzedék számára hitből tüzet szítva.

Ezért meggondolandó, milyen munka árán szerzünk javakat, ne legyen szívünk szertelen,
rabszolgaság sem kedvez ama szerencsének, hogy ránk talál társunk képében a szerelem.

Megszakított kapcsolat csak emlékezésre jó, közben viszolyogtató is ilyen tapasztalat,
felemás érzés visszagondolni élményekre, közösen töltött idő részletei villognak.
Hiszen ami jó volt, kitörölhetetlen nyomot hagyott, de mert kívánnivalót is maga után,
nem volt véletlen, hogy megszűnésre ítéltetett, amit attól még nehéz volt megvalósítani.

Hogy nincs tovább együtt, milyen nehéz kimondani, közölni a másikkal, akivel bensőséges
viszonyt ápoltunk eddig, és nem összeveszéstől indult távolodásunk, elégtelen érzésből.
Hogy a több lehetséges lenne, de csak valaki mással, aki bizonyára létezik, de nincs a
látókörünkben, sokat kell keresni ezután, megtalálását nem elég szerencsére bízni.

Tenni kell érte, elsősorban tisztázni saját magunkban, milyen szinten érdeklődünk új partner
iránt, de nyitottan az ő egyéniségére, közben úgy mutatkozni, hogy én őt érdekeljem.
Mindketten szabadon döntsünk egymás iránt való érdeklődésünkben, de legyen, ami megfogja
a lelkünk öbelőle, izgalmas kölcsönösen, tudván tudva, hogy frigyünket fel kell építenünk.

Bízva a megláttam és megszerettem történet erejében, éppúgy, mint a szellemi kapcsolat
létrejöttében, éppen a korábbiak miatt, hogy ne legyen sose vége, életfogytiglan tartson.

Népuralomra hivatkozva kormányoznak ma országokat, népeket, többségi támogatást
elérve, azaz megcélozva, hogy részrehajlás szülessen, mindenki belássa, hogy mi jó nekik.
Legalábbis úgy tesznek, mintha így történe, de valójában nem lehet mindenkire kedvező
intézkedést hozni semmiben, alapos okkal, ami a szükséges erőforrások hiánya.

Mindig több az igény, mint a lehetőség, határt szab a termelésnek is, nemcsak a fogyasztásnak,
előbb jár az eszünk, mint mit a kezünk megvalósít, tud róla mindenki, de kevesebben élnek jól.

Világunk legnagyobb botránya, hogyha hitelből olyanok is előnyöket élveznek, akiknek nincs megfelelő ellenérték teljesítményük, és hogy ők kapjanak, másoktól el kell venni azt.

Azoktól, akik nem értenek egyet a rendszer gyakorlatával, ami igen régóta dívik, különösen az egyszerű népek kellett sokat áldozni a felettesekre, irányítókra. Amit úgy állítottak be, mintha végveszélybe került volna nemcsak az állam, hanem a nép is, ezért áldozathozatal mellé egyetértők seregét toborozták, s ezért kedvezményt kaptak.

Mindezt népuralomnak beállítani szemenszedett hazugság, amint az is, hogy nem lehet jobb, mert a működőképesség és az önrendelkezés forog kockán, de újragondolásról nincsen szó.

Nemzetek közti demokráciáról beszélnek, amivel eltakarják a valódi szándékot, minthogy fából vaskarikát akarnak csinálni, kisméretben működőt birodalomná tenni. Azaz az emberek választásának mintáját kiterjeszteni nagyközösségek érvényére, mintha ilyen társadalmaknak lenne tudata, s persze vállalkoznak rá, hogy helyettesítsék.

Elárulva a gondolkodó embereknek, hogy igen szűken képesek csak elképzelésre a saját szerepüket illetően, a hatalmi helyzetüket sosem adnák fel, s ezzel vége is. Mármost a hirdett demokratikus elveknek, hazugságként ellenkezőjét támogatják, mint a legjobb keresése, semmit ne keressenek mások rajtuk kívül, ne legyen ellentmondásuk.

Pedig már a hírközlő eszközök oda-vissza lehetővé teszik a minden egyes embernek a részvételét a köztájékoztatásban, így döntéshozatalba is bevonhatók lennének. Akárcsak a nemzetek és államok az egész emberiséget érintő kérdésekben, de hát előbb meg kellene állapodni szabályokban, amiket egyelőre a régi világ diktál.

Pedig már sokkal több újság tudható azóta, közös tettek is átfogóan megszervezhetők, a korona kerüljön át mindenki fejére, ebből nagy küzdelem lesz még, de el kell végezni.

Hogy van-e szilárd talaja a társadalmaknak, és az mi, nemhogy válasszal nem rendelkezik, de a kérdést sem teszik fel, hiszen nemleges választ nem akarnak adni, jobb, ha rejtve marad a dolog. Arról van szó, hogy a régi világban igencsak ritkák voltak a háborúk, nemcsak időben, de terület nagyságot, kiterjedést tekintve is, mígnem újabban az egész Föld megszenvedheti.

Annakidején ezért az egyik, de a másik fél is, hirdethette az isteni elrendelést, aminek a harctéri csaták csak igen kicsi hányadát jelentették, túlnyomót béke nyújtott. Viszont ott is jelen volt a szent rend alapvető meghatározó mivolta, arra építették az élet összefüggéseit és távlatait, kis és nagy gyakorlatát naponta és évente.

Amikor felborították a modernség csalárd, sőt pusztító elméletével a világot, nem maradt hivatkozható tekintély, irányadó okosság, minden addigit avitként eldobtak. A következetlenség akaratossággal jött világromboló szerepkörbe, nem kiválóság tett vezérré valakit, de alantasság csúcsa, persze, hogy az ő jellemét meghamisították.

Azaz úgy láttatták, és egész vastag réteget kezdtek alkotni, működtetni ez érdekében, hogy többet ígérjenek, mint amire képesek, süllyedékesé téve az erkölcsi eszméket.

Miután úgy hatezer éve az erőszakot ez emberiségre szabadították, meg kellett tanulni együttélni vele, védekezni ellene, és művelőinek alkalmazkodni. Olyan magatartást felvenni, amit a saját közösség, a harcra megbízó megbecsül, hiszen eredményt hoz, ámde ők nem követnék el, mert nem lennének képesek rá, tehát tisztelni illik.

Ez volt a hősiesség dicsőítése, annak minden velejárójával, mert akkor már elviselhető a vadállati viselkedés, csodálható gazdagságot hozó zsákmányszerzés. Csak éppen ez a mai szem számára sem nem elfogadható, sem nem példaadó, mégis a művészet által közvetített felénk tanulságképpen, csakhogy kétértelműsége igen káros.

Hiszen még mindig csodáljuk és megbocsátjuk a hősök, vezérek kegyetlenségét, különösen ha leleményességgel párosul, legfeljebb – mi nem valós – isteni akaratot látunk benne. Mert valójában csupán kiélték állatias hajlamukat, amiként később a történelemben sok elfajulást látunk győzők részéről, de az nem eredendő emberi természetünk amúgy.

A Ne ölj! parancs azért általános, nem marad életben senki, ha mindenki megszegné, végén az egy győztes már nem tudna szaporodni, mit az atomháború sokkal durvábban elintézne.

Nézve a műholdképeken a felhővonulást, hogy sávosan öntözi országunk területét felhősűrűsödés, melynek széle csak permetez, isten kezében lévő locsolórózsát látok. Ahogy lengeti az égi kannát, fröccsen a víz a magyar tájakra, nem fárad a karja, egész nap s éjjel is teríti pásztázva a nedvet rá a világra, aztán visszalendülőben szintén.

De akkor már száz kilométerrel odébb öntöz, van gondja minden négyzetcentiméterre, mélyre szívárogo az áldás, a növények hálás szívvel emelik fel fejük, mintegy köszönetet mondva. E gondoskodás milyen üdvözítő tud lenni, és mennyire hiányzott előtte hónapokig, meg aztán máshol túl sok eső ömlött le gyorsan, árvíz jött, s már létfeltételeink fenyegeti.

Pedig a nagy tudóstól tudjuk, hogy isten sosem szerencsejátékkal mulatja az időt, kimért pontossággal működik a természetnek mondott mindenségünk, ha a kis és a nagy képet nézzük. A parányokat és a csillagokat, a közép viszont sok kiszámíthatatlanságot mutat, így még elégedetlenekek is lehetnének, de tudjuk, ez a környezet az, amely tőlünk függ igazán.

Hiszen mi használjuk, mi vetjük be gabonával, gyomlálunk gyom ellen, kapálunk kiszáradástól, öntözhetünk is összegyűjtött vízzel mindig, kezelt módon örömünkre szolgál időjárás szeszély.

Ha gyógynövényt ráogatva meghosszabbíthatod az életed, tedd azt, ha leszokhatsz dohányzásról, tedd azt, próbálj ki mindent, amit mondanak neked idősebbek, tapasztaltabbak, nem fogsz csalódni.

Mármint a gyógynövényekben, mert emberekben is csak addig bízhat, ameddig igazán egyszerű eljárásra esküsznek, és attól kezdve már te leszel, aki igazolta s hirdethet eredményt.

Füben-fában orvosságot hangoztatunk ugyan, mégsem tanultuk meg használni azok erejét a mindennapokban, ahol betegség gyökere befurakszik sziklaszilárd hit repedésébe. Gyógyszert nem fog felírni az orvos olyanra, amit nem tudunk tünetként előadni, csak érezzük a rossz irányú változást, vagy rossz szokásunkat kellene megszüntetni, s azzal nem foglalkoznak.

Nem törődik velünk az orvostudomány úgy, mint anyánk, nagymamánk, széltől is óvva, táplálékot bajmegelőzésre adva, mert ha ezt megeszed, bikaerős leszel, sebed beforr, nem fog a kór. Rajtad, akit úgy elkényeztettek gyerekkorban, s aztán mennyire hiányzott ez a biztonságos létezés, s akkor már hamar elkaptad a náthát, pedig korábban hajadonfőtt jártál télen is.

Ölelő karok mellett vigyázó szemek óvtak minden változástól, amit felfedezni vélték, nemcsak kedvenc voltál, de kedvedben jártak, tudták, mi jó neked, törődtek veled, mi most hiányzik.

Kitalált világot igazgatni is könnyebb, ha sikerül elhítenni, hogy a múlt tényleg olyan volt, mint amilyennek ábrázolják, nyereséget hoz hazugság, felerősít itt, legyengíti azt. Mert ha a győztesség máshová kerül dicsfényként, mint ahová tartozott a valóságban, gyengült emlékezet gyengíti az erőt is, mi adta, új birtokos bitorló ugyan, de előnyhöz jut.

Így osztozott a múlton alávetést gyakorló, arra szakosodott rétege közösségeknek, s nyomta feledésbe, ha csak tudta, hogy másként is lehet élni, voltak egyenrangúságban élők. A kiirtásukig fajult mindez, ha nem tudtak védekezni, s aki igen, ott is csak nyomokban maradt fenn az üdvös eljárás, kiegyenlítő módszer, hogy végül mindenki egyformán boldogul.

Résztesül égi áldásból, rontásból egyaránt, a közösség újjáépíti leégett házát, ad katonát védelemre, de marad más gyerek is a háznál, mindenre jut gondoskodás, hála. Megújulásra is, igazi pihenőnapra, amikor gyakorolhatja túlvilági hitét, amely túllép ugyan lelki megpróbáltatáson, de visszakanyarodik hozzá épületesen.

Hoppon maradtak mindig a hódítók, túlnőtte őket az igaz erkölcsiség, majd emlékezés valahogy mégis feltámasztotta, visszahozta, a korábbi jól bevált kéz- és észügyességet.

Kell-e szívtelenség hegyet elhordani, vagy csak a haszon lebeg kőbányát nyitandók szeme előtt,⁴⁷³ nem fáj nekik a tájseb, vagy nem is gondolnak rá, hogy a felszín alatt más is rejtőzhet, mint kövek? Nemcsak a régészeti leleteket kellene feltárni, hanem annak a helynek a múltját is, – mi történt arrafelé, évszázadok, évezredek előtte hosszú történelmünk eseményeként?

Kik jártak arra, hol pihentek meg, volt lakásuk, várak, városuk, hogyan néztek végig a hegyen, ugyanúgy van-e megőrződve, vagy földrengéstől megváltozott kissé, mi köthető tehát hozzá? Új hódítók mi nem vagyunk, nem áll érdekünkben eltakarítani az útból az elődeinket,

⁴⁷³ Egymás közt terjed a hír, hogy a csobánkai helyoldalban folytatnák a kőbányában a kitermelést, majd hulladékkal töltenék fel és termőföldet hordanának rá. A helyiek tiltakoznak és mindenáron szándékukban áll megakadályozni.

mint akiknek azok sokkal másutt tanyáztak még nem túl régen, itteni akkor nincsen köztük.

De ezért ne lehessen az őshonosoknak se! – erről gondoskodik mindent leromboló önkény, ami aztán nem áll meg épített örökségnél, áldozatául esik a természetesség is. Pedig a kutatást szintén elősegíti, ha legalább a környezetfelszín azonos marad, lépésről-lépésre visszafelé felfedezni, az ábrázolásoknak pontos mintaadókat.

Lehet, eszünkbe sem jutna már, mi nyomra vezet, ha a helyén üresség tátongana, vagy tele tömnék hulladékkal, mesterséges alakzattal, ahogy most ősi központi helyünkkel tervezik.

Tündér a népmesékből ugyan mért kedves nekünk? – hát, azért, mert szeretnénk találkozni vele mi is, sőt, hogy álljon mellettünk, lebegjen fölöttünk, óvja lépteink, hogy gödörbe ne lépünk soha. Vagy simogasson lány szellő képében, s netán, ha megérdemeljük, a kezével is, ültessen be a fürdőszóval kellemesített vízbe, legyen a hátunk orvosa, dögönyözzön mesterien.

Főzzön finomat nekünk, vagy tanítson meg, miként kell egyszerűen elvégezni ezt a naponta szükséges feladatot, ételmezt tenni üres asztalra, de olyat, nyaljuk utána ujjunkat. Legyen ő nekünk a szépség, kire tekinteni kellemes érzéssel tölt el, elkísér utunkon a jó érzés, hogy ő vár ránk, mikor kemény munkát végzünk, amit aztán ő értékkel, jutalmaz majd.

Álminkban szintén ő bukkan fel régóta, ha ismeretlenül is, őt kívánjuk felkutatni, legyen betöltője életünk szép értelmének, amit csak vele tudunk igazán elképzelni. Mert az ő neme nemes, kiemelkedő többi embertárs közül, őt ismerjük meg legjobban, s bárhol járunk, velünk van gondolatban, betérünk hozzá örökös mesebeli pillanatunkban.

Örökségünk a természet csodája, szépsége, amin a környezetet értjük leggyakrabban, de becsülni igazán a divatos helyeket, sőt felkapottakat szokás, pedig mindegyik érték. Úgy a táj, mint a földből kijövő, főként a víz, mely lehet forró is és gyógyító hatású, ha nincs elszennyezve, ami manapság gyakori lett, pedig helyreállítani aranyárba kerül.

Védeni, óvni tehát nemcsak felszín kellene, mert a mélyben nemcsak ásványok találhatók, de az emberi múlt nyomain is, ha érzékenyek vagyunk a megmaradt jelekből jelzést olvasni. Nehéz persze, pedig egyszerű a dolog, csupán ismerni kellene jobban a hely történetét, nem azt, amit a könyvekbe beleírtak, hanem amit a hely évezredek során hordozott.

Mert a Föld minden táján volt ókor, középkor, nemcsak ott, amiről a krónikák beszámolnak, s leginkább azzal találkozunk, hogy kis terület emberi viszonyait húzzák rá a nagyra. Pedig ott más volt, amit eddig nem tárhattak fel, mert az elnyomás a gyökerekre is kiterjedt, de ha helyiek kezükbe veszik kutatását őseik viselt dolgainak, sikert érnek el.

Ez serkenti változatlanág ellen harcolni, ha kell, a rendszeres feltárás természeti és szellemi oldala előtt megnyitni terepet és szívet, hogy megtölthessük időtlen élettel.

A gyöngy szóban nemcsak hangzás szépít hangulatot, inyre tapadó nyelvünket felszakítja a gyé,
hanem a tartalmát is sejtjük valahol mélyen, szívünk tengerfenekén, bársonyos kagylóbélben.
Megjelenik az áttetszősége, fehérsége, mint legbarátságosabb emberi tulajdonság,
míg a szeme tekintése fényeket villant, s e gömbölyűség a legtökéletesebb alak.

Van belőle párban felezve több is, csak dudor néven emlegetve közönségesen, de todul
fel érzés érintésre, költőt meghazudtolva, szépeket mondana ujjunk ívét tapintgatva.
Ha beszélni tudna, de csak hatásokat juttat el felfogóképességünket próbára téve,
amint egész lényünk látványába beleremegve, s elképzelve, hogy minden darab ilyen lehetne.

S e fűzer boldoggá tenné az emberiséget, mert mindenkinek jutna ragyogó örömeből,
minek feneketlen kútmélyén még tovább lépünk, egymás felé, ne csupán ütközzünk, de öleljünk.
Györgyhéjat azonban hiába feszegetsz, nincsen bejárata, ne is legyen, mert mind személyiség,
szentség, létrejöttében isten a főszereplő, öntörvényű is, kikezdzhetetlen elvont erő.

Birtokos társa lehetsz, ha nyitva befogadod, de legyen lelked legalább olyan selymes, mint volt
létrehozó szülőburka, hasonlíts rá, révedj, célozd őt ama magas szinten, ahogy ő téged.

Kereső hittel, nem hangoztatott alázattal, nem elvesztett bizalommal, józan várakozás
szelíd örömeivel, fára mászó gyerekkedvvel, marandó élményforrást megbecsülve éljünk,
Sosem szomorú szívvel, de megértő, megérző lélekkel, enyhe kétellyel, örök vidámsággal,
kedves odafordulással, együtt dalolással, sírig hűséggel, rosszat feledéssel, élénken.

Nincs sok értelme komor komolyságot magunkra erőltetni, feleslegesen megalázkodni,
belebonyolódni felszínes hazugságokba, erőltetni a lehetetlennel határosat.
Sem állandóan vágyainkra gondolni, állva maradni, mikor már mindenki mozgásba lendült,
megígérni hozni a csillagot az égről, belefeledkezni álmovilágba felnőttként.

Valamiféle kiegyenlítődésre lehet törekedni és elfogadni ami szembejön,
mert arról is tudjuk, amint minden másról, hogy a hozzáállásunktól függhet igazán a sorsunk.
Okosabbak vagyunk ám, mint elsőre látszik, így az a helyes, ha még egyszer, vagy többször pillantunk
a tárgyra, tervre, ajánlatra, megállapítás ránk irányuló élére, józanok maradjunk.

Hitünk megőrzi jókedvünket, erónk testünket tartja karban, viselkedésünk megfelelő lesz,
ha céllal rendelkezünk rövid- és hosszútávra, megszolgálva sok kicsiért, kiérdemlünk nagyot.

Lélek magasán színes a világ, mélyén pedig szintelen, azaz nem szürke vagy fekete, ahogy
sokan beállítják, hanem másként működik a megfontoltság, mint felszínes lobogás árja.
Áradata, virágzása, mi az élet sója, fűszere, míg az elvi háttér kiküszöböli
az érzéki, érzelmi hatást, úgy összegzi az elvontság színterén a tanulságos szándékot.

Hogy ne legyünk gépek, sem csécsap csikók, cicák, jó ez a színe-visszája elrendezés, másik fele, oldala is előjöjjen mindennek, ne lehessen megtévesztés egysíkú beállítás. Mert a természet így is tartogat meglepetést eleget, csak győzze felfogni és feldolgozni tudást tudományá tevő igyekezetet, ami nem mindenki sajátja, a legmagasabb szinten.

De az alacsonyabb is mind fontos, egyénileg tovább vitt és módosított derékhad, megnyugtat a mindennapokban, ettől biztonságos, bátor a szeretettel végzett munka jó lelkiülete. Felnöve gyerek világrahozatala lesz a szent kötelességszerű érzésünk, önkéntelenül, azaz nem érezve kényszert, ami miatt még az elmaradása sem okoz jó esetben gondot.

Előnye viszont ismétlődés megerősítő mivolta, lelkünk kiterjed nemcsak párunk felé, hanem újat alkotásunk köszön vissza, mert az utódunk világfenntartásban lesz folytatónk.

Amikor valakivel csak órákat töltöl el, de napoknak érzed utólag, olyan dúsan telt, annyi minden történt, lett érintve szóban, közös élményként hatott külső esemény nézése is, akkor tudod, hogy jó helyen jártál, és hogy jóval találkoztál, mert lelki társra leltél, akivel félszavakból értitek egymást, kiegészítő a mód, ahogy a másik mondatába kapcsolódsz.

Inkább ritkaság az ilyen, és megtévesztő tud lenni, ha nagyon szeretnél valakivel szoros barátságot alakítani, mert fegyelmezett vagy, amikor hallgatod, nem lankad el figyelmed. De az eredmény mégis lesújtó lehet, egymás mellett elmenni látszik a gondolkodás, kevés az indulás indulata, nem tart ki soká, és lassan bálni kezded a ráfordított időt is.

Hol tehát a kapocs lényege, vagy miben, – ott, hogy ráhangolódjatok közösen felidézettre, mielőtt a másik megszólal és befolyásol, mert amikor szól, az már visszaköszönő legyen. Egyébként is élmény azt látni, mennyire együtt mozog gondolati síkon ismerősök hada, előzetesen ugyanazt tanulták, tanultuk, és abból, azért közös a kiindulópontunk.

Ekkor a rögtönzés menete nem lesz zavaró, olyan, mintha amit hallok, én magam találtam volna ki, s kapcsolódva hozzá megerősítem, igazolom, azaz jobban bízhatunk magunkban. És e bizalomtól nő hatékonyságunk, már olyant is képesek vagyunk kitalálni, mikor szó szót követ, amit egyedül sosem fedeztünk volna fel, és ezt a gyümölcsöt magunkkal visszük.

Építeni, építeni! – milyen mulhatatlan ösztön, kunyhót, házat, palotát, templomot, várat, várost, és aztán felhőkarcolókat, amikor elfogy a hely a városfalon belül, eszesen. Nemcsak a hideg ellen, kényelemhez tartozik berendezés, eszközök, szerszámok rendes helye, aztán a terményt is tárolni kell, állatoknak szintén jobb ólban telelni és szaporodáskor.

A nagy különbség megmutatkozott a lakásban emberek között, de tévedésben vagyunk arról, hogy osztálykülönbség ebben jelentkezett volna, a középkor gazdag embere is fázott télen.

Inkább az okosság jelent meg a tapasztalat cselekvő, alkotó felhasználásával, ma úgy mondjuk, hogy a vályog jól szigetelt, jobban, mint a kő, cserépkemence jobban fűtött a kandallónál.

A tisztálkodást hanyagolták nyugati urak, míg magyaroknál a fürdés szinte szertartásos, a ruházzkodásban sem szolgál kényelmet pompa, az írha és gyapjú viszont jó szolgálatot tett. És a nagyon megnövekedett létszámú mai emberiség is elsődlegesen építeni szeret, a rombolást meghagyja háborúk örült viselőinek, világos, hogy az értelmetlen.

Amint az építőanyag teljesen újonnan vásárlása, tessék a régit beépíteni újra, s nem lemondani saját kuckóról sosem, teremtéskorona nem lakhat szabadég alatt.

Étel-ital szeretetünk nem pótolhatja a szerelem áldásait, vagy fordítva, de ezen nem szoktunk elgondolkodni, hanem rohanunk az egyik után fiatalon, másikért öregen. Vagy csak megadjuk a módját, beérik a termés, mit az életszeretet érlel bennünk, ha van még szerencsénk is a szorgalmunk, kitartásunk mellé, és alapos és megfontolt kapcsolatot tartunk.

Valaki felé, s nekünk legjobban megfelelő ételek felé, amibe gyakran hiba csúszik, mert előzmények befolyásolnak végeredményt, ahogy nevelik párunkat, természetik az ételt. Természetesség lenne a követelmény, amit a szükségesség, sőt szűkösség gyakran felülírhat, aztán csodálkozunk, mennyi minden kimarad a választékunkból, s műveltségi szint meghatároz.

De a természet ereje bennünk mégis áttör, olyanná válhatunk, ahogy elhatároztuk és van elég türelmünk, szorgalmunk kivitelezni, és már párunk is örülni fog a változásnak. Révkalauzok vagyunk a sziklás hajóúton, hogy elkerüljük a párkapcsolat buktatóit és valamennyire a táplálkozás mérgeit, megtévesztő hamisításait, sikeresen.

Valójában az iskolának is ezekre kell felkészítenie, különösen manapság, hogy a szakmát leginkább a munkahelyen, ottani különleges követelmények szerint tanuljuk. A tudás olyannyira előkészítetten jut el hozzánk, mint az elősütött, -főzött étel, így a mi előkészületünk az életre fontos feladatunk, feleljünk meg neki minden áron.

Mikor nincs idő elgondolkodni még azon sem, hogy szaladnak a napok, már megint eltelt tíz nap, cseréled a kombuchádat, akkor tényleg gyorsan mennek, rohannak, ha ez mondható az időre. Mert bizonyára az idő egyhelyben áll, és mi mozgunk körülötte, és ez maga a Nap csillaga, éltetőnk, belőle lövell ki az életerő magja, sugara, azaz a fény folytonos sugár.

De a tudomány szerint adagokban terjed, csak felfogóképességünk mossa össze folyammá, amint az idő eltelésében is látnunk kell eseményeket, amelyek történészerűek. Ahhoz képest érezzük az idő múlását, amit csinálunk, vagy ha nem csinálunk semmit, unalom fogja lelassítani az időmúlást, pörgést pedig mi vihetünk bele, mulatva, csábulva.

Belefeledkezni is szoktunk valamibe, de akkor jóízű lesz magunk rajtakapása, hogy szinte létezéstelenül zajlott, ami történt, ott voltunk ugyan, de lélekben messze hatoltunk.

Az örökkévalóság megcélózása szintén a mulandóság legyőzése időtlenségbe, áldott állapot, mikor teljes pompánkban tudunk virítani, szellemi testet öltve szabadon.

Ezért aztán gazdálkodnunk kell az idővel, jó időbeosztással élve, kitartani végső időnkig, midőn ég és föld egyggyé válik, ember megistenül, a világlét értelme föltárul.

Rá vagyunk utalva más emberekre, de ezt nem érezzük úgy, hogy rászorultak vagyunk, mert a kölcsönösség minket is bevon valamilyen szinten a folyamatba, s az kiegyenlítődik. Már igen régen nem egyedül tevékenykedünk, s nemcsak a közvetlen társak vonódtak be ebbe, ott különösen nemzedéki átadást nyújtva, hanem távolról érkeztek különlegességek.

A munkamegosztás kifejezés igen nagyon leegyszerűsíti ezt a szervesen kibomló rendszert, melyet étellel töltött meg mindenkori elődök csapata, serege, ki tudja, hányan. Ha közelebb jövünk, az rajzolódik ki, hogy az újabb korokban leginkább élvezetek iránt történt az érdeklődés, és ez a szellemiek terén volt fokozottabb, fényűző szükségletként.

A munkamegosztó elmélet nem is tud sokat kezdeni vele, leprimitívezi, babona számba veszi a „hiedelmeket”, holott, igen, az a lelki kielégülést szolgáló cél volt. S ha olyan cél ma keveseknek adódik, mert a pusztá anyag életrajzaként tekintenek a világra, az kevesebbégünk jele, mert mi is eltűnünk egyszer innen, s nem mindegy, milyen módon.

Főként a nyugal munkát biztosítja közös hit, minden percünk legyen egész életünkben ésszek és megfelelő az érzelmi töltöttség mellett, s ezt a minden emberben lévő istenáldás adja. Afelé törekszünk, azért cselekszünk, miközben végsősoron csak így járhatunk jól, göröngyös út lehet, de az üdve sima, a boldogság másoktól ered, bennünk fogan, összességé valódi lét.

Boldog, aki él, mert az nem külön öröm, hanem természetesség, csak hiányát érezzük, ha kilyukad valahol a környezethez fűződő kapcsolatunk és beárad a gonoszság átka. Halkan jön és alattomosan árt, leküzdeni nehéz, mert nem tőlünk származik, az sem boldog, aki okozza, sőt, fekete hullám végpontja, sokan megszenvedték őelőtte is ugyanazt.

De ne róla beszéljünk, jobb elhallgatva kívül rekeszteni tudatunkon, hogy ne ismétlődjön, és már tőle mentesen intézzük a továbbikat, éljünk úgy, mint teremtődés kialakította. Azaz annak mi ma is részesei vagyunk, de nem belegondolva nagyon, mert szédítő az a tudat, hogy kinek eszközeiként alakítjuk a jövőt, az új módokat, az irányt, hogy merre.

Merre van az előre, vagy jobb visszafordulni a rosszaságból, oldalra kanyarodni akadályt megkerülve, minden bonyolultságon átlátni, megigazulni, mert úgy egyszerűbb cselekedni. Jöttünk, ha nem is a semmiből, de majdnem onnan, aztán hozzánk vezető út teljesen beszakadt, de ahol baktérium van, ott lesz elefánt és ember is Crick szerint, s közelebből, de itt vagyunk.

S mivel öntudatra gyűltünk, látjuk körülöttünk a világot, amely így egyedül a miénk, de az alapját nem magunknak köszönhetjük, így aztán kell is köszönnünk, de csak sejtjük, hogy kinek.

Kinek-minek, vagy úgy, hogy az csak emberi üres találgatás, de jólesik a lelkünknek, segít nemcsak eligazodnia az útvesztőkben, de a túlélés záloga, hogy legyen mindenki boldog.

Megénekelni legjobban a szerelmet lehet, és ahhoz mindenki ért valamennyire, azaz ezt gondolja a többség, aztán vagy beleesik, vagy csak azt reméli, hogy vele is megtörtént már. Leghitelesebben a népdalok adják vissza a felemás érzést, hogy mindent odaadna a kedvese kedvességéért, de ha nem akarja, a másikat két ló sem húzza közelebb öhozzá.

Másrészt, hogy miről van szó, onnan tudjuk igazán, hogy dalolnak róla, és emlegetik mindenhol, még előtte is mintegy felkészítésképpen, hogy a szüleid fiatalon milyen szép időt éltek. S ha belépsz abba a korba, mikor megértél rá, ne legyen meglepetés, de úgylis az lesz, nem tudsz magadnak parancsolni, a vonzás kipenderít megszokott állapotodból, s lesz értelme élni.

A másikért, a másiknak teljesíteni, hozzá fordulni lépten-nyomon, feltüzelt tekintettel, ziháló lélegzettel, és a szavad elakad, az ölelésben, a csókban, teljessé válasz vele. Persze hogy nem szeretnéd, hogy vége legyen, se a pillanatnak, se az élvezetességnek, de ha beteljesületlen a szerelem, a lélekmasszázs, reménykedés hídja még akkor is örök élmény.

És aztán rátör a valóság ökle a boldog szerelmesekre, el kell távozni egymástól, még hónapokra, évekre is néha, háborúba menni, ahonnan a visszatérés fájó kétség. Ezért aztán szabályozni sem lehet, sem tanácsadás nem lehet érvényes, mert minden eset más, a szerelmes párnak kell úgy igazítania kapcsolatukat, hogy boldogságuk megmaradjon.

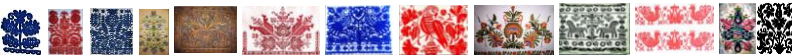

A hasznossági elvet mintha nem követnék már, helyette bizonytalan, hogy mi meghatározó, a lényeg, hogy oly sarokpont lett szemébe dobva, ami ősidóktól fogva elkísért bennünket. Mert hogyan másként értékelnénk eszközeinket, melyek eredetije a régmúltban gyökérzik, amire valók voltak, az hasznos jelleget öltött, megkönnyítette a munkát s helyettesítette.

Vagy a lakás kényelme vitán fölül áll ma is, hogy hasznos, és a konyhaművészet nemcsak enni-inni ad, de még agyfejlődést is hozott a főtt étel fogyasztása, s akkor ott van még a ruha. A csizma, a cipő, a kabát, a meleg alsó, nincs hasznosabb hideg ellen, mint bunda, szőrmesapka, és folytathatnánk a sort, mennyire szerep szerint értékeltünk korábban használati tárgyakat.

Csak később jött divatba a divatozás, hogy már eredeti feladat, mit ellátott, háttérbe szorult, szinte csak jelzesszerű, értéke nem több, minthogy szép legyen, díszítsen hordozót, viselőt. Odáig menve, hogy vékony testhezálló páncél már könnyen átvágható lett erős karddal, és a tanga nevű bugyiban meg kifagy a fenéke a lányoknak, de büszkén viselik, hiszen trendi.

A cicoma és a cizelláltság került előtérbe, luxuscikkek ugyan mutatnak észszerű célt is valamennyire, de leginkább drágaság miatt kedveltek, hiszen csak keveseknek lehet. A nagyobb baj ott van, ahol kihasználják testünk szenvedélyre hajlamosságait, rászoktatnak semmi hasznot nem hajtó szerekre, szertartásra, hogy mint szórakoztatás vegye el józan eszünk.

Mennyi állat az égen, benépesítve, mintha mindenki állatkertje lenne, képzeletbeli, hiszen nem hús-vér, szőre, szárnya sincs, csak rajzolt alakzat köszön ránk időnként magasból. Vannak ott mások, tárgyak, ember is de, kiemelt az állatsereg, adja magát hasonlatosság, ahogy az életben tapasztalták, azt vitték fel, legyen örök emlékeztető, ahogy lenn, úgy fenn.

Ám ez egyszer csak megfordult, és diktálni kezdte az ég a földit, az elvonság előírta az elevent, a csontváz az izmot és a bőrt, a szín a színtelenből jön, ahogy a kedvünk istentől. Mert ő adja belénk a hitet, hogy nem dől össze felettünk a ház, nem szakad ránk az ég, beteg sem leszünk, vagy ha igen, meggyógyulunk, átlendít a nehézségen a mindent megoldó eszünk s erónk.

Berendezkedtünk ebben a világban, bútorzat a reménység, a kitartás, az eredmény s öröm, munkálkodva igen jó elfáradni, pihenten ébredni, valójában mindenki lehet boldog. És az is, még aki panaszkodik, az is, hiszen kimondhatja, mi a baja, mi bántja, s ezzel a kilábalás talajára lép, aztán mások segítsége szintén jól jön, viszonzást nem kérnek.

De majd adunk, ha nekünk sok lesz, abból, mert ők is így tesznek, csak nem mondják, hogy a feleslegestől szabadulnak, még ha az szellemi ajándék is, nem akarnak megcsömörölni a jó sok jótól. És az égre mindig a lényeg lesz fellöve, hisz a lényegtelen ilyen szinten szégyen kísérmé, ezért jó érzés birtokolni eféle tudást, sok ezer év megfontolása rajzolta égre.

Mi lenne, ha egyszer ránk bíznák, engednék nekünk életünk vezetését, szabadon eldönthetnénk, mit akarunk, mit tennék szívesebben, mint amit most kényszerülünk, mert különben rosszul járhatunk? A válasz valószínűleg nem azzal kezdődik, amire a kérdés irányul, nézzen mindenki kicsit magába, hanem azzal, hogy kik és miért tehetik velünk, meghatározzák, mi történjen.

És mióta van ez így, hogyan alakult ki, hogy minden lépésünket előre megtervezik az arra hivatottak, emberek és intézmények, s lehetséges-e ez alól kibújni majd egyszer. Arról nem esik szó, mivel nem tudják, hogy már volt, előfordult, teljeskörű szabadság, hol s meddig az emberiség múltjában, pedig meglepően hosszú ideig és mindenre kiterjedően.

Csakhogy akkor nem kellett ezt tudatosítani, mert magától értetődő volt, szükségletirányt értelmező, előrelátó és gondossággal cselekvő, megvalósító, sőt beteljesítő. Senki nem végezte el a munkát senki helyett, aki „hadrafogható” volt, és ez tett bennünket olyan emberré, aki felelősségteljes és tudatosan rendez be a körülményeket.

Ez szakadt meg a rabszolgasággal, ami csak a hadifoglyokra vonatkozott eleinte, de évés közben megjött az étvágy, kiterjeszteni békeidőre is, és leigázva mindenkit. Kivéve leigázókat, de ők sem szabadok, mert köti őket az üzlet, a nagy haszonnal járó, hogy másokat dolgoztatnak saját célra, s bár nem ingyen, de sokszoros szorzó megüli gyomrukat.

Ha megkeményedik az ujjam hegye, puhább lesz a bőröd tapintása, ami a kemény munka eredménye, no, nem pénzben kifejezett haszon, hanem érzéki jutalom, valóság hatalom. Mennyi minden van, ami nem egyenesen szokott előjönni bennünk, de ezen ne görbe utat értsünk, hanem fordítottat, háttérből kijövő hatást, nem számítunk rá, de majd számolunk vele.

Ilyen a lelki tényezők léleképítése, tűzben edzik a vasat, minket is leforráz a hidegzuhany, ha lelkesedésünket úgy éri tagadás, hogy megalapozott, hamar belátjuk. Csakhogy ilyen ritkán engedünk magunkhoz, kevés ember jut hozzá, hogy őszintén nekünk eshessen, elővigyázatosak vagyunk, ezért nincsen jó kapcsolat dögvél, ritka mint a fehér holló.

Mert nehéz megérteni, hogy akarhat jót nekünk, aki belénk mászik, hogy megállítson, ha kell, mert látja, szakadékba tartunk, falnak rohanunk, s nincs veszélyérzetünk, az életünket mentheti meg. Érdesített lelkünk jobban örül finomságok csodájának, mint ha puhán észre sem vesszük, unjuk a banánt, megcsömlünk a sok jótól, kell kiábrándulás belerángatása reménybe.

Várakozásba, és mindjárt más lesz a leányzó fekvése, mi lesz, ha nem jön el, aki ígerte, esőfelhő takarja el Napunk fényünnepen, teljesítményében találjuk magunkat hoppon. Ha nem is minden, de szinte az élet túlnyomó része így működik, játszva velünk, kecsgetet a tudatos része és irányít a tudattalan, tervezhet az ember, de isten az, aki végez.

A közönséges beszéd gyorsan terjedőben van, olyan ez, mintha durva sitten kellene járnunk, a finomlelkűeknek mezítláb, mintha visszahordanák az építési törmelékét, mikor már kész a lakás, sőt ki van takarítva, hiszen gyermek isteni tökéletességben születik, a szülői kedvesség is istenarcot mutat neki sokáig, s a nevelésügy is csodásat.

Szép világot legalább, hitet és gyönyörködést benne, az emberben magában, alkotásai reménységet és megelégedést felkelteni egyaránt képes tulajdonságai képében. De honnét elégedetlenség beszédmódja, káromkodni olyankor szokás, ha nem sikerül valami, s nem érezzük hibásnak magunkat, de azért mi ütöttünk az ujjunkra kalapáccsal.

Honnét a méreg a beszédben, vagy talán nincs is, csak eltanult, sőt ellesett divat ez is, felnőtt utánzás, kivagyiság, nagyizolás, ám elcsépett lett és már megszokott szélsőség használójának. S nem érzi közben mocskos száj undorító szagát, ahogy a börtöntöltelékkel volt szokás egy szintre tenni az ilyen embert annakidején, hogy mikor, hát bizony, istentelenség idején.

Benne nem volt szabad hinni, de az erkölcs magas polcra volt helyezve, s igaz, hazugsággal terhelt volt, mi egyúttal erősített vallásosságot, s földi szabadsághiányt pótolták szellemiek. A hittárgy a végtelenség volt, s ez látszik hiányt mutatónak ma, az élet lefokozódottan nem szentséges arccal derít beszédet azoknál, akik nem látnak tovább egyéni törekvésnél.

Veszélyes a világ egészéről gondolkodni, mert nem látunk bele minden összetevőjébe, és a tényezők éppen az eféle képzetek mentén tevékenyen átalakítják a képet. Ezért aztán ami a tervünkkel kapcsolatos tapasztalat, messze elkerüli jóslatunkat, leginkább szembemegy vele, mert hiszen cselekvés a lényegi alkotó elem, nem a képzelet.

Ugyanez igaz az ellenvethetőre, – hogy az adatokat valóság szolgáltatója számunkra, így abból kiindulva igenis célba érünk, – mert a mérést magát nem tehetjük a mérlegre. Másként megfogalmazva ez azt jelenti, földünk egésze, avagy az emberiség végtelenül

több, mint amit vizsgálatunkba be tudunk fogni, suszter kaptafára nem húzható mindenségünk.

Nem véletlen tehát, hogy milderre isteni észet és akaratot találtunk ki magyarázatul, akinek felfoghatatlanul nagy képességet adunk, vigyázva, nehogy emberszerűvé tegyük. Viszont ezt a helyzetet nemcsak jól lehet, sőt kell kezelni, hanem visszaélésig rosszra hajlón, tagadva vagy félreértelmezve viszonyunkat istenséghez, s helyére lépni emberi módon.

Ami mindenképp szűkítést jelent lehetőség terén, megfosztva igen sokszor a többséget, hogy saját akaratát kövesse, a belátását, s észre hivatkozás sutba dobja a józan észet. Utóbbi a tényleg elérhetőhöz kötődve, azt bővíteni tudja, így ment a világ mindig előre, s a tudás-egymásraépülés reményét ad növekvő ismeretünk hitelességére.

Különös dolog az igazság, veszélyesnek is mondják, s ugyan miért? – azért, mert ha birtokában vagy, az nem mindenkinek jó, hiszen tudást takar, illetve tár fel, ami kisajátítóié. Legalábbis ők úgy gondolják, érdekükben áll, hogy ne közöljék, visszatartsák, mert a mellékes haszna nagyobb lehet egyebek terén, titkosan maradva, azaz haszonra lelhet ismerője.

Mielőtt példákat hoznánk rá, nézzük meg azt a hozzáállást, amit oktatásban, hírközlésben tapasztalunk, hogy erősen szűrtek előttünk ismerethalmazból felénk árasztott adatok. Szép összefüggésekkel fedik el csupaszságát, meztelen valóságunk szép ruhába öltözött jelenségként áll elénk, nehogy túl megijedjünk tőle, vigyáznak ránk gondos befolyásolóink.

Például a halál kérdésében, igen késő, mikor megtudjuk, hogy ránk is az vár, pedig jobban járnánk, ha az jelölné ki utunkat, hogy hogy rövid az élet, tenni kell sokat hosszabbításáért. Ami hosszán belül történik, lelki gazdagság megszerzésével, értékek növelésével az embertársak számára, azaz hogy legyen értelme minden pillanatnak, érdemes érte hajtani.

Az élet értelme ez az értelem maga, ezt csak az igazságok elérésekor mondhatjuk annak, fontos, életünk árán se adjuk alább, s akkor becsület kárpótól minden áldozatért. Amit az igazság oltárán égetünk el, a szellem napvilágát kimunkálva, kibogozva útvesztőket hozzá, legyőzve akadályokat, azonosulva a világteremtő erővel.

Különböző érzékenységekkel rendelkezünk, ami nem azonos sem a képességekkel, sem az okossággal, még csak nem is akaratlagos, hanem önálló sodó területünk magunkban. Nehéz kezelni, beszélni sem szeretünk róla, kis félelemmel figyeljük, mikor mit hoz elő, ezért aztán nem is került be a köztudatba, s akiről kiderül, hát csodabogárnak tartják.

Látó képesség például, túl távolra persze, meg bele a jövőbe, múltba, amiben az a lényeg, hogy a helyzet, a személy vagy a történet egy-az-egyben jelenik meg szóbanforgónk előtt.

Neki pedig nincs tudomása róla, miként megy a dolog, de ha megbeszéled vele, rábólínt, hogy bizonyára tényleg teljesen őtöle jön, de belső vagy külső hangként szólal meg neki.

Látomásnak is nevezik, ámde inkább érzés az, valami megerősítése, vagy tiltása,

s ha előre vonatkozik, nagy beleéléssel magyarázható, szokatlan csatorna áradás. Valahol ma is, valamikor régen mindenütt gyakorolták, tanították az emberek egymás között, s közvetlen, beszéd nélküli közlésként szólt hozzájuk, indult tőlük, nem akaratlagosan.

Ez a csodás elem tehát megmaradt azután is egyes érzékenyekben, akik így nem tehetnek róla, mégis a középkorban máglya járt érte, elpusztította őket ellenőrző hatalom. Meg kell tehát becsülnünk, de nem szabadna túlzó módon szenzációt csinálni belőle, mikor embertársunk hamarabb, pontosabban, ügyesebben képes rá, mire mi úgy nem, de csodáljuk érte.

Hú, de szeretjük tudni, mink van, rakosgatjuk, számolgatjuk, kitől, mikor kaptuk, vagy mennyiért vettük, ma mibe kerülne, nincs is ilyen már, viszont igen keveset tartunk kezünk ügyében. A konyha egy egész nagyüzem, aki keveset főz, süt, nem is használja minden eszközét, de a konyhaművészet mesterei igen, asszonyok leginkább, és nekik nem gond megjegyezni, hol van.

Hogy mi hol van, rázós kérdés tud lenni nemcsak a ruhatár esetében, de a szerszámok szintén el tudnak tűnni, s akinek sok könyve van, ritkán csinál otthon katalógust, csak odanyúl értük. Aztán az alkatrészek világa forradalmi újításokat kívánt, a számítógép áldás lett e téren, és aztán az adagolás már az egész világra kiterjed, sok helyen gyártanak.

Bizonyos mértékig a szövegszerkesztő és az írástároló képesség levette a terhet a vállunkról, már csak az általunk felhalmozott adatok és csomagok közt kell eligazodnunk. De azért maradnak kedvenc tárgyak, ékszerek és nyakkendők például, és a változatosság az öltözködésben ruhaegyütteseket kíván, talán mégis minden egyszerűbb ma, mint régente.

Az átláthatatlanság sokszor a szembejövő műsortengerben leledzik, amivel kéretlen is ellátnak minket lépten-nyomon, megőrizni nehéz a sajátunkat szellemi termékek közt.

Nagy kérdésnek mondjuk, amit nem lehet feltenni sem, hivatalosan nem kutatják, történészek is vakok rá, magyarázatként összehordanak mindenfélét, bonyolultan, bár egyszerűbb a tény. A haladásnak hirdetett népelnyomásról van szó, amit a felvilágosodásnak keresztelt mozgalommal indítottak, hogy kik, az sem ismert valójában, hanem filozófusokra fogják.

Akik nem foglalkoztak szervezkedéssel, sőt már nem éltek akkor, és persze meghamisították, kiforgatták, eltúlozták eszméiket, a mag, mit vetettek, torszüleményként szökhettek szárba. Ugyanez történt a későbbi forradalmakkal, csakhogy azok elvi alapjában már kimondott eszköz volt az erőszak, a cél szentesítette, s végeredmény világszerte százmillió halál.

Nem természetes módon, de áldozatul esve a kormányzati terror kegyetlenségének, mely nem ismert kegyelmet útjában állók fegyveres megsemmisítésekor, táborba zárásakor. Mindez az intézkedés, előtte fellázított tömegek mozgatása, hadsereg szervezése, az új államrend berendezésére az eszközök megszerzése nem volt ingyen, valakik fizették.

Ezek közt kevesen, de voltak arisztokraták, ám a túlnyomó költséget bankárok fedezték,

független, becsületes szakértők már feltárták ennek részleteit is, mégsem vált köztudottá. Ennek az oka csak az lehet, hogy a tömegek kezelése máig olyan feladat, nem lehet pénzügyi téren függetlenedni, miközben az államok működnek, s így aztán kötve a kezük.

A nagy felfedezések kapujában, küszöbén mindig megtorpan az ember, nincs, aki támpontot adna, tényleg jófelé megyünk, átsegítene abba a másba, mit rajtad kívül senki sem tud. Nemhogy nem tud, de ha szólsz róla, ingatja a fejét, kinevet jó esetben, de meg is támadhat, miért vagy még szabadlábon, vagy lelki kényszerzubbonyba bújtatna, ilyet bolondokházába kell zárni.

Könnyen ítélnék, nem szenvedték meg a kutatás gyötrelmes élveit, útját-módját kitalálni, miként lehet a semmiből valami, mi még nem volt, mire eddig senki nem gondolt valóságként. Segíteni szokott, ha be tudod mutatni, hogy miként támadt az ötleted, mint indultál neki, milyen buktatókat győztél le, mikor volt teljes kudarcézésed, hogy támadtál fel újra s újra.

Mint kapaszkodtál bele adódó kis szirtekbe, kiemelkedésbe homályból, sük ürességből, s váltak útjelzőkké aztán egyes eredmények, melyek felhalmozódva tudássá álltak össze. Veszély mindebben, hogy örökre elveszhet mindaz, amit csak te találtál, ha nem adod át, nincs rá fogadókézség, sőt, támogatni kellene, hogy kiteljesedjen, mert félkészen nem ér majd semmit.

Ezért megy a világ lassan előre, hiszen csak biztosra megy, aki sikert akar, szokatlanság, teljes felforgatása eddigieknek nem fog tetszeni, bármennyire igaz és kecsgetető. Magadnak kell megtenni a döntő lépést, akkor vagy készen, ha beindítod közzétenni, bármi áron, hinned kell, hogy lendületed kitart, ettől leszel meggyőző, s mert hiteles önbízó.

Ahogy előre lépegettünk a tudás terén, úgy nyílt rá tekintetünk, hogy tudjuk, kik is vagyunk, nemcsak istenlények jelentek meg földünk egén, s végül szomszédunk lett minden ember világfalun. Hosszú út vezetett eddig, tele áldozattal, halállal, testi szenvedés fájdalomával, – hittel ugyanakkor a rosszból feltámadásban, maggal vetett jövőben, apránként emelkedő szinttel.

Szeretet ölelte át az egész folyamatot, megneemesítette a munkához hozzáállást, ahogy az életről gondoskodtak erős karok, együvé tartva kaptak egymásban édes szállást. Mennyi kézműveség ajándékát készítették, hosszúidős használatra s napi fogyasztásra, növény s állat tulajdonságokat kifigyelték, valóságot éltek, nem gondoltak semmi másra.

Nem engedtek maguk fölé látvány megkettőzést, mi fejükre növe bénította volna őket, de a csillagokra rajzoltak nehézség legyőzést, időmúlásból fakadt, évszakváltásból főleg. Azoknak a hideg teleknek a túlélése volt sikerességünk eredménye, s lett alapja minden további vágyaink teljesítésének, a Föld isten kalapja, s hazánk bokréta rajta.

A bűnt sem ismertük, csak a tévedésből hibát, egymást segítettük, nem károsítottunk senkit, mindent megettünk, ültettünk tyúkot, tömtünk libát, ami akkor történt, ha felidézted, megrendít. Mennyre ész szerint éltünk, érzélem-közösen, a köz-lelket tápláltuk egyéni tehetséggel, boldogságunkban úgy osztozhatunk kölcsönösen, hogy méltó folytatást élünk eme mélységgel.

Számít-e, mi hol történt, él-e a hely szelleme? – csak azért nem kérdezzük folyton, mert nem ismerjük a hiteles múltat, elfogadjuk a tanítást róla, s hogy így vitathatatlanok a helyszínek. Ugyanakkor sok helyet mégsem tudunk pontosan megmutatni, meghatározni például, honnan indultak volna a honfoglaló seregek, nagy eseményt beteljesíteni, ha az lett volna.

Csak hozzávetőleges az a terület, ami így bizonytalanságban tart bennünket másféle vonatkozásban is, hogy végső soron nem tudjuk, kik vagyunk valójában, s kétes származásunk fájó. Különösen azért, mert már több oldalról biztos tudásunk van e honfoglalás kitalált léte és célja összefüggéséről, hogy lélektörő módon lett ránk aggatva ez a hazug állítás.

Okozzon lelkiismeretfurdalást nekünk, hogy legázoltuk az itt élő népet, holott azok mi voltunk, műveltségünk alapvető egyezést tár fel sok tudományos adattal bizonyítva. S ami még fájóbb, hogy régmúltunk eseményeit így nem tudjuk helyhez kötni, oda emlékműveket állítani, sem azonosulni nem engedjük magunkat legmélyebb helyi szép gyökereinkkel.

Mert hiszen az emberi múlt maga az, ami itt lépten-nyomon előjön a gazdag régészeti leletanyagból, s mi ezekre mint tőlünk távol lévő, idegen emlékekre kell hogy tekintsünk. Ám legalább nyelvünk és írásunk eredeti és kiemelkedő teljesítménye őrzi az igazságot, s terjed is az már, hogy örökösök vagyunk ezen a szent helyen, hisz ez az őshazánk.

Kevés az esemény az életünkben, amire lehet emlékezést építeni, születésnap, nálunk még a névnap, ugyan ilyen, ámde bár részesei vagyunk, nem mi indítottuk el. Nem mi határoztuk meg, de aztán fogantatás után már rólunk szólt a mese, nagyobb történést nem is lehet elképzelni, mint világra jönni, így hát érdemcsúcsot ünneplünk ez évfordulón.

A szentek névünnepehez kapcsolt keresztnévünk, melyen egész életünkben szólítanak minket, bár halványabb jelentőséggel bír, még pislákol benne a csillagászati eredet hatása. Majd iskolák elvégzése, családalapítás következik, meg a munkahely megtalálása, de aztán utána már minden megszokott meder vezetővonalán halad, jobb így, gondolhatnánk.

Legyen természetes a könnyű lakásszerzés is, ne kelljen házépítés nagy gondját nyakunkba venni, különösen fiatalon, hogy kifárad bele szerelmi kapcsolat, hiábavaló lesz. Valamilyen háborús vagy terroreseményt is áldás elkerülni, bár ha még így van, kevésbé becsüljük, mint érdemelné, mert azáltal minden tönkremegy, még szeretteinket is elveszíthetjük.

Országos vagy világeseményekbe lett szokás bekapcsolódni, legalább lélekben, mint mondják, de azok érintése nem villanyoz fel nagyon, ám igaz nemzeti emlékezés még lelkesít. Többet kellene magunkra bízni saját élet terén, jobbat létrehozni, mint mivel szolgálnak minket cserébe odaadásunkért, időnkért, miközben megfosztódnak nagy esemény ízétől.

Van-e lehetőségünk valóban emelkedni erkölcsben, tudásban állandó folyamatban, mit

az alap józanész javasol nekünk, pártatlan módon, mindenki javára, boldogulást élve?
Avagy beledöngölnek bennünket világszerte erőltetett álegyetemes nézetrendszerbe,
ahol az ámitástól a megfélemlítésig terjed a skála befolyásolásunk céljából.

Hogy szinte már csak a kisgyerekek tapogató nyitottsága érvényesül eredménnyel, mikor
a közvetlenség a találkozás mértéke és eszköze, nincs becsapás, szerves a találkozás.
Ezt fejlethetné meg az iskolai nevelés, kinek-kinek természetes adottsága szerint
adagolva a jövő számára hasznosan és lelkesedéssel alkalmazandó képességek

létrejöttének feltételeit megteremtő ismeretmorzsákat és tevékenységmagokat,
amihez a tanítónak is állandóan kell tanulnia, és tananyagot összefogás nyújt.
Ahol az ellenőrzött tudományos eljárás és sikeres gyakorlat feltételezhetően
megállja a helyét a következő években, de az egyetemen már továbblépést kutatnak.

Azoknak tehát, kik akkor élni és alkotni fognak, legyen kezükben eldobandó lap mellett
aduász is, amivel megfordítják a mindig elavultságba hajló társadalmi cselekvést.
Hiszen a kifáradók, kiöregedők hadát meg kell újítani fiatal törekvőkkel, ők
úgy juthatnak jelentőségteljes szerephez, ha felkészülten felemelkednek a feladathoz.

A hitre mondjuk, hogy hegyeket mozgat, ámde az valójában a jóakarát, benne egyesül
lélekké a szív és az ész tevékenysége, így ereje, és nincs, ami ellenállhatna neki.
Mert az ellenállás elhatározásból fakad, bizonytalan ellenszenvből, rossztól félelemből,
de ha meggyőző az elme jó melletti szíves elkötelezettsége, megvalósul az álom.

Hiszen a világ rögtön álomszerűvé válik, amikor gördülékenyen haladunk jó célok
felé, s azok kítűzésében sokat segíthet, ha beállítódásunk az emberbe vetett hit.
Akit persze isten is segít, ha eltalálja a jó irányt, s jóság pedig hogy honnan fakad,
kevésbé kutatott, alig értett, de érezzük mélyeséges mély eredetét az évezredekben.

Ezért magátólértetődő jót tenni, s nagyon meg kellene erőltetni magunkat, ha rosszat
szándékosan tervezve akarnánk létrehozni, mert közben szívünk kiugrik helyéről, úgy dobog.
A lelkiismeretfurdalás is annyira fog gyötörni, hogy inkább elállunk tőle, hogy bosszút
álljunk, s a megbocsátás gyakorlása sértettség esetén aztán általános intézménnyé vált.

Nem szoktuk firtatni, honnan vannak jó törvények, kiknek milyen hosszan kellett hozzá tapasztalat
szerzés odafigyelését folytatni, tévedés bátor elismerését és kiigazítását.
Vagy a jó üdvösségének észrevételét és elraktározását nemcsak a jelenben, hanem
a jövő nemzedékek felé mint ajánlottat, vagy kikerülhetlenné téve biztonsággal.

Bízunk kell tehát magunkban, megérzéseinkben, átláthatatlan elköteleződéseinkben,
az isteni vezetésben, hogy rátalálunk az igaz útra mindig, ha jóakarát vezérel.

Fiatalon többet kellene idősök mellett lebzselni, figyelni, átélteni amit ők tudnak,
tesznek, hogy legyen látásmódi tapasztalatunk, mikor előre látja a szakember a jövőt.

No, nem a távolit, hanem a megvalósulás utáni állapotot: lehetséges valamit létrehozni, megalkotni, összerakni jelen következményeként, mai tényekből épülve.

Elég bonyolult szerkezet már egy ház is ahhoz, hogy túlhaladja képzeletünket építése, s bár használnak tervrajzot, az inkább utólag jött létre, amikor már a kőműves alkotott. Sokminden mással is így vagyunk, egy kísérletet nem tud összerakni a tudós, csak a szakmunkás, bár a képletek fontosak, törvényszerűségek, azokat alkalmazni szoktuk, nem elvonni.

Érdekes ez a kettősség, hogy mintha szellemi közegben, közegből jönnének az eredeti gondolatok, de hogy oda miként jutottak be, nem tudható, fordítva sem, az eredmény felől. Mindebben a megszokás önálló főszereplő, de ahhoz egyedül senki sem juthat el, mások mintája szükségeltetik, akik korábban már begyakorolták, amit felmenőiktől láttak.

Mert a nagyszülők sem gyermekmegőrzést vállalnak, hanem gyermekbefolyásolásra eskünek fel, önkéntelenül is, nem tudatosan, de erős felhatalmazást érezve saját út kijárván. S unokák is fogékonyak: szülők, ne játsszátok a börtönőr szerepét! – ne legyetek biztosak meggyőződésükben, hogy egyetemet képvisel, mert csak ha megtörténést mutat, lesz teljességes.

Téves ítéletből hamis állítás lesz, mikor terjeszteni kezdik félig-meddig tudatosan tudva, hogy kívánnivalót hagy maga után, mit mondanak, és akkor jóindulatúak voltunk. Mármost velük, hiszen az eredmény ugyanaz, mintha szemenszedett hazugságot szándékosan, a következményekkel tisztában lévén, azaz rossz lelkiállattal alattomos megtévesztőn szólnak.

De még ekkor is adunk valamilyen felmentést azzal, hogy mindenkinek megengedjük érdeke szerint beszélni, állítván, hogy ez sokkal jobban működik, mert elmondhatják gondolatuk. Hiszen nem lehet, hogy mindenki igazat szóljon, ami lehetetlen, hiszen ahány ember, annyi igazság van, jó az, ha vélekedésünknek másokét ütő jellegével tisztában vagyunk.

Valamint nem beszéd a lényeg, hanem cselekvés, előtte tárgyaljuk meg, mit teszünk aztán a köz érdekében, de itt már össze van mosva egyén és közösség, utóbbiról ugyanazok szólnak. És hogy ne fulladjon káoszba ez a cselekvés, meg kell vitatni a teendőket, amit csak a tartalmak egymásnak feszítésével lehet majd elérni, s fel kell vállalni a véleményünket.

Tehát mintha törvényesítve lenne tévedés és hamisság, igazként kezelve a hazugság is, amidőn tehát a szakértelem előzetes mérlegelésének, befolyásának nincs tere. Az öregnek nincs tekintélye, hiába élte át és meg, amiről beszél, olyan ötlet kaphat tervebevételt, mit soha sehol nem próbáltak ki, jobban kellene tehát vigyázni az igazat.

A másvilágról szóló gondolat válasz mások világára, miáltal saját világot teremt az ember, s ebben a kettősségben él életet, minek természetessége az egyensúly maga. Egyetemessége magától értetődő kell legyen mindenki előtt, különben belülről vagy kívülről hiányfájdalmat vagy túlórmöt fog okozni az eltérés a tökéletességtől.

Hogy az micsoda, nem szokás kérdezni, utólag belátható, amikor megvalósult valami, hogy jobb nem lehetne, s mivel milliárdan vagyunk, hihetjük, hogy igenis, részesülünk belőle. S ekkortól már nem arra kell figyelniünk, hogy jön-e a túlvilágnak mondott elképzelhetetlenből jel, parancs, segítség vagy büntetés felénk, hanem a szerkezetünkben kell tanulságot levonni.

És az legfőképpen arra vonatkozik, azt kell sugallja, hogy nem vagyunk egyedül, mindig velünk a környezetünk hangja, rég elhunyt nagyszülő is beszél hozzánk, vagy az évezredek törvénykönyve. S mindez valóság, még ha nem egyértelmű is most számunkra, hogy miként alkotja világunk üdvös részét, ami mellett eltöri a hátra húzó erő, kételyt legyőz önmagát szemlélő nézet.

Hogy a magunk urai vagyunk általánosan, és egymáson tiporni istenellenes vétek, mi teremtődésünk sikertelen gyalázata, egymásba kapcsolódásunk soha nem kegyetlen. Annak kegyelme szól hozzánk, és az megszólított, több nálunk, de mi vagyunk szeretete céljai, végtelen hosszúságú folyamatot képezve épp elegendő nekünk, ha élni tudunk vele.

A családi kapcsolatnál nincs bensőségesebb, nemcsak gyermek és szülő, de szülők között, miről nem szokás beszélni, de lényegében erről szól a világirodalom nagy része, szerelemként. Elválaszthatatlan a kettő, mégis szerencsés esetnek tartják, ha összejön, imádat tárgya a házastárs, kölesönösen, mintha a mennyország az ő idejükre a földre költözött volna.

Hová lett a világ, hogy csak a fiatalságnak, a friss házásoknak adnak figyelmet e téren, különösen a művészetekben persze, drámát felfokozva körötte, anyagi érdekből. Vagy lélektanászokat megelőző hittanász sereg is beleszólt az élet természetének meghamisításával a szerelmi életbe, szövetkezve érdekszempontra képviselőkké.

Lett aztán sok elrontott élet, párkapcsolatnak mondott nyűglődés, amit feloldhatott volna a csodás érzést előhívó és minden akadályt így áthidaló rajongás, testi-lelki csúcstény. S az sem igaz, mit legnagyobb bölcsnek kikiáltott állított és javasolt, hogy elmúlván lelohadt lelkesedést újjal kell felváltani, hogy ismét tökéletes szerelemgyerekek születhessen.

Azaz a szerelem soha el nem múlik, ha van, felismerése nehézségét kell tanítani legyőzni, leginkább magunkban, és ekkor tűzön-vízen át megvalósítjuk és beteljesítjük. Eközben az utódokra is lesz elég erőnk és figyelmünk, a közösségünk általuk örök létezés felé vesz irányt, és a fele-fele bennük lesz ismételtlenül új egészség.

Eseményzőn értelmezése, értékei megnevezése saját tudás mentén hiteles, amit tapasztalattal lehet megszerezni, mert különben mások fogalmi hálójára fonál, mi kivezet az útvesztőnek érzékelt sűrű világból oly magaslatra, ahonnan látszani véljük lényegét, és ami így fojtogató kötélként tekeredik felé nyújtott nyakunkra.

Ezért nincs is ott határozott magabiztosság, hanem annak csak látszata, s kérdésre sincs válasz, ha az érintett közösség érdeklődne az őt szolgálónak beállított döntés részletéről. És a sokaság segít hazugsággal határos ígéretesnek, mert az erdőt nem látják fái tömegétől a mindennapokba ragadt lelkek, a magyarázat viszont eszelős magabiztos.

Lépcsőzetesen felépített, hol alapokra oly sok minden rakódott, hogy eltakarják valós jellegüket, vagy a megtévesztést szolgálhatják, hiszen hitre építik, jóindulatra, létük. Történelmi léptéküként létezve nyerik el törvényszerűkénti elfogadásukat, nekünk már csak a felszín megítélése marad, a mély a múlt szentséges mivoltából fakad, létezik.

Ennek elfogadás azonban idejét is múlhatja, ha a homokra épített vár alól az idő kimossa az anyagot, nincs tartása, összedől a rendszer, s jóval előtte meginog. Ezt a billegést látjuk most több főszereplőnél, akik nem képesek áthidalni szakadékokat a valóság gyötrelmes pillérei között, mit éppen az ő elődeik tettei okoznak.

A hálatelt szív legmagasabb fokát isteni áldás felé nyilvánítjuk, abból számoljuk a többi felét vissza, hogy kifejezzük érzelmi állapotunkat a megkapott jótéteményhez. Mert annak vesszük életünk minden segítségét, elismerését törekvésünknek, tetteinknek, függetlenül attól, hogy tudjuk-e viszonzni, nem is várja el, aki igazán jó szándékú.

Aki nem köti feltételhez, ha ad valamit, önmaga felé is őszinteséget gyakorol, elismervén és megmutatván ingatagságot, ahogy az egyszer fenn, máskor lenn bármikor jöhet. Bebiztosítani ugyanis semmit nem lehet ezen a világon, mert az anyagiakon túl meghatározó tényező a lelki, akadályt jelenthet ezért mások szenvedése számára.

Vagy felfénylik a tudattól, hogy hozzájárulhat más boldogulásához úgy, hogy neki is marad elegendő színvonal a megőrzéséhez, és bárkit felemelni az egész közösségnek jó. Mert valójában amint az egyes tárgyakat is megkülönböztető figyelmünk választja ki a végtelen folytonosságból, úgy a szellemvilág egyénekre bontását nekünk kell elvégezni.

Így aztán nem mindegy, milyen az eredmény, ha mi vagyunk megteremtői, abba nem férhet bele mások nyomorgása közben a mi dőzsölésünk, magunknak köszönhetünk igazságos egyensúlyt.

A kíváncsiság kiváló mozgató ereje lényünknek, elemi ösztön, beépült ajándék, amely érdekessé teszi a külvilágot és lelkünket más emberek irányába fordítja. Valójában sosem elégül ki, míg élünk, mert minden válasz után tovább tudunk kérdezni, és közben a mi hozzáállásunk is megváltozik, azaz magunkra is érdeklődéssel tekintünk.

Hisz' nem mindegy, hogy miként alakul közben a világ, tevékenységünk nyitottsága kell befogadás teljesítéséhez, érdektelenség unalmat szül, szerencsés eset, mikor oly egyensúly jön létre, hogy megfelelő képességgel kutatunk eddig még elérhetetlen ismeretlent, felismerni a számunkra hasznosat és károsat, vagy csupán szórakoztatót, de üres fej nem lesz tölthető.

Éppen ezért kell alapvető ismeretekkel ellátni már gyerekkorban mindenkit, döntse el ő, merre fejleszti tovább teremtő hajlamát, amivel még tájékozottabb lesz és alkalmas továbbiak felé lépéseket tenni, belemenni a részletekbe, időt és fáradságot áldozni a következő pillanatért, évért, évtizedért, midőn hasznosulhat találmánya.

Előbb csak a tudás élvezetét nyújtva, ahogy rájön, felfedez dolgokat, összefüggéseket, majd a támogatást is megszerezve közösségi szintre emelni az általa elért eredményt. Így isten ellen való vétkek nem válaszolni kisgyerek örök kérdésére, és az is, ha letörik „izgága” elégedetlenség szarvát, mert kíváncsiságtól megy szép világunk előre.

Országok, milyen természetesek, mintha mindig lettek volna, és annyira ragaszkodunk édes hazánkhoz, összeomlik világunk, ha veszélybe kerül, vagy megcsonkítják igazságtalan módon. Kevesebben vannak a világpolgárok, akik mindenhol otthon érzik magukat, de azért az anyanyelvük hozzájuk is a legközelebb áll, elvi szintre hiába viszik a természetet.

Amilyen a nemünk is, aminek ritkaságos kétértelműsége nem szabad, hogy általános érvényt szerezzen, a fogyaték is maradjon csak kivétel, bár segítve, de egészség a vágyunk. S ahogy a minden emberre jellemző emberi, úgy a minden országra jellemző nemzeti is benne foglaltatik magátólértetődően életünkben, egyéni s társas szinte alkotva.

Aztán a bonyolultság ott fokozódik, hogy nincs annyi ország, amennyi nemzet és nyelv, emberit mondunk sok egzotikumra, bűnös cselekvésre, de legszívesebben kihagynánk ebből a körből. És valami ilyesmiként tekintünk újdonság mesterséges kezdeményeire a hagyomány megszokottsága helyett, ami egyre inkább nagy figyelmet kap, az újságírás feltupírozza.

Biztosan tudjuk, hogy nagy üzletnek számít minden ilyen mozgalom, mert nemcsak felhalmozott készlet okozhat kereskedelmi gondot, hanem az új szüntelen keresése is jövedelmet hozhat. Például az egész világunk védelme számos befektetéssel történik és megtérülése magatartásunk függvénye, amiként önjelölt vezéreink csak támogatásunkkal nyerhetnek.

Teret, megbízást valóságos irányításra, s bár szervezetté érhet a spontán szerveződés, még sokáig maradunk a nemzeti létben, mert az emberinek ez lett a legmagasabb foka.

Ne hallgass senkire! – mekkora tragédiát rejt e gyakran hangoztatott mondás, tanács, s hogy kinek szól s ki adja, mutatja, hogy az átlagembernek címzett sommás, felelőtlen véleményről van szó. Mert kibicnek semmi sem drága, könnyen döntené be bizonytalanságba célzottját, nem ő viszi vásárra a bőrét, csak jár a szája, nem több ő, mint akihez beszél, sőt, akár hozzá sem ér fel.

Biztatni ugyanis úgy nem szabad senkit, hogy az visszajára sül el, azaz szembe fordítani mindenkivel és minden addigi őt életető tapasztalatával, amit jószerevével szerzett. Túlzás persze ez az értékelés, mert csak arról van szó, hogy valami frappánsat, keménykedőt mond a bizalmába avatottnak, kit így magához közel engedett a kitarulkozó szereplő.

És bizonyára akadályokról panaszkodott, melyek gátolják életét, terveit, munkáját, hogy az általa vélt megtalált jó úton járjon, vagy induljon el, sokaknak nem tetszőt választva. Jobb ilyenkor okosan hallgatni egyrészt a jó szóra, ami gyors vizsgálattal kiderülhet, illetve pontosan megtudni az ellenvetésekből a lehető buktatókat és javítást végezni.

De min, ha még el sem kezdte? – hát, ez az, az a jó, hogy nem tett feleslegesen, talán kárt okozva kezdő lépéseket sem, így aztán alaposabb előkészülettel jobban bízhat a sikerben. Helyes hozzáállásunk az lehet ilyen eset során, látván a kételyt, az alkotás előtti drukkot, hogy azonosulunk minket beavató dolgával, s úgy nyilatkozunk, mintha miénk volna.

Utóirat:

A kezdő mondat a krétai paradoxonra hajaz, aki szerint minden krétai hazudik, azaz ő is, így nem igaz, hogy mindenki hazug, aki krétai, hazugnak nincs igaza. Ha javasoljuk, hogy ne hallgass senkire, azzal magunkat is kizárjuk azok sorából, kikre nem kellene hallgatni, azaz kérésünket nem kell megfogadnia, akinek ezt javasoltuk.

Van aztán e semmitmondásnak folytatása is, hasonló színvonalalansággal, humorosan, hogy ha rám hallgatsz, azt csinálsz, amit akarsz, ami beismerése mondanivalóm hiányának.

Életünk folyton-folyvást cserélődő pillanat sorozat egymásra sorakozása, tudatlan területek értelemmel belakása, bátor meghódítása, cselekvő részvétel mindenben, amit valóban megtapasztalunk, de sokkal több az üresjárat, amit bár szellemnek tekintett jelenséget mutatva végzünk, csak gondolatnak mondunk szerényen, hogy kitölti elvontan fejünk.

Pedig ha visszaemlékezünk gyerekkorunkra felnőtten, ugyan csodálatos, de kell legyen oly saját magyarázata, mit elégséges alap tálaszt alá, s ez nem egyedüli agyműködés. Hanem társas, vágja rá felszínes hittel bíró kérdezzet, míg mélyebben rendelkező kívülről származtatja a lelkünk ésszel feltöltő forrást, egyáltalán pillanatok idővé kötését.

Az egész világ mozgatását, erő, lendület kifogyhatatlan meglétét bennünk és a minket táplálókban, valamint az azokba áramló legfinomabb sugárzást, mi kétséges feltétel. Mindkét irányzatra visszavezethető, lehet azonos gondolkodás be- és kihatásával, s akkor a valóság nem lesz világon kívüli, de a kezdetébe mégiscsak beleférhet az.

Mi viszont másik végére pályázunk halált megvető elképzeléssel, hogy egykor nemcsak mi nem leszünk, de a mindenség is átalakul új, más világgá, s feltámadt testünk révén ott leszünk. Mert a lelkünk végig részese a világbíró folyamatnak, átéli a pillanatok, társ a teremtésben, s az lesz a végítéletben szintén, ha felemeli szívét a feladathoz.

Sok vélemény, elmélet van, mit nem hagyhatok szó nélkül, például hogy a földműveléssel kettészakadt a társadalom, s maradtak, akik gyűjtögető-halász-vadász életmódjukat, szabadságukat féltették a helyhez kötött életmódtól, s az ő folytatódásaik a mai ingyenéléssel határos tevékenységet űzők, minden jónak bírálói, elvetői, amit harciasan

tesznek, s követelik, elfogadjuk nézetüket, ami leginkább az ő magasabbrendűségük előadása s a mi lealacsonyításunk, akiknek szolga szerepet szánnak igen régen. Hát, e megosztottság eredete nem a munka megosztása, kiterjesztése a termelésre a javak begyűjtése mellett, hanem a többlet elvétele erőszakkal eredményesebbtől.

Erre sokáig nem mutat jelet őstörténet, de egyetemes emberiként állítják be a gyilkos rablást, akik aztán a történelemben végig végezték elszomorító ténykedésük. Így ha már a gyökereinket keressük, ne a modern elnyomó világ elvi alapjai közt nézelődjünk utánuk, hanem a valóság tényei között, amit igaz régészet mutat.

Mert egyébként a félreértelmezés oda is beférkőzött, de nem tudja megmagyarázni a fegyverek hiányát ókor előtti sírokban, cserébe birodalmakat rajzolnak térképre. S azok nagyságával kápráztatják kritikátlan szemünk, és hogy valami földöntúli tudással mozgattak nagy köveket, feltételezve mai ismereteket oda, de még magasabb fokon.

Így áll össze a valódi kép, mozgató elem, fennálló viszonyok bebetonozása, még ha kudarcossága nyilvánvalóvá vált is, észbe ne jusson változtatni rajta, ha mindig így volt.

Természetes képességünk az értelem, ezért nem lehet mesterségesen előállítani, sőt, rajtuk kívül sem jön létre sehol, állatok és gépek ilyen téren csak utánozni tudnak. Kiváló eszközöket készítünk újabban már, s igen jó szolgálatot tesznek nekünk, további fejlesztést elősegítve működésükkel, hogy meglepődünk művelet nagyságon, gyorsaságon.

Aztán megszokjuk, természetesnek vesszük, munkánk vagy szórakozásunk számára, de emlékezet segítő szerepe sem nélkülözhető ezután, s ez így jó, mert sokmindenben előre léphetünk. Viszonylag hamar elkészülünk oly számítással, amit korábban el sem kezdtünk időigénye, azaz lassúságunk miatt, de most a gép révén megoldjuk, s egyéb bonyolult feladatokat is.

Képfelismerése például akár jobb lehet a miénknél, akik megrekedünk buta tarkaság azonosításakor, képkódnak mondják, de csak elektronikus letapogató kiterjesztés. Ugyanígy előre megadott szempontokat ha beleépítünk, bármiből ki tud válogatni olyat, amit szeretnénk, midőn mi ununk ilyen tingli-tanglit és örömmel átadjuk neki.

Azaz annak, de már nyelvünk megszemélyesíti, annyira hozzánő életünkhöz, távközlést is megvalósítva, s mindent, mi szem-fülnek ingere, közvetíteni tud felénk, kattintással kapjuk. Ám csak ennyi, nevet nem kapnak ily kelléceink, mint háziállataink, joggal, hisz érzéketlen nem-lények, csak ellenséges céllal mondják róluk, hogy majd túlnőnek rajtuk, mi rossz használat lenne.

Ami ha máris megvalósulni látszik, család, emberszerűsége szemfényvesztés, cukorka még nem felnőtt tömegnek, a szerep körítése csak színjáték, de ha nem vigyázunk, a bőrünkre megy.

Nagy tévedés lovak közé dobni a gyeplőt, ha azoknak bekötöttük szemét, menjenek neki akár a kőfalnak, vagy ellenkező irányban, mint amerre mi haladni szeretnénk egyébként.

Ilyen az, ha gyermekeinket magukra hagyjuk nagyvilágból jövő áramlatokban, hol felnőtt is eltévedhet, zsákutcába juthat ellent nem állva nyilvánvalóan káros csábításoknak.

Mert nekik előbb fel kellene nőni, hogy hámot kapjanak, terhelést a vállukra, ahogyan az érettség után bánik az élet emberekkel, kicsikók is csak futkároznak a szekér körül.

Nyilván elsősorban tőlünk kapnak biztosságot, aztán nevelőiktől, tanítóiktól, kiket mi szülők választunk számukra, de hogy idegen személyek és módok szerepet kaphatnak, botrány.

Isten ellen való vétek, mondták régen, és nem felsőbbrendű lény megsértését értették rajta, hanem hogy az élet legbeváltabb rendjén tipor az a tett, eljárás, melyet nagyon elítéltek. Szülő és iskola összefogása helyett így most olyan helyzet alakul ki, elszalasztva a jó alkalmat az együttműködésre, hogy szembe kerülnek egymással, s kezdődik a vádaskodás.

A szülő igazságtalanná válik, mivel nem saját hibáját gondolja okozójának, hogy nem bír a gyerekével, sőt, aki fejére nő, s csak az intézmény van kéznél alaptalan vádhoz. Pedig, igen, egyenesen kézben van a bűnös eszköz, amivel kedvezni akar szeretnének, de együttal, talán észrevétlen, kiiktatja magát természetes meghatározó szerepből.

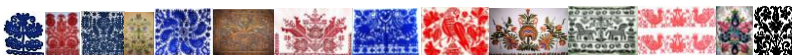
Hírfolyam, a hírfolyam! – van-e nála fontosabb, ott legyen minden nap, minden órában, sőt fél vagy negyedóránként elhangozzon, híradó képek kitöltsék képzeletünket, üresjárat nélkül. Áradjon vég nélkül, ismétléssel sokáig, hogy bevésődjön, már bennünk is megszólaljon, és az újabbakat meg egyenesen kívánjuk, vegyük észre, figyelmünk ne lankadjon el a nagy zajban.

Mert egy idő múlva valóban összefolynak a hangok, összemosódnak az események, egyes fajták háborúról szólva, mások gyilkosságról, aztán jönnek a katasztrófák és balesetek. Időjárás és sportesemény is megelőzi a normális élet híreit, ahol pedig a beruházások szintén előre sorolódnak és a pénzromlás vesztesége a leghátrábbra.

Riportok, beszámolók mindig mutatnak képet, legyen mihez kötni a szóban elhangzottakat, ám még a természetfilmeket is hasonlóan találják, a szenzációt keresik mindenben. És ha valaki azt hiszi, hogy igényesebben maga keres híreket írott felületen, az elektronikus sajtóban, mozgókép oldalán, rájön, hogy mindenütt ugyanaz a módszer járja.

Hogy ott is töméntelenül kínálóznak hírek, események, de még nagyobb választékból, minek lényege, hogy nem különböznek nagyban egymástól, napokkal később is időszerűek, vagy sosem. Azaz a világ teljesen egyformává válik a hírfolyamban, már-már unalomba fulladna, ezért kell egyre srófolni a dolgot, kezdetnek hatásvadász címmel, aztán felnagyítva mindent.

Hogy ilyen még nem volt, történelmi rekorder lesz minden, ami esetleg kiváló esemény és szereplő, de összehasonlítás nincs, magában állóság a cél, így aztán szétesik világunk.

Mi értelme annak, hogy két síkon fut életünk, legalábbis az eszmeiségét tekintve úgy alakul, van valami hivatalos közeg, és van a saját, de utóbbi gyakran hiányozhat. Divat irányítottak is mondhatjuk magunkat, amin többet kell érteni, mint a ruházkodás, fodrászat, kozmetika, mert színházról a filmig, irodalomtól tánczenéig meghatározó.

Erre tehát tudatosan rájátszik, épít a közvetítő közeg, van hatalmi befolyás és önkéntes igazodás, – öncenzúra, ha tetszik, – lényeg, hogy senki ne lógjon ki nagyon a sorból.

Mindez persze normális körülmények között is megvalósulna valamennyire, a műfajok különbözősége miatt, mert például ha a művészetet nézzük, emelkedettsége adott.

Nem véletlen született a könnyűzene pontos fogalma, amennyiben könnyebb befogadása közismert, s nem is annyira zenei tartalom, hanem a rövid kifejtés, előadás miatt. Ugyanilyen céllal s születettnek látszik a „Száz híres regény”-féle ismertető kötet, cselekmény erősen rövidített változata, hogy ne kelljen elolvasni a hosszú könyveket.

Sőt már a lexikonok is tömörítették a tudós leírást, miközben viszont terjesztették a polgári gondolkodást, előkészítve a társadalmi átalakítást új elvek szerint. S hogy ma mit készít elő ránk ömlő sok nyomtatott és még több elektronikus csatorna anyaga, egyirányú kínálata, csak találgathatjuk, mert nem mondják ki, bizonyára nem is ismerik.

Azaz tudatlanul szolgálnak olyan törekvést, mely – sejthető – az egész emberiséget akarja – lelkületén át – valamiképp befolyásolni, de láthatóan túl nagy fába vágja fejszét. A bolygónyi méretű eszmekör csak felszínes lehet, oly elnagyolt, nem éri el a szíveket, embermilliárdokat, akik saját nyelvüket, műveltségüket mint szemefényüket vigyázzák.

Földönkívüliekre ruházni fejlődésünk lemondás saját képességünk csodájáról, amivel azt mondjuk, hogy mi kevesebbet érünk, s mai napig függünk létünk eme fátumától. Mert nem magunknak köszönhetjük, amivé lettünk, s bizonyosan szolgálétre lettünk alakítva, ezért aztán korlátozott, hogy mit szabad mernünk, magunk alkotta jövőnk sincs végtelenül nyitva.

Raadásul a teremtő istent is elvették és a reményteli mennyországot szintén tőlünk, s már sosem látogat ide beavató vendég, megberhelt minket, azóta nincs testünkön szőrünk. Az értelem fényét is ő gyullasztotta ki, nem gondolhatjuk, hogy magunktól lettünk okosok, vezérük mondta isten helyett, az vagyok, aki, de így a lét eredete nem kap elég okot.

Hanem kitolódik minden fontos kérdés oda, a bizonytalanba, mert nem tudjuk, honnan jöttek, vagy hogy miként lett oly magas fejlettségük foka, vagy netán ide valami veszély elől szöktek. Ám valamikor végre választ vár mind e kérdés, eddig lehetett elodázni hamisítással, ami az emberről szóló minősített sértés, mert bár sokan hiszik, tele van kárral, ártással.

Megkötözi a lelkünk, ne kutassuk magunkat, a történelmet is egyszerűvé silányítja, pedig meg kellene becsülni minden szavunkat, mi önálló kiválóságunkat bizonyítja. Legalább a bölselet nagyjaira tekintsünk, végigjárták a magyarázat minden típusát, és mind arra jutottak, mi vagyunk saját kincsünk, éljük meg a szellem víg lelkét, test boldog húsát.

A beteg elesett, kiszolgáltatott, segítség nélkül nem boldogul, ami lehet gyógyszeres vagy tevőleges beavatkozás masszírozástól műtétig, – ilyenén válsz, ha nem egészséges vagy. Százszázalékosnak kevesen érzik magukat, mégsem tekintik betegnek, hiszen jól elvannak kisebb-nagyobb fájdalommal, rosszulléttel, így csak magukat kezelik, testjelnek figyelmet adnak.

Például az étkezésnek, ha olyan hiányos a szervezetük, hogy nem emészt meg minden ételt, már az is nagy kereszt a mindennapokban, de meg lehet szokni és sok, még kacifántosabb tételt. Ezért nagy odaadást, áldozatot követel, ha hozzátartozóink beteg, rendszerszerűn szolgálsz, ápolod testét, és lelkét, azaz vigasztalod, hogy meg fog gyógyulni, s e hitben mellette ott állsz.

A gyógyíthatatlannak pedig megkönnyíted az elviselendőt, s ha magatehetetlen, csak rád számíthat, szinte hősiességig fokozódik ily teljesítményed, s elismerést alig kap már. Viszont nagy szükség van tehát az orvosokra, hisz a legtöbb esetben sikeresen gyógyítanak, bár ők a megelőzésből is kivennék részük, életmód s magatartás tanáccsal szolgálhatnak.

Amire igen sokan fittyet hánynak, fiatal és makkegészséges magát minnek korlátozza, ők még kockázatos mozgásba is belevágnak, s a bajt bárkivel megtörténő baleset hozza. Nem kellene tehát a sorsot kísérteni, de többet tanulva elismerni testünk igényét, annak teljesítése legyen aztán kihívás, mert megbetegedhetünk, ha nem teszünk e célért.

Több módja van kikerülni rázós kérdéseket, a legjobb, hogy istenre bízzuk azok válaszát, hasonló, ha földönkívüliket tételezünk, hogy régen jártak erre, vagy most is tevékenyek. Kinyilatkoztatásnak, kijelentésnek mondja a kereszt(y)én(y) isten ige-megnyilatkoztatását, és ehhez szent könyvekkel más világvallások és az erkölcsileg fejlettek csatlakoznak sorban.

Van köztük átjárás, különösen a próféták korából, de hogy az mikor és hol történt, sűrű homály fedi valójában, csak regei szinten mutat pontos meghatározást, hogy legyen miben hinni. Érzékileg is, nemcsak szellemileg, szüksége van rá a kézzelfoghatóságot szüntelen és alkotó módon művelő emberségünknek, e ezt célozza kielégíteni égi túlvilág.

Legyen az tehát halál utáni máslett, de itt hatását kifejtő fejlettebb lények emléke szintén megfelel az átlagléleknek, ha még a tudósok sem ismerik szellemünk eredetét. Avagy különleges esetekben mutatkozó működését, egyidejűség magyarázatát, lehetetlennek látszó távkapcsolat példáit, vagy ha csak az álomlátás csodásságát vesszük.

Nem elegendő nagyjából utalni a természet ismert bonyolult törvényeire, képletek nem elégítik ki a képzeletünket, többre vágyunk, amit lettek vállalkozók, kik megadják. Így aztán párhuzamos feladat a tartalom valódisága mellett annak származását is hitelesíteni, de ebben nagy buktatókra lelünk, s megfajtható még, hogy azok miért szándékosak.

Előbb igen meglepő volt, hogy a számítógép kijavítja a helyesírási hibákat, de aztán kiderült, hogy csupán eltérést vesz észre a beletáplált és a most beleírt szóalak közt. Merthogy szorgos programozók mindenféle helyről összeszedték a magyar szókincs nagy részét, amit gyakrabban használunk, de igényes szóhasználat tudott újat mutatni neki, megtanítva rá.

És ma már ott tartunk, hogyha bizonytalan vagy a helyesírást illetően, elég beírni azt valamely felületre, szövegszerkesztőbe vagy a keresőbe, és egyből feldobja a helyest. Már harminc éve komoly eredmények voltak a beszédfelismerés terén nálunk, de megtorpant a kutatás, talán az angol lehangolását szorgalmazták inkább, nemrég azonban feléledt.

Elég bemondani a szót, mondatot, és már több, sőt több tucat nyelvre lefordítja a gép, nemcsak kiírva eredményt, hanem megválaszolva azon a nyelven, igen látványos-hangzatos csodásan. Nagyon aprólékos és nagy tömegű munka áll mindez mögött, és mivel bármely hosszú szöveget pásztázva megkeresi a kért szót, kifejezést, ebből kiindulva fogalmazásra is képes.

Még mindig a szövegkezelésről van szó, beszéd alakban is felhasználhatóan, összefüggést is megkülönböztetve, ami miatt sokkalta többet kapunk tőle, mint ahogy korábban történt. Társalgásszerűvé vált a kapcsolat, titkárság tevékenységét is a gépre lehet bízni, s üzlet lévén benne, díszítő körítés sem marad el, emberi kapcsolat látszataként jelenik meg.

(Föld)gömbön ha egyenlítőre merőlegesen északra elindulunk és a Sarkon derékszög szerint elfordulva visszaindulunk, ugyanúgy érkezünk, s a szögösszeg így kétszázhetven fok lesz. Ez Einstein példája, de Bolyai jött rá, igaz, ő homorú felületen gondolta végig, hogy a tér befolyásolja addig megállapított tételeinket, mert csak a síkra vonatkoztak.

Őelőtte már lezajlott egy hasonló tudás kiábrándulás, mert egész számokat gondoltak az isten világtéremtése alapjának, de aztán kiderült, hogy az igen elnagyolt nézet. Közlebbbről, pontosabb mérés révén semmi sem volt már egész számokkal megragadható égen s földön, év napjai sem, végül tizedeket szaporítottak végtelenül, jó tudósaink.

Mert a világ összefüggései, törvényei nem sajátíthatók el oly egyszerűen, mint a kézzelfogható tárgyak megszámlálása, hordó úrtartalmának kiszámítása és hasonlók. Az anyagszerkezettől az élő sejtekig csak bonyolultsággal találkozunk, de ha lebontjuk számunkra beszédre alkalmasra és hasonlatokkal, elsikkad a lényeg, mit csak működés mutat meg.

De azért lehetnek és vannak is sikereink, a védőoltástól a repülőgépig, ki kell számolni, próbálni az anyag különösségét, és felhasználása által mindenki boldogabb.

Nehézségek csapdájában vergődés épp olyan hamis értékelése életünknek, mint hogyha határtalanul szépek és sikeresnek tartjuk magunkat, – mindkét esetben túllövünk a célon. Célunk ugyanis nem lehet mély elkeseredés, sem alaptalan derültség, ha kihagyjuk az időt a sors megítéléséből, kizárjuk a változást, de csak elvben, mert gyakorlatban marad.

Túljuthatunk a nehezén, elindulva onnan felfelé, kilábalást nyer erőfeszítésünk, és a minden szép és jó állapot is megszűnhet, csúszunk lefelé a lejtőn, bár nem összeomlunk. Arany középutat emlegetnek régóta az eszmetörténetben és kiegyensúlyozottság reménytelni hasznosságát, kilendülve bajból és megőrizni a kedvező körülményeket.

Itt igen ügyesnek kell lenni, ami nehezen elsajátítható, biztosabb, ha követünk egy jó példát, mintát, mint kitalálni egyedül a „vérzivatarban”, vagy kedvező csillagállásban. Megelégedni magunkkal, helyzetünkkel egyrészt, másrészt ideiglenesnek tekinteni, mikor csúcsra jutottunk, mert ha megmaradunk képesség birtokában, a kezdeményezést folytathatjuk.

Az irányítást, hogy kezünkben legyen továbbra is a világsajátítás feladatának megfelelés, se ne adjuk fel a küzdelmünket, se ne legyünk önteltek üres semmittevésig. Persze, nem könnyű kívülről belelátni eme rejtelmes és rázó ügyekbe, mert a fájdalom mindenkinek sajátos, örömét se vegyük el senkitől, ám lelki együttérzés nagy segítség.

Alkalmazkodjon-e maga gyártotta eszközök tulajdonságaihoz az ember, vagy vesse el ennek a gondolatát mint önellentmondást, mert ő hozta létre, szolgálja őt és nem ura. Megtévészto, hogy mintha az autó menet-i képességéhez kellene igazítanunk a céljainkat, vágyainkat, mert fordítva van ez, szeretnénk olyant, amire van lehetőségünk.

Míndegy, hogy ez testünk határait jelenti, vagy valamely eszközünkét, mert lehet, rég született, de akkor is a legjobbnak munkálták ki, azon túlmenni miért akarnánk, ha egyszer nem lehet. Ez vonatkozik nemcsak az autósebesség csúcsára, hogy mennyi időbe telik az utunk, hanem a számítógép sebességére szintén, ahol kapacitás nagyságától függ gyorsaság.

Meg a kultúrtörténetben hosszú idő által és térben távoli helyeken felhalmozott szép és jó alkotások egyszerre felidézhetők, ha egyszer oda betápláltuk azok emlékét. És ekkor ugyanazt kettőznénk meg, ha még külön is kell alkalmazkodnunk emez eredményhez, hisz az már megtörtént a gép adta lehetőségek kihasználásával, mint a robbanómotornál.

Egy szó, mint száz, valamiféle hatalomra és befolyásolásra törekvés van a mögött, hogy eszköztrendszer-függőként kell tekinteni magunkra, de most ne divat vezessen, hanem a félelem. Eszközeinktől féljünk, s akkor nem derül ki, hogy valójában bizonyos emberek s érekeik állnak a riogtatás mögött, gépuralommal takarni még nagyobb szándékolt kegyetlenséget.

Természetes nekünk a mai időszámítás, de a történettudomány sok másikat ismer, s akkor felmerül, hogy mi miatt lett annyi sok, a válasz az, hogy a kezdőpont ebben a ludas. Uralkodók tettek róla, hogy trónra lépésük meg legyen örökítve, hogy akkortól számolják az éveket, csak hogy haláluk után kérdéses lett ez az örökség, de ha családban maradt, nem.

Illetve úgy is fogalmazható, hogy a naptár készítését több összefüggés határozta meg, a csillagos ég, vagyis maga a Nap, felkeltét számolták, miközben cserélődtek az évszakok. Azok azonos helyzetbe visszatérése volt az évhossz, és annak a pontos kijelölését végezte az utókor, a javított változat egy-egy világi vagy egyházi személyhez kötött.

De volt egy másik szempont is, vallásalapítót tettek meg az időszámításuk kezdetének, ezért van eltérés egymástól nagy távolságra élők évszámolásában, születésnap szerint. Még az sem biztos, hogy az illető Próféta, vagy az Isten Fia ismert cselekedeteiben nem inkább regeszzerű, így aztán pontatlanság bőven akad, és a sokféleség nehézsége. Vallási ünnepek sincsenek ugyanakkor, de látjuk, hogy csillagászati jelenségek adják alapját, meg a visszaszámolt világteremtés, s népi valóságos teendők nyilvántartása.

Újdonság iránti vágyunkat igen tiszteljük, akkor is igyekszünk kielégíteni, mikor teljes életet élünk, kellemes környezetet teremthetünk, látszólag semmi sem hiányzik már. S igen, az az egyetlen, ami hibádzik ebben az érzésben, vagy ésszel tett megállapításban, hogy nem veszi figyelembe az újat, miután egyre csak hajtunk, nélküle nem élet az élet.

Olyanná vált, mint a lélekzetvétele, szükséges, szükségesnek érzett szinte zsigeri szintig és csontig hatolóan, napi gyakorisággal megy a kielégítése, s akkor is sok időben. És vannak rá vállalkozók, akik egyre hozzá juttatnak, külön iparág lett az újságírás, de a nyomtatott sajtón kívül már sok egyebet kaphatunk és elérhetünk elektromos úton.

Más kérdés, hogy egy idő óta megfordult az ügy, s kínálat igyekszik maga iránt felkelteni érdeklődésünket, az alapvágyat haszonnal meglovagolva, fogyasztók legyünk e téren is. Szinte csapdahelyzetet teremtettek, mások mellé csatlakozva, ahol sorozatfüggők az emberek, a hír, az eseményről tudósítás, mint dohányosnak a nikotin, nagy adagot kér.

Gyártják is csöstül a választékot és nekünk kell látszólag eldöntenünk, mi után érdeklődünk, megtalálhatjuk kedvenc lapunk mellé az adót, mely kielégítő durva vagy kifinomult módon. De egy idő óta észrevettük, hogy majd' minden közvetítőtől ugyanazt kapjuk, s van felkapott eset, történet, amit aztán mindenhol úgy nyomnak ránk, mint áradás a vizet, elsöprően.

Sőt még az sem biztos már, hogy az a hír igaz, így pusztá befolyásolásunk lehet a cél, közvéleményt híradás fegyver igyekszik érdekelt irányba fordítani, s a hírral győzelmet teremteni.

A magyar nyelv az egyes számot használja, míg az új, gyengébb nyelvek, melyeket belőle faragtak, értelmetlen többes számmal torzítják, csökkentik mondanivaló értékét, mintegy maszatolnak. Könnyű megérteni a legfontosabb példán, mert nekünk, magyaroknak, akik sokan vagyunk, lelkünk van és nem lelkeink vannak, mert mindegyikünkhöz egy lélek tartozik, minek többes vonatkozás

ad alapozást, hogy egymást igen jól megértjük, sőt, egymás lelkében alkotjuk emberi egység nagy előnyösségét, biztonságát születéstől halálig, de még azon is túl, emlékezetben. Mert a lélek tehát nemcsak a test vezérlője, az érzékelés meghatározója, megmondja, mi az, ami így eljutott hozzánk, öt érzékszervet fogalmilag egybehangol, és ezt tanulni kell,

de kifelé bizonyossá teszi létezésünk, hogy az nem álom, hisz kapcsolódunk a világhoz, a többi emberhez, de egyediségünk saját személyiséggel még többet jelent, képes adni. Olyat és onnan, minek eredetét nem tudjuk, bár „Krisztusban kedves testvérek!” – mondja a papunk, utalva a forrásra, ahol gyek vagyunk és leszünk mindig, ha már megszülettünk titkok révén.

Mert a szerelem gyermekét, mint áldást tekintjük, de testének és lelkének fogantatása csak gépi szinten magyarázott, a kettő egysége számunkra megragadhatatlan, de elérhető.

A legnemesebb emberség kell hozzá, amiről évmilliók tapasztalata sem tud többet, mint tisztelni a folyamatot, benne összesített magunkat, s bízni benne, hogy ez mindig így leend.

De akik elsekélyesítették a nyelvet, dús és bús homályt borítottak örök erejére, mint harcban megöltek élet boldog menetére, mint ha túl sok fa kivágással megszűnik erdő.

Nyelvi sokasított szavak mondati alakja, hol minden csupán általánosan felemlített, nem pótolhatja háborús veszteség hiányát, felelős béke az egyes ember boldogsága.

Legalább az idővonalon nincs az a nagyon egyszerű kettősség, amely vagy valóságos, vagy szembeállított, ellentét, vagy ellentmondás, de jól érzékelt különbség, rövid vagy hosszú táv. Egyik sem élesen meghatározott, például valami nem túl sokáig elviselt, avagy egy cél tekintetében folytatott a törekvés, míg a leghosszabb időt is betöltheti a jöremény.

A napi szenvedés betegségben világos, hogy aztán majd belátható időben elmúlik, és az ünneplés meg, vagy a csoda, három napig tart a mondásban, de újabban hamarabb végetér. Mire érünk rá és mit ununk meg hamar, szintén nem pontos mérés eredménye, bennünk az érzés mondja meg, szinte irányíthatatlanul, s aztán bevalljuk, hogy igaz, vagy erőszakoljuk tovább.

A hírnév gyorsan hanyatlík, kell a hely újabbak számára, akik még hisznek annak hosszútávú létében, míg akinek elmúlt, megtanulja a pillanatnyi siker megszűnte utáni érzést. Életünk tehát tele ilyen különbségekkel a dolgok megjelenésében, tartóssága és gyors vagy lassú lezajlása tapasztalata terén, többnyire tudatlan állunk hozzá, meglepetés.

Hogy máris vége van, pedig még épphogy elkezdtem, vagy örökkévalóság, amióta szenvedem vagy hiányolom, megváltás lesz, ha megszűnik ez az állapot, helyzet, nem marad csak a fohász. Jó az, hogyha tudjuk, mire számíthatunk, mikor leszünk gyerekből érettek, viháncolóból már komoly felnőttek, mikor van ideje a fontos cselekvésnek, mikor kellemes ellazulásnak.

A közeli, kicsi általában rövidebben történik, a távoli, nagy hosszadalmasan, így a feladatunk alkalmazkodni a tapasztalt valósághoz, tudva, hogy ideje bizonytalan.

Lelki közösségünket a komolyzene mellett nagyobb mértékben – és számban persze – táncdal nyújtja, építi, kezeli, megmozgat, fellelkesíti kedvelőit, közösen éneklík, együtt lévén. Tömegeket mozgat, mondhatnánk, s nemcsak fiatal korban hallgatjuk, dúdoljuk örömmel, elkísér életünkben, visszagondolunk rá később, hogyan fogadtuk, szeretjük a szövegét is, ha magyar.

Kimondható, hogy a népdalok helyére lépett, utánozza is valamennyire, de ritmusa idegen, utólag megszokott, s már a két dudás megfér egy csárdában, mindkettőt lehet szeretni. Művelői, előadói csak hivatásos, magasan képzett zenészek lehetnek manapság, a hangzás régóta felerősítetten használt, s a hangszeres és énektudás kiemelkedő.

Az énekelt témák megérintenek, még mindig szívbemászók a fülbemászó dallamok mellett, annyire megszeretik őket, hogy a zenészek, énekesek rajongóivá válnak örökre.

S míg komolyzenei koncerten mozdulatlan ülünk, a könnyűzene újabb változatait akár még csápolással is élvezni utánam következő korosztálytól kezdve fiatalság.

Régen voltak még hallgató nóták, meg operett betétdalok, kávéházi rögtönzések nem mély tartalommal, különösen a szerelemre volt kiélezve, annak sikamlóssága csábított.

És aztán máig együtt éneklí a nemzet a hazafias dalokat, meghatottság kíséri,
továbbá templomi énekek szintén zengenek vasárnap és ünnepeken minden felekezetenél.

Nem tudnánk megenni dalok nélkül, az éneklés azonban ritkább, pedig duzzasztja a mellet és
jót tesz a hangulatnak, ne szégyelljük hát, mikor lehet, kiereszteni hangunk, s jobb együttesen.

Övezetnek mondjuk magyarul a régiót, s ez kicsit idegen tőlünk, megszoktuk az egységet,
kitöltjük magunkkal a teret, egyfajta vagyunk, azonos nyelvet beszélünk évezredek óta.
S ezt a földművelésnek köszönhetjük, sikeres műveltségnek, amely mindenkit boldogított itt,
egyébként az istenadta néptől van szó, ha ezt valaki nem tudná, nem hatalom gyakorlásról.

Épp a nagyúri beavatkozás, hódításnak mondvá, osztja fel a nagy egészt egy-egy hadsereg
befolyási övezetére, vagyis az szabja meg a területméretet, mennyi a katona.
Vagy milyen minőségű, ami a fegyverzetet illeti, mert ebben nagy eltérések lehetnek,
okos találmányok várostrom esetén, és a kard típusa, az íjé, és a páncélzat szintén.

A lovas harcmódor döntő befolyást gyakorolt a csatatéren, mert harc nélkül nem volt hatalom,
örökölni lehetett, de meg kellett tartani, s ahány erősen elkülönült vár, annyi szokás.
Összegzésként tehát elmondható, hogy csak modern időben alakulhatott valódi övezet,
egy hatalom alá rendelt több kis egység, mert a korábbiakban nem volt felettük senki főnök.

Ahogy a császárságot alakították utóbb, hódított földeken, s egy területegység ura bírt
szavazattal, nálunk ismeretlen, fölőslég, mert a Szentséges Korona mindenkit fogadott.
De nem alattvalónak, hanem nemzetalkotó tagnak, ahol a fő a király személye, akit
a zászlósorakból álló országgyűlés választ, szentesítse az általuk hozott törvényeket.

Ez pedig tehát nem hadseregtől függő ország méretet eredményezett, hanem a Kárpátok
ölelte vidék teljesedett ki előbb, s majd lett préda, de három évszázada újra egyesült.

Mit változtat az emberen, hogy látja a Földet messziről, műholdról fényképezve, gömbalaknak,
mi csak feltevés volt sokáig, következtetés kevesek által jól megfigyelt apró jelekből?
Már bizonyos, nincs semmiféle alátámasztás, ami a földön megszokott, természetes, érzett
talaj a lábunk alatt, hanem a világűrben lebeg bolygónk, minek magyar neve kifejező.

De talán latin neve is a golyóból jött, s ez arra mutat, hogy a névadás idején már volt
valami jó sejtés égitestünk helyzetéről, feltekintve az éjjeli égre, okosodtak.
Látták a keringő, keringésben visszatérő fénypontokat, valamint alakzataik elég
változatos elhelyezkedését, Napot s Holdat kiemelkedő szerepben megkülönböztetve.

Sokkal jobban röghözkötöttek éltek akkor, és inkább lelki értelemben, mert az ég felé szállt
bizakodó figyelem, sors visszakerdezőse, sorsfordítás vélt végzői befolyásolása.
Hogy mivel? – csupán mellé álló, vagy ellenálló akarral, hiszen a befolyást is gondolat
szerűnek, mint isten vagy természet akaratát vélték, sugárzást nem mértek lélek változáskor.

Mi már tudjuk, hogy a világról mennyi minden áramlik felénk, s emiatt csupán a tényleges elvontság tényezőjét hihetjük, ha hisszük, jó vagy rossz isteni beavatkozásnak legfeljebb. Ám nincs tisztázva a miként, hatás működése, így tévesen hiszik sokan, hogy az egymás közti gondolatcserét lehetővé tevő agyhullám kapcsolat egyúttal valami erőforrást küld.

Fordítva pedig felfoghatatlan, hogy sugárzás révén elvi irányítás, lelki segítség jön az égből, ami ráadásul már nemcsak fenn van, de minden irányban, a Földről, a gömbről feltekintve. Visszajutunk, ismét okosan, biztos talajra, a kézzel elérhetőt kell tovább megismernünk, s elméletileg megismételten úgy kezelni, hogy távoli összefüggéseket is beépítünk.

Ajánlás:

Földi Vándor! Ne kívánozz égi úrbe! Halál által úgyis oda jutsz, olyba, minek nincs helye, de van gondolati kapcsolata élők révén, akik ezért életük boldog reményben töltik.

Unos-untalan ismételt hazugságot meg kell cáfolni szintén szüntelen szorgalommal, s ahogy az érvek szaporodnak ellene, úgy apad el a hamis elmélet árja, végül aztán lecseng. De addig mérgez a mótely, ellentmondást ültet nebulók fejébe, akik eztán nem értik a lázadókat, mért hergelik magukat, s nem nyugszanak bele az iskolában tanultakba.

Hát, éppen az ellentmondások miatt, hogy későn erre a tájra szivárgott népek lennének a mi tanítóink, befogadóink, akiket egykor leigáztunk, mikor erre támadt kaland kedvünk. Meg aztán a nyilvánvaló tények garmadája mutatja itteni őshonosságunkat, nyelvünk mélysége eredeti műveltségünk őrzője, lelkiség jelzője, tudást fakaszt jellegével.

Biztonságot nyújt kipróbált törvényszerűséggel és megismerésre sarkall eredményre éhes nyelvszerkezettel, melyben helye van újdonságnak, nemcsak már meglévőhöz keres bizonyítékot. Megtalálja körötte lévő önjelentését, legyen az közeli vagy igen távoli, bele illeszti a meglévők közé, s nem alárendel esetleg téves bizonyoságnak minden adatot.

Ehhez igen fontos feltétel, követelmény a szereplők egyenrangúsága, együttműködést magas szinten megvalósítása, mert így bárki közreadhat jó ötletet, nemcsak felettes úr. Urak aztán ültek elődeink nyakára, és bár sokféle hatalom elszigetelte őket, egymástól, néha katonaként harcolni kellett, a vallási egység megmaradt, a tudásisten.

Ez megmagyarázza megmaradásunkat minden hódító nyomás ellenére, meg aztán nyomok vannak egész földrészünkön innen vett vagy elvitt eljárás módok azóta is használatára. Nem beszélve a testi jelzők szembetűnő meglétéről, de hatalmi vakság nem látja a fától az erdőt, ismétli a bűnt, mert az az, hogy nem érvényesülhet az igazság.

Te magad vagy a híd, mely átível életeden, csak te tudod, mennyi érzelem haladt át rajta, ami az örömet és bánatot, szenvedélyt és fájdalmat, sikert és kudarcot kísérte végig. Évek lennének a pillérei, de korszakok összemosódnak, váltakoztak a személyek a fontosság sorrendjét illetően, s te háttérbe szorítottad magad, szinte önfeláldozásig.

Az számított fő vonalnak környezet szemében, de neked a mellékvonalon is futott nagyot teljesítés igényének kielégítése, hogy légy valaki, kiemelkedj addigiakból. Megtörtént és megelégedéssel tölt el a teljesítményed, a munkád, miközben szeretet-éhségedet alig táplálta más, mint akinek mindenedet odaadtad volna kéretlenül.

Oda is adtad, s jól tudod, nem neked fogja majd visszaadni, ez a világ rendje, de lehetett volna más örömforrásod is, ha szerencsésebb vagy, és nem az önzés tengerén evezteél volna. Mert akkor rendezettség venne körül most is, nem a véletlenszerűségek kevésbé biztató maradványa, hogy harcedzett lettél, de obszidod nem elég semmire, a világ kivett magából.

A felszínen csupán, vígasztalod magad, mert az ismerősök tisztelnek, barátok megbecsülnek, viszont mindenkinek megvan a maga baja, a tiédde már nem törődik senki rajtad kívül. Vagy ha lenne rá jelentkező, nem hiszed el, hogy igaz, hogy megtörténhet újra a csoda, de ha igen, de működik lélekrezdüléses új, valójában régi kapcsolat, aggódva óvod.

Nehezen barátkozol meg vele, tehetetlen bábként mozgat földrengésszerű ereje, így hát ugyan nem maradsz ki semmi földi jóból, úgy érzed, de mulandóságát hitelt kell fékezni.

Ne csodálkozzunk, ha nem értjük a más, tömerdek fejlemény mögöttes mozgó összefüggését, hiszen minden eszköz rendelkezésére áll a főszereplőknek, hogy eldugják a többség elől. Nem mi vagyunk a célpontjuk, csak a kárvallottjuk, egymástól védik magukat előnyökhöz jutni, s ami nyilvános, gyakorta megtévesztés, nincsen kényszerítő erő igaz megnyilvánulásra.

Bár a történelmet úgy írták meg számunkra, hogy egyöntetű szükségszerűség folyamannak látszik, megkaparva a felszínt, előbukkannak véletlen bűnössé tettek és ártatlanként gazemberek. Sőt, dicsért, ünnepezt az egyik oldal, a győztes, mialatt a másik ördögként beállított, s bár teljes joggal történik az elmarasztalás, a mérleg másik felét is terhelték súlyos árnyak.

Míg a jó oldalnak nevezettek sem angyalok tehát, ám a felelősség kiterjed az egész vezető rétegre, s nemcsak a jelenükben tett meghatározó cselekvésükre, de a múltira. Azt már egyöntetűen mind ugyanolyannak és vitathatatlanak hirdeti és erőlteti, még ha megbocsáthatatlan bűnök terhelik is, vagy érthetlenségekkel telve, de az övék.

Az vezet a mához, a tegnaphoz és korábbi időkhöz vissza, hol mindenhol ők voltak élen, felül, akár felsőbbrendűnek tekintve maguk, hogy az emlékezetben is rájuk vetüljön fény. S ha a valódi érdemek másokhoz kötöttek mégis, nem a hódítókhöz, harcban utazókhöz, a valódi értékeket kisajátították, s így az irányítók szerepkörében tetszelegnek.

Az irányítottakból felemelkedettek pedig, legalábbis papíron, a krónikákban leverik, visszaszorítják, hiszen alkalmatlan nem beavatottak és sötét lelkületűek. Vallásukat is befeketítették, üldözték, eretnekként kivégeztek népeket, s ahol nem tudták, ott alárendelték bonyolult szerkezet révén őket máig álló rejtőző erőnek.

Ha elindultál egy irányban, közben nem mehetsz másfelé, hogy el tudj fordulni, az döntést kíván, s az életben nem oly egyszerű, mint itt leírva, ha kenyered függ tőle, munkád leköt, nem ereszt.

Nem baj ez, sőt a legtöbbünknek kedvére alakul, az előmenetel biztosabb, gyorsabb, sallangok, kitérők nélkül, sem visszahúzó szirénhangok nem gátolnak, ellentábor megrettenve lapul.

Lendületed kikezdetlen büvkört von köréd, egyre több embert hívednek látva lehetsz bátor, mert kis ügyekben is fontos, védő szekértábor, hű támogatók jóindulata álljon mögéd. Nehézség elméleti téren adódik aztán, a kutatónak ezerfelé kell nézelődni, kiválasztva, mely sosemvolt madárra kell lőni, s előadván, bizonyítást későbbre halasztván.

Számítva rá, lesz igen sok megsértett károgo, mert bár nem látja pontosan, mi készül, ellene tett lépésnek fogja fel, ezért nem kellene, hogy létrejőjön, véli, s ez harapófogó. Közös a kár, mert egyik fél sem enged a jóból, aki félti eddig megszerzett eszmeállagát, s aki új, jobb megszerzésére szentelte magát, mint a süketek, egyik sem érthet a jó szóból.

Mert hát ebben a véletlen szerkezetben nincsen semmi kockázat valójában, – teszi a dolgát a régít megtartó és ki javítaná sorsát embertársainak, – osztozni kell közös kincsen.

Nem tudjuk, hova vezet, mégis gyakoroljuk, hogy a másik meggyőzését, hivatásos módon, nem áru jó oldalai, az általunk kínált termék, szolgáltatás előnyei révén erőltetjük rá a vevőre, befogadóra, és ez még hírek, tudományos eredmények esetében is így van, nem a portéka minősége számít, nem az hoz eredményt, mi sikerünk mutatja, – hanem mi?

Az, hogy megcélzott kedvére legyen, azt a kedvet kell kitalálni, esetleg kifaggatva őt, mert a hajlamának létrejöttét már tudjuk mérni, s az ötlet tehát ennek felkeltését célozza. Megkeresni, mire kell, mire jó neki, tőlünk mit remél, mit adjunk neki, nem maga a dolog tehát, hanem az általa kiváltott élmény, és ez az ördögi ebben, hogy próba előtt eldől.

Lehet, az az illat nem illik hozzá, szaglása sem elégedett vele, de a márkanév vonzó, meggyőzi, hogy a legjobb, amit tennie kell, hogy megvásárolja, ne olcsóbbat, ne adja alább, Vagy oda utazunk nyaralni, telelni, hová csak a tehetősek, aminek részleteivel el lehet kápráztatni minket, s már nem nézzük a helyszínen, hogy minden úgy van-e, fő, hogy ott vagyunk.

A híres tudományos műhelyeket sem tudjuk ellenőrizni, sem képességünk, sem pénzünk nincs rá, de nem is kell, a szaktekintély miatt hisszük, amit közölnek, s nem derül ki, hogyha nem igaz. Vagy nagyon sokára, – mikor az az ízesített étel, mire rászoktunk, betegséget okoz, de hát a reklám oly meggyőző volt! – nem szabadna tehát ezt az utat járni, – hangsúlyt a termékre!

Érzékenység önmagunk felé és a külvilág, mások irányában, kiben-kiben nem egyformán működik, függ ugyan a testi-lelki mivolttól, de talán tanult műveltség befolyása nagyobb.

Észlelni az ide tartozó jeleket egyrészt, ami nemcsak érzéki benyomást jelent, hanem, másrészt, feldolgozását, fogalmi keretét jól meghatározni, ha nincsen előzetes mintánk.

Azaz nemcsak tudatos cselekvésről van szó, de önkéntelenül használt korábbi tapasztalat befolyásáról, minek sokban figyelmeztető szerepe van, ám akkor is riszthat, ha nem kell.

Ezt legfeljebb utólag vesszük észre, mikor már késő, de fordítva is igaz, ha érzés után menve kiderül, mennyire jól csináltuk, bár az ésszerűség mást mondott, eltiltott volna tőle.

Mindebben nagy valószínűséggel a lényeges mozzanatot nem a társadalmi helyzet és rang hatása, hanem egyéni és családi siker, alkalmazkodó nemzeti hagyomány jelenti. Kiváló teljesítményt nemcsak tettek mezején nyújtunk, hanem értelmi szinten, érzelmi állag tekintetében, s utóbbi átfogóbb érvényű, mert cselekvésben erősít vagy megállít minket.

Egész lényünk függ lelki egyensúlyunktól, amit homályosabban harmóniának mondanak, és vonatkozik tehát a test egészségére s az érzékenység fenntartására, ami nyitottság. Ha rendben vagyunk, önbecsülés és tettekészség adományával rendelkezünk, – bizalommal a jövő, elismeréssel a múlt, kíváncsisággal a jelen felé, – lehetőségünk korlátlan lesz.

Nem több, mint amire képesek vagyunk, de nem is kevesebb, érzékenységünk lesz maga a mérleg, – amin ezért még a jókedvünk is áll vagy bukik – hogy nézetünk, döntésünk összhangzata meglegyen.

Mi lenne, ha feldöntենék a homokórát és az mindenki számára ott megállna, élete azon a pontján, leperegni, ahol éppen tart, s attól kezdve végig a jelenben élnék tovább? Nem néznék az apadó–gyarapodó szemeket, csökkenő–növekvő homok kupacot mint időt, nem törődnek vele, mit hagytunk magunk mögött és ott mit mulasztottunk el, miből maradtunk ki báván.

Előre se nézegetnénk állandóan, – mikor jön már a remélt hét bő esztendő, a szerencse, mi megfordítja felénk a széljárást, pénzesőt hoz, hasznot tojó sikert, – sivár várakozással. Csak tennék tovább a dolgunk, megélve a márt, és minden pillanat lehetőség s beteljesülés állapot élvezete lenne, megragadva a valóságot szántó akaratunk ekeszarvát.

Csak olyat és úgy terveznénk, minek lépéseit sorra egymás után előre belátjuk, mert a tanulás során megmutatták nekünk, de láttuk, így sem lesz semmi ugyanaz, és attól érdekes. De arra nem szorulnánk, vetemednénk, másokat utánozzunk a javak megszerzésében, divat szerint, hanem megszolgálánk érte, saját külön utat járva, vágyaink teljesség igényével.

A múltból a jó hagyományt engednénk felnőni szívünkben-lelkünkben egyetemes magasságba, természetesnek véve borzongató mélységből eredését, emberlét isteni sugárzását. Haláltól sem félnék érezve, hogy csúszós lejtőn közeledünk felé, fiatal állandóan az öregséggel fenyegetve közben, hanem szilárd talajon tennék nagyobbat, nem idő-függésben.

Ha majd megkopik ragyogásunk, lelassulunk, minden elért kis eredményünknek örülhetünk, mert időkénszer nélkül örök fiatalok és vidámszívűk maradhatunk, szerény lakunkban is. Ha sem nem felhalmozunk, sem nem kiköltekezünk idő fogságában, hanem megéljük a csodát minden életszakasznak értelmét megemészelve, akkor a legtöbbet tudjuk kihozni magunkból.

Apám az volt nekem, mi én ma gyermekeimnek, gondolhatnám joggal, ha évtizedek hosszú folytonossága lebegne csupán szemem előtt, de jogtalanul, ha a változásokat nézem. De ebben nem lehetek biztos, hogy van e kettősség, mert a változást a másik oldalon megélik,

sőt, jelentők tölem elzárt hozzáállását a maga nemében ők érzik s tudják kifejezni,.

Nem tudhatjuk, egy-egy példa, mint miként hat és raktározódik el alakja elvont elvi vagy gondolati szinten, közben azonosulva az egyetemes szellemiség örök tárházában. Kedvesség és szigor együttségét például, a legnemesebb cél, gyermeklélek érdekében, ők szétválaszthatják, valamelyikre nyomaték kerülve, nagyobb hangsúly s annak következménye.

Ismételten azzal találkozunk, hogy csak tőlük lehetne ezt megtudni, ha mernének őszinte önelemzést végezni saját érzésviláguk tekintetében családi viszonylatok terén. Marad a magam értékelése, mint csökkent le bennem a kemény számonkérés enyhe kérdező gyakorlatra, s ennek szélsőbb ellentétét, szóval, kézzel simogatást szintén enyhébb fokon üztem.

S talán különböző nehézségek s legyőzésük sem mutat most részemről olyan vészterhességet és felfokozott örömet, mint miben nekem volt részem, ha az én életem kevésbé küzdelmes. De ez is kérdéses, hisz a látványt nem én látom, csak nyújtom, s mint egykor én értelmeztem, ugyanúgy ezt el kell végezni utódainknak, s mi bennük általuk teremtett világ részeként működik.

Szeretjük felém olyan hatás, mint enyém volt s megvan máig, már ésszerűen feldolgozva a külső körülményeket szüleim életében, viszont a miénk most – még egyaránt élvén – közös.

Zaklat a lét, vagy simogat a tudat, hogy élünk? – van még több árnyalat, ahogy válaszol az ember a tényre, hogy létezik – felelősségteljesen, könnyedén, óvatosan, hálával, keservesen. És van, akit a téma nem érint meg, elriaszt, hátborzongatónak tartja belegondolni, hogy szempillantás alatt véget érhet, a kezdete, eredete véletlenszerű s beláthatatlan.

Nemcsak egyéni életnek, de egyesek szerint a mindenségnek is, ahol kényszerű értelem első okot keres, ami előttre a semmit kell tenni, ilyen módon a véget szintén beláthatjuk. Valamivel jobb, de inkább háttérbe szorul az a válasz a létkérdésre, hogy végtelen időt foglal magában, mégha ütemezetten is, és ezért hanyatlak s megújul örökkévalóan.

Benne kicsiny lényünk mégis teljesen elveszve, hiszen törvényszerűségek felfedezésével szabályozás elvi szintjét látjuk látvány mögé, aminek egyenrangú párja gondolkodásunk. Ebben pedig összeér világalkotó szellem és emberi képesség, így nemcsak része vagyunk a kézzelfoghatóságnak, de tudati társa a világfölköttek, kívül és belül egyben.

Ami ismét megrázó felfedezés, mert ilyet istenrésztől csak az Isten Fia mutathatott, mikor a Földön járt, kinek előzménye ókort jellemző sokistenhit-szereplők tobzódása. Arra azt mondjuk, hogy emberi képzeletvilág, emerre meg, hogy kinyilatkoztatás, utóbbi emberi eredetét tagadva, mert a forrás felfogása meghaladja a képzeletünket.

Viszont még nem vettük itt figyelembe eddig, hogy nem egyedüliek vagyunk mi emberek, hanem gondolati társak, akaratlan is közölve egymással tevékenységünk elvont eredményét. Azaz nemcsak szándékosan, beszéd révén, hanem magunkban beszélés sugárzásával, eleven öröként hatóan élőként, sőt holtunk után, ezért ér összemerői isteni magasságig.

Nem tudom, mi lehet „a Napnál világosabb”, de ha mondjuk, biztosan van olyan, e hasonlattal értelmi belátást serkentünk állítás felé, ami mutatja nyelvünk viszonylatképző tényét. Mert képzelet nehezen jutna ide, egyébként is „a látni vágyó Napba nem tekint”, fényerő-tudományt se keress kifejezés-használatban, egyszerűen szellemi terület kalandja ez.

„Már megint!” – kiált fel az olvasó, aki elvont világról is mint közönségesen kezeltről tud csak és akar beszámoló, éppen erre jó a jó hasonlat, ösztönösen érzi nagy erejét. Ami megvan, különösen ha találó, „beletrafált” – mondjuk, amikor teljességgel megértjük a mondás valóságra vonatkozását, helyzet, esemény, tárgy, összefüggés remek elvi rajzát.

Bár ebbe így nem gondolunk bele, „ne bonyolítsd!” – szól felszólítás ilyenkor, ha figyelmeztetnénk a találó beszéd szerkezetére, „hagyd már abba a fárasztást!” – s ha nem tesszük, kihúzzuk a gyufát. Ahogy önboncolást sem végzünk, úgy, azonosan vele, a nyelvünket sem szeretjük belülről és részletesen vizsgálni, inkább alkalmazzuk szép és okos eszközeit – ösztönösen – közléskor.

„A nyelv beszél bennünk, mi csak közvetítők vagyunk” – szól az okoskodás, de nem erről van szó, hanem

együttességről, amiben váltakozva bukkan fel nyelvi kép és belőle fakadó értelem.

„Nem oly bonyolult ez” – vélheti a felszínesen magyarázó, „hiszen egyértelmű, hogy valóság leképezéséről van szó, amit a nyelv szavakkal, mondatokkal megragad, szövegoldalra kerül.”

De éppen itt van a kutya elásva, hogy azzal a „szöveggel” művelet végezhető, fejben persze, felépíthető belőle elmélet, történet – a pusztá testiségtől elkülönült világunk.

Vízparton élni sokkal jobb, mint tőle távol, de nem mindegy, hogy tó, folyó vagy tenger, mindegyiknek megvan a maga előnye, bája s feladata, hátrányról nem szokás beszélni, pedig az is van.

A vízközelséget aztán a fürdők is tudják ugyanolyan módon biztosítani érzésben, sőt túlmeleg rajta, ha forró a vize, ásványi anyaggal tele, gyógyító hatását kedveljük.

Egyáltalán a fürdést úgy élvezzük, mintha az lenne eredendő természetes közegünk, bár úszni csak megtanulva tudunk, alig akarunk kijönni a vízből, ha egyszer belemártóztunk. És a gyerekek zsvajjától visszahangzik minden olyan hely, ahol biztonságban érzik. Élvezik a vizet, a pancsolást, a testkönnyebbség mással nem elérhető gyönyörűségeit naphosszat.

Csodáljuk az úszósportokat, vizes világot, hajózás szenvedélyét, vitorlással befogni a szelet, olyan életmód nyílik meg a vizen, ami semmi máshoz nem hasonlatható élmény. Ott szoktunk igazán lebernulni, megújulni, de tengeribetegséget már egyre ritkábban kapunk, árvizek ellen is tudunk védekezni, mélyvíz veszélye viszont még mindig sok bajt okoz.

Nehezen képzeljük el a szárazföldön élve, hogy a Földgolyó kétharmadát víz borítja, mert a bolygót is csak újabban látjuk labdának, hajózó közlekedést repülés felváltotta. De a víznek nemcsak külső eleme erejét használjuk áramtermelésre, hanem felbontjuk két alkotó elemére, és sok egyéb módon iparilag használva könnyíti meg életünk.

Végül ismerjük be, hogy nem becsüljük eléggé ezt az áldott jótéteményt, nem iszunk eleget belőle naponta, úszni sem járunk eleget, s legtöbbszörnek kimarad vízparton üldögélés.

Meddig marad még velünk az erőszak? – kérdezzük, amikor a múlt bűneire gondolunk, velünk együtt élő elkövetőkre, akik megúszták a számonkérést, olyan eszmerendszert szolgáltak. Nem egyéni bűnös hajlamukat élték ki, de talán éppen ezért voltak még kegyetlenebbek, elnyomó államrend fenntartásában részesen egykor, tömegmegfélemlítő hatást értek el.

Rég volt, igaz volt, már alig élnek közülük, és ügyük elavult, ha nem emberiségellenes besorolást kapott, s azért kell felhánytorgatni, nem elfeledni módszertanát: ne éledjen fel! Ne hivatkozzon hasonló indíttatásból mai erőszaktevő társadalmi haladás szolgálatára, olyan kikényszerítésére, ami szintén fájdalmat, ártatlan halált okoz.

Valahogy befészkelte magát a fejlett világ köztudatát befolyásoló egyik részébe, talán szerencsére már nem a többségébe, hogy törvénytelen eszközéhez is szabad nyúlhat. Hogy mikor azt ők próbálják úgy meghatározni, utaljanak az alapvető emberi értékekre más módon nem elérhető biztosítására, de az emberek nem kérnek ily tragikus útból.

Társadalomformáló cselekvési elveket sokkal óvatosabban szabad megfogalmazni, mint amikor lázadás felszítása a céljuk, mert rombolással indulva visszavetjük magunk. Az emberi közösségek sokkal inkább békés úton érnek el egészséges fejlődést, előrelépést, mert a valóságos többletet fordítják bővítésre, életük üdvös javítására.

És a helyi sajátosságok követelményét figyelembe véve, ragaszkodva hagyományok hegymozgató erejéhez, szintén többre lehet jutni, mint felelőtlen képzelgést ajánlgatva.

Testi egészség jóléthez elengedhetetlen, de ha nem teljes még vagy már testi teljesítmény, hozzá kell igazítani a vágyakat, megy is könnyen, mert nem tehetsz mást szükségszerűség ellen. „Majd ha felnövök” – mondod gyerekként, de öregként csak a „sárgaföld” marad, ahol „kiegyenesedhetsz”, ezért máshol kell keresni a boldogságot, mint a tökéletesség hajszolása, kívánása.

Tudván, beszámítván, senki nem képes mindarra, amire igen sokan közülünk, zeneművész nem szokott sportbajnok lenni, tudományt művelő sem ügyes kézművességben hivatásszerűen. Munkálkodásunk, életvitelünk derékhadát viszont kötelező lenne mindenkinek mindig kisujjból kirázni, főzz teát magadnak, cipőt tisztíts, rázd fel a párnát és még sok egyebet tégy.

Akkor is, ha rossz a kedved, mert fáj a fejed, a csípőd, a hátad, a lelked netalántán, hiszen rossz érzéseket, sőt fájdalmat is lecsökkent a mozgás, s nagyban gyógyít, ha nem hagyod el magad. Meg aztán légy tisztában alapvető gyógyszerek használatával, sebkezeléssel, étetek jó párosításával, tested igényeivel és óvatos kiszolgálásával, ha érzékeny vagy.

És ne menj oda, ahol nem fogadnak szívesen, ne erőltess egyoldalú kapcsolatot, mert nem elég a te odaadásod, fájdalom árán is mondj le rajongásodról biztos viszonzatlanul.

Ilykor ne légy lusta, félős, ne kényelmesedj el, vond le a következtetést az első pár eset után, ha rossz, de ha jó, azt meg ne vedd kézpénznek, merj próbához, feltételhez kötni kapcsolatot.

Azaz széles skálán értékeld magad s másokat, beleférjen öröm és élvezet, de csalódás, lemondás szintén, ne csupán mintát kövess élet vitelében, hanem találd meg saját utadat.

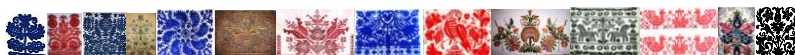
Esetlegesség, véletlenszerűség jellemzi, bizonytalanság a múlthoz való viszonyunkat, már a közelmúltat is, de méginkább, ha messze szeretnénk vissza látni, igen kevés az adat. Százéves fényképek még vannak, de kétszáz nincs, mert még nem találták fel, s mit őskorból megtaláltak, ritkább, mint fehér holló, ha teljes képre végyünk, a leletet erősen ki kell egészíteni.

Képzellel, tudással arról a korról, máshol, de ugyanabban a rétegben előbukkanók összevetésével, és így is csak töredéke a volt valóságnak, amit biztosan elmondhatunk. Mégis mondjuk, visszavetítve emberléti követelménytjeljesítést, hiszen enni kellett, lakni valahol, gyereket nevelni túlélés biztosítására, s aztán boldogok lehettek.

Ahhoz pedig még több mindenre volt szükség akkor, amikor a mai világ adottságaiból, találmányaiból szinte semmi nem áll még a rendelkezésükre, de volt, amivel pótolták. Sőt, fordítva lehet, a mi kényelmes életünk gyökerét a régmúltból eredni láthatjuk, ha jobban megkaparjuk a mai felszínt, hiszen a természet és testünk igen keveset változott.

Az alkalmazkodáshoz kellő képesség pedig őseinkben ugyanúgy megvolt, mint mibennünk ma, ha nem tesszük tönkre külső behatások által, őket viszont a szükség keményen szorította. Ezért találták fel a szertartásszerű életvitelt, midőn magát mutatta meg a teendő, vagy az eljárás módok időrendje szerint, vagy a csillagos ég és időjárás változása.

Így aztán nemcsak célszerű kézmozdulatok, szerszámok és ételszerző, készítő ötletek jönnek onnan, a mélységes múltból, hanem hitek, félelmek és bizonyosságok, miként kell élni.

Gyermeknevelés szempontjából felemás lett az életünk, mert a jólétet csak kemény munkával lehet megteremteni ma is, viszont az máshol történik, nem otthon, nem gyermek bevonásával. Régen sem lehetett ez teljes mértékű, de az életkornak megfelelően mégis megtörtént, ahol nem annyira a segítségén volt a hangsúly, hanem hogy közben a gyermek elleste jövőjét.

Hogy mi vár rá felnőttként, mikor felelősség is kerül a vállára, egyedül kell végeznie ugyanazt, sőt, emlékezzen, őt egykoron miként tanították, képes legyen azt úgy továbbadni. Természetes kapcsolat volt ez anya és lánya, apa és fia között, vagy inkább többes számot kell használni, mert a második, harmadik gyerek már az elsőtől is tanult, aki közel volt hozzá.

Közelebb, mint a szülő, és ez ma is megvan, oly vonatkozásban, hogy az iskolai tananyag igen gyorsan változik, a szülő csak kapkodja a fejét, nagyobb testvér, még benne lévén, segít. De van, ami nem változik, hogy legyen étel az asztalon, hogy rend legyen, tisztaság, s a hangulat remek, figyeljünk egymásra, valamit minden nap tegyünk hozzá egyénileg közös boldogsághoz.

Ám mintha ez nem lenne fontos, kevés figyelmet kap, míg a rohanás közben mégis sok idő elmegy magányos ügyködésre, szórakozásra, egyfajta telhetetlenség ütötte fel fejét. Pedig közös tájékozódás eredményesebb lenne, mihez el kell fogadni másabb véleményt is, mint a miénk vagy az új tekintélyé – utóbbi külsőségesen, eszközfüggően, hamisan táplált.

Ezt a hamisságot pedig ránk erőltetik, így nem a szülő és a gyerek a hibás, ez látszat, műveltség erejének kell fellépni ellene, de azt csak a szent hagyomány éltetése kelti fel.

Milyen egyszerű a bizonyítás igazságot mondva, a saját írásunk esetében, mert nem a korábbi írásnyomokat kell összevetni a ma is használt ábécénk betűivel, hanem ennek létrehozói folytonosságát látva máig, gyönyörű hazánkban, ölelő Kárpátok védelmében, joggal állítani, hogy a miénk, nincs is senki más nép, aki elvehetné tőlünk.

Különösen mert műveltség jellegünk rámutat e teljesítmény szükségszerű születésére, minthogy a nyelvszerkezet írástakarékosság ösztönzője, a vagy magas, vagy mély hangokkal a beszédzavakban, valóságtársításban mondott alakzat és látott kép között, amit megkettőz betűnk olyan díszítése aranyékszerek, fafaragás, fazék- s tányérfestés és csontkarcok,

hímzések esetében, mi teljes azonosság. Nézi s látja is, szinte beavatottnak érzi magát, aki méltó utód, érdeklődik múlt nagyság teljesítménye iránt, máig őrizve ég és föld közötti kapcsolat előzményünket. S ahogy más népek nyelvében felismerhető a közös előzmény, a népi ábrázolások és a hatalmasok gazdagságában megjelenő

egyetemesség szintén közös eredetű. S ha ma mi vagyunk mindehhez – írásunk eszköze révén – legközelebb, osszuk meg a felismerést szellemi testvéreinkkel, ne hadakozunk az elénk dobott koncon, épüljünk közös múltunkból, s ha annak részleteiben még van kutatandó, lépésről-lépésre tanuljuk meg jelképeink olvasását, jeleink használatát, s ezáltal sokkal jobban érteni egymást, mint ezidáig.

Hétköznapiból hogyan lesznek hősök, történelem mozgatóvá válnak kis érzések, hogy úgy nem akarnak élni, ahogy erőltetik rájuk, akik szebb jövőről regélgetnek nekik. Meg hogy a múltat azért kellene kitörölni emlékezetből, jó királyok képét megölni, mert elnyomást, szolgálatot erőltettek a népre, örülni új világnak, felszabadultunk végre.

A mindennapokban messze nem ezt tapasztalták, sokkal jobb sorsú közelmúltukat magasztalták, és a vallástalan hitet sem nagyon értették, magukban az istent titkon méginkább éltették. S miközben két nagy hadsereg végigmasírozott az országon, mindent elvitt mit megmozdíthatott, az életet majdnem semmiből újrakezdték, rommá lőtt házaikat újra felépítették.

Aztán még jóvátételt is fizettek halomra, vidékiek tojást, tyúkot beadásra hozva, terményre a cséplőgépnél tették rá kezüket, vetőmagot hagyva, s hogy még süthessünk kenyeret. Kik voltak ők, az ellenőrök, senki nem nézte, gépezet részének látták őket, de tetézte bűnük, ha egyéni túlkapástól nem riadtak, az ellenállók hamar börtönt s kínzást kaptak.

Ráadásul még külföldről azzal hitegettek, látják bajunk, csapatokkal jönnek, segítenek, de ettől a hatalom sokkal keményebbé vált, félt számonkéréstől, üdvös fordulat elé állt. Mialatt a többség szószólói mögé, bátran széttörve hazug eszmebéklyót, üzemben, gyárban szervezkedtek és az egyetemi ifjúságban társra találtak, nem maradni szégyen fogságban.

Amit nekik tőlük idegen világ jelentett, emberségük amit tudott, addig is megmentett, de most pár napra kivívták szép szabadságukat, leveretvén is győztek, éljük áldozatukat.

Természetes értelmünk minden mesterségesség forrása a földön, nincs más isten rajtunk kívül, s őt megszemélyesítve magunk fölé emeljük, hogy ne bújjunk ki parancsolatai alól. Így sugározza be életünket ésszerűség, mi nem azonos világban talált törvényekkel, sokkal többet nyújt, ahogy kiterjesztjük hatását az emberi közösség üdvös szabályaira.

Ezért beszélünk természeti népekről, akik legnagyobb mai tudáseredményeink igen régi megelőlegezői, a legemberibb szempontokat érvényesítették foganattal. Hagyományaink mögött megláthatjuk az örök kétely túlhaladását, alakot öltve remény, megfogalmazva tanulság, szóláshasonlatok, közmondások tömör bölcsesség közvetítőink.

Mindez nincsen a gépeknek, pedig úgy állítják be, mintha több lehetne nálunk, de már látjuk, hogy nem, határhelyzet döntését sosem bíznánk rájuk, csak eszközeink, mint gyors kutyáink, lovaink, vagy más használlataink, amelyek segítségével jobban élünk, termékükből – mint tejből, tojásból – további feldolgozással hasznosabbat alkot ötletes kedvünk, alkalmazó elménk jövőnek.

De mi megmaradunk éppoly kiszolgáltatottnak, mint eddig, úgy egészségünket tekintve, mint a bolygónk helyzetét a világűrben kicsi pontként, függvényei vagyunk igen nagy külső erőknek. Legyenek azok a legapróbb vírusok bennünk hatékonyságot találva, vagy Földdel ütköző nagy anyagtömbök az égből, s minden egyéb veszély, elsődlegesen ezek elhárítása a cél.

Képesek legyünk megvédeni magunkat tőlük, ezt kell elérnünk gépek segélyével is élve, elméleteinket ellenőrizve, amihez nyelvi eredetű értelmünket kell megtartanunk.

A zenét sok mindenhez szokás hasonlítani, de az inkább bennünk születő érzésre utal, felvillanó képekre, amik eszünkbe jutnak hallatán annak, aminek nincs magyarázata. Lehet önállóan is élvezni futamokat, dallamokat, s a hangok összetett kavalkádját, ilyenkor saját korábbi érzéki élmény jön elő, hogy eltöltse lelkünk megfoghatósággal.

Mert az a lényeg, hogy ne üres elme választát váltsa ki a zene, ne csak testünk rángatóddzon a dob vezényelte monoton ütemre, hanem a képzelet ritmikus válasza szerint ringjon.

Bátran lépjen vissza ama virágos mezőre, rétre, idézzen fel gyerekkori színompás kiskerteket az udvar utca felőli részén, vagy csak a zöld vetést, aranysárga búzatáblát.

Elvontabb, értékesebbnek vélt válasz is jöhet, bú-baj sötét színekkel alátámasztva, hogy nem véletlen szenvedünk tőle, és másik végleten örömmóda, kitágul a lét, kiugrik szívünk.

No, nem a helyéről, hanem mi magunkkal együtt és tánra perdül azon a földöntúli síkon, ahová a fény nemcsak besugárzik, de áthat mindent, átjárja a testünk, boldogság forrása.

Mindezt megtanulni nem lehet, hiába kapjuk meg a szerkezetét, miként tér vissza új és új változatban a fő dallam, hogyan szól alatta a hangszerelés különböző hatásossága. Az eredményhez, hogy a zene felemeljen, te kellesz igazán, hogy átadd magad valósága különbözőségének, mindennapi életünk egyhangúságához képest, figyelve magadra.

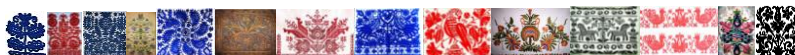
A „kegyet gyakorol”, „kegyelmet ad” nem ugyanaz, mint az isteni kegyelem érvényesülése, ez függ célzottja befogadó akaratától, az viszont kizárólag felső hatalomtól. El lehet utasítani istent világnézet alapon, amitől nem inog meg vallásos hit a vallásokban, mert éppen hozzáfordulás teszi élővé a túlvilágot, örök jövőt.

És múltat is, isten örökös gondolatában, mely az idők végtelenében teljesítette létté, emberré a teremtés áldását, üres nemlét helyére önmagából, ajándék gyanánt. Nagy beismerése kicsinységünknek elvszinten, hogy nemcsak a magyarázatban, azzal azonos világleletkezés, -fennmaradás és -végződés valóságban sincs hiteles tájékozottságunk.

Elfogadva ez állapotunkat, igényeljük isten magyarázatát, tevőleges kegyelmét, amiben tehát csupán megerősítést jelent, ha megnyilatkozását figyelembe vehetjük. Így aztán a kegyelem visszautasítása nemcsak egyéni ügy üdvözülés kérdésében, hanem isten elleni lázadésként egyúttal tudatlanságból fakadó cselekvés veszély.

Mert nemcsak örök életét dobja el magától, hanem a lehetőséget, hogy az ismeretlent a valós súlya, így érvénytelensége szerint kezelje, remélve valamire jutni. De ha az a meggyőződés vezet, hogy nincs ily viszonyunk az ismeretlenség felé, olyannak a választát fogja elfogadni a létkérdést illetően, ahol a túlvilág evilági.

Kegyét gyakorló és kegyelmet adó hatalom, már megítél, még mielőtt bármit cselekedtél, behelyez a rendbe, rád szabott állapotba, befagyaszttja világunkat vélt érdeke szerint.

Nem porladunk, nem hamvadunk, márványnál keményebb a lelkünk edzette testünk, fémek meghazudtol rugalmasságunk, ahogy láthatatlan parányok tengerén úszunk, evickélünk, egészségesen. De minden kimaradást, kihagyást megérezzük, ha mesterségesen, akaratlan, vagy szántsándékkal rombolnak, kicsinyítenek bennünket irigyeink, ellenségeink, vagy csak a bárgyú tudatlanok.

Mert ártani könnyű, ami eredménynek látszik helytelen célkitűzés esetén, de mindenki megszenvedti aztán, ahogy a nagy egész visszatükrözi ránk, egyénekre a halál árnyékát.

Pusztulás szele megcsappja viruló virágunk, ha rágondolunk, miként hervad el nemsokára, ám az szerves folyamatként magot épít, érlel, amint jóakarát szüli jócselekedetünk.

Mennyivel jobb eleve mellérendelésesen gondolkodni és tevékenykedni, mikor minden más ember is értünk van, mint mi értük, létezés értelmét beteljesítve, ami egy, nincs külön.

És nem a holtunk utáni nemlétünkből kell most kiindulnunk, hanem azelőtti jelenünkből, amit visszafelé megerősít tapasztalathegyek és -völgyek hullámozása évezredekre.

Azokat belénk, mint jövőjükbe táplálták be az akkor élők, tudván, általunk léteznek majd tovább, egészen a világ végéig, s kezdettől tehát, a megszakítottság büntelen csak látszat. Az a bűn pedig csupán kicsinyhitűség, ami másokon is csattan, amikor cselekvőtlenül akarunk javakhoz jutni, mert az érdemeket azok maguk értékelik, szoros fegyvelemmel.

S ahogy sejtgépek összeállnak szervezetünkké, erkölcsi próbák lesznek társasság színterei, szándék, szándék hátán úgy szabályozza önmagát, életkedvünket lélektelenség tegye boldoggá.

Vannak, akiknek jótékonykodás az életük, különösen úgy számíthatunk ide sokakat, ha a szeretetteljes megnyilvánulást szintén számba vesszük, lényeg, hogy nincs ellentételezés. Legalábbis nincs kérve, elvárva érte, hanem az adományozó, ajándékozó, szeretőn cselekvő magától, kényszer nélkül ad, s amit kap érte, csak övé, hálás szemek, tudat, hogy jót tett.

A szülőket „hivatalból” ide vehetjük, de nekik kötelességük is önzetlenül tenni a gyermekáldás felnevelését, megváltozik életük, ha szeretetnek szentelik magukat. Egymást és a csemetét, utódokat egyaránt illik szeretet céljának tekinteni, nincsen kivételezés, és mindenki nem lehet kedvenc, hanem kinek-kinek azt adni, mi neki legjobb.

S ha vannak súrlódások, nehézségek, megosztva könnyebb elviselni, megoldani, de csak azon a szinten, ahol éppen a társak vannak, túl sokat nem rakva egymás vállára, szintén szeretetből. Idegeneken segíteni szokás volt mindig, de régebben ők keresték fel, akitől kapni remélhettek, élő találkozásban született gyógyulás bajukra, öröme mindkét félnek.

Ma már távoli kapcsolatban megszólítanak akár tízezreket valamilyen nagy cél csak ez-úton lehetséges teljesítésére, és jön a sok válasz, a sok kicsi sokra megy elv érvényesül szépen. És valahogy az évkör kiemelt idejére mindig feldúsul a szívesség szeretet adó képessége, a családok várják a karácsonyt, ajándékozottaké a szeretet ünnepe.

Isten azokról is gondoskodik, kik egyedül vannak, senkitől semmit sem kapnak, a természet adja nekik a legszebbet, a fényt, mit mindenki más is a legfontosabb ajándékként értékeli.

Új és újabb nap hív ébredésre, cselekvésre, a levegő belélegzésre, izmok mozgásra, eszed gondolkodásra, s nem áll meg a folyamat, végtelenség arat, amit nem tudjuk, ki vetett. S máris benne vagyunk a közepében, világnak, vélnénk, hogy annak, ha az nemcsak a miénk lenne, hanem rajtunk kívül lévő valóság, adósság felénk, mit meg kell adnunk, megismervén, betöltvén.

De nem, többségünk kis nehézségekkel bajlódik, félreértésekkel veszekedik, elmenekül a kihívás elől, méltó eredmény nélkül él, méltatlanságot szenved magától magányosan. Azaz nem lép ki a rá szabott világából, mert nem tanulta meg, hogy mit kell megtanulni, sosem valamit, hanem valaminek lehetőségét, amit ő hív elő, vagy őbenne születik meg.

Honnan, kiből jön a remélt, megoldozott válasz, nem fontos, nem rejtély, mert az elérhetőből kell építkezni, érteni vagy újraértelmezni, saját törvényt találva és tárva napvilágra. Hogy hivatása mindennek és mindenkinek van, s célszerű a természet a maga javára, de nekünk is jutott hely benne, tehát feladatot adott kimondatlan, többre vigyük, mint nélkülünk.

S a munkaszakasz hosszát hamar fel kell ismernünk, mert nem ritka a több nemzedéknyi, sőt több ezer év is lehet, ha visszatekintve kinyomozzuk mai jó lépéseink messze nyúló gyökerét. Már ez is eltölthet jóérzésű megoldással a jelent illetően, így viszonyulni általunk fenntartott élethez a jövő irányában, de még fontosabb a társasság, ami legnehezebb.

Hogy testszigetünket embertenger veszi körül, de azonos a közeg, átjárjuk egymás fejét gondolatlalt, ötlettel, kéréssel, hálás köszönettel, ám eközben élvezhetjük is egymás lelki csókját.

Lehet elhamarkodottan hűséget fogadni, miben ha nem is megtévesztés működik közre, de nem elegendő tudás, nem jó átlátása helyzetünknek, hanem inkább elhamarkodottság. Úgy érezzük, szorít valamilyen időhatár, kifutunk a jó időből s lemaradunk aztán, csábítanak utánzásra átlag emberminták, belevágunk, ha ahogy esik, úgy puffan is lesz.

Itt inkább árt, nem segít kívülállóság tudat, hogy egyedül mi dönthetünk, bőrünkbe nem bújhat bele senki, és oly sok és sokféle a tanács, abból nem lehet kiválasztani valóban jót. Ám mégsem ez vezet leggyakrabban tévútra, hanem ténylegesen megfontolatlanság üres ígérete, hogy nem kell végigfuttatni minden esetet megnézve, mi következik léptünkől.

Ekkor az első ötlethez, beugróképhez, sőt, látomáshoz igazodó hűség kerekedik főlének, amihez akkortól már ragaszkodni kell, mindent hozzá mérünk, kiszolgálójává válunk. A mérleg nyelvét figyeljük, nem a tartalmát, hogy mit miért lenne ildomos elfogadni, már nem éri el felfogóképességünk csúcát, előbb kizárjuk hatását felszínességbe fulladva.

Pedig a lényeg a felszín alatt rejlik, lapul, s virulhat is akár, ha nincs szándék megismerni, mert álmodó eszünkben sincs, hogy áldozatául eshetünk mellőzésének, nélkülözni fogjuk. Van azért remény, hogy belénk épült gyanakvás és a nyelvünkben élő fordulatot látásmód ki fog lendíteni fagyott állapotunkból, s hűség a legjobb megkereséséhez válik elvünké.

Kérni nehezebb, kérdezni könnyebb, de hogy mitől, arra a kérdés természete ad feleletet, hogy a válasz valamennyire birtokunkban van, másként nem tudnánk kérdezni, de amit kérünk, nincs. Nemcsak arról van szó hogy sejtésünk szerepet kap, hiszen eszünk ki akar lépni a tokjából, hanem eleve nyitottak vagyunk a világra, éppen az eddig megszerzett szellemiek miatt.

Minden mozdulatunknak is elnevezést adunk, nemhogy a minket körülvevő tárgyaknak, állat- és emberszereplőknek, de még a gondolati építményeinknek, szerkezetünknek is szintén. Ott pedig néha csak egy adat, alak hiányzik a teljes képhez, persze hogy megkérdezzük attól, akiről tudjuk, hogy tudja, tudhatja a választ, s egyből rávágja, vagy agymunkával előhossa.

S azok a bizonyos nevek eligazítanak, azért jó tudni például a családnevet, de még a keresztnemek is mutatnak szokásos hozzájuk kötött értelmet vagy tulajdonságot. Valamint a nevek mögött meghatározások állnak, minőségek, lehetőségek amit a tapasztalatot szerzettek számunkra hasznosan közvetíthetnek, de rá kell kérdeznünk, behívunk.

Vannak hivatásos kérdezők is, a kutatók, gondolatvagyon kezelői, gyarapítói, visszamenőleg is kijavítják, pótolják hibás ismereteinket, vagy azok lyukait. Örök kérdezők a hároméves gyerekek, de ha megőrzik kíváncsiságukat, felnőttként is nagy hasznunkra lesznek, kiegészítésükkel az általunk soha meg nem kérdezettek terén.

Végezetül szólni kell, bár reménytelen választ kapni, oly kérdésről, ami az egészt érinti, mintha azt kérdéssel körbeölelhettünk, de ha végtelen, lehetetlen lesz, mit nehéz viselni.

Mindenkinek lehet oduja, mint a madárnak, hova visszabújhat, visszahúzódhat, amikor viharok dúlnak lelkében, vagy kapcsolatában a világgal, vagy csak valakivel, akit szeret. Nehéz ilyenkor felszínen maradni, külvilág előtt virulást tettetni, s az a jó, ha hamar elmúlik a baj, mert meggyőzőbben a szépségek, jóságok, amik körbe vesznek, biztatnak, élők.

De ha hosszabb távra rendezkedik be bennünk a lehangoltság, tényleg jobb visszavonulni, ahogy csak lehet, elvonulni magányba, vagy ahol még szeretnek minket, ahol bátran töltekezhetünk. Jobbik eset, mikor nem is tudunk róla, hogy ilyen okkal, céllal mentünk nyaralni, síelni, vagy csak hosszú hétvéget eltölteni semmittevéssel, ami aztán életrendünké válik észrevétlen.

Nagyobb a baj, ha hetekre, hónapokra alámerülünk, kivonjuk magunkat a forgalomból, megszűnünk, a külvilág számára, úgy intézve azért, hogy senkinek se tűnjön fel a hiányunk. Ekkor jön segítségre az a bizonyos odú, egyszerű léleklak, csak legszükségesebbeket tesszük, igénytelenül étkezünk, s rosszabb eset, ha részegre isszuk magunkat egyedül fájva.

Azaz fájdalmat kábulattal csillapítva, bár tudjuk, magunk elől nem szaladhatunk el, és az árnyékunk mindig utolér, bennünk pislákoló fényt kell tüzesebbé tennünk ilyenkor, éledve. Elegendően töltekezve saját múltunkból, még ha abban nem is volt minden sikertörténet, ám a teljesítményünk elhozott idáig, így hát bízhatunk jelen súlyainktól szabadulni.

Ki kell hát állni a napvilágra, beszívni a múltó idő illatát, ami bennünk éretté válik, egyfajta időtlen bölcsességgel tölt el, hogyha nem is fölötté, de lépdeljünk a földön.

Két évtized nem volt elegendő áttörni a nyilvánvalóság tagadása falát, alaptalan építményt ledönteni, bár helyette viruló virágokból fonódott igazságkoszorú él.

Őshazánk tisztelgő elfogadása olyan, amilyen és ahol volt, barátkozás a ténnyel, hogy akik itt élünk, sosem mozdultunk el innen, és akik elmentek, máig rokonok lélekben.

Két gyökérzet tehát, ami meghatározó lett, egyik a Kárpát-medence előd népessége, az emberi felemelkedés gazdag bölcsője, másik műveltségeleink mindenhol máshol.

Felismerjük egymásban a testvért, így van béke közöttünk, ezért védekezünk ránk támadóktól, örökölt harcban legyőztetésben is győzve, mert az élet mellé álltunk eleitől fogva.

Ilyen környülállások közepette fájdalmas látnunk, mint hulltanak legjobbjaink és torzult el a jó embertermészet támadó üldözővő, pedig egyetemes hatékonyság megelőzte. De abban feladatok kijelölődtek, minden magátólértetődő felsőbbrendűséggel bírt, amit mindenki szolgált, de senkit nem illetett egyénileg, miből majd elnyomó hatalom lett.

S még azt sem tudjuk, mikor és hogyan áll át ez a világ a régít megtagadó módon működő embertelen gépezetté, mert idő vasfogát kihúztak emlékezetből, meghamisítva azt. Mintha mindig is az lett volna, ami újabbán, csak kicsit másként, viszont a viszonyok azóta sem változtak, örökké vannak urak és szolgák, kire mily szerep jutott, elégedjen meg vele.

Tömegeket áldoznak fel a háborúkban, és még az arcukat sem láthatjuk, mert elbújnak, s akik elvégzik az irányító piszkos munkát, igaz múltunk eltiprását használják eszközül.

Ma már nem vész semmi a múlt ősködébe, mert a tudomány eléri és magyarázattal látja el a legrégebbit is, ha másként nem, feltevés segítségével, ám gond: a magyarázat is az. Sok gondolati lánc köti gúzsba, hogy igazság lehetne benne, fogalmaink a máról szólnak, már a tegnapiakat is át kell alakítani, mert kevesebb tudást tartalmaznak, s így hamisak.

Mennyivel nagyobb tévedést hordoz hát, ha ezer és ezer, vagy akár több tízezer évre visszamenő leleteket kell értelmezni, ezért nem merjük, ha igazat akarunk mondani valamennyire. De vannak vállalkozók, akik pénzkeresetnek tartják az életük munkás részének értelmét, nem a kutatás kedvéért kutatnak, kapnak is figyelmet, ha ellenőrizetlen nyilatkoznak.

Nemcsak ők magukat nem ellenőrzik, de mások sem akarják, nem tudják, mert nem lehet, önkorlát kellene olyat nem mondani, ami tévedés lehet, mondják tehát, s a siker nem marad el. Ez nem előremutató megoldást tartalmaz, hanem látványosat, amit inkább a szív kíván, nem az ész, az tiltakozna, ha tudna, ha engedné mindig valami kézzelfoghatóra vágyódás.

És sokan vannak így, őket ki kell szolgálni, hát születik a képre kép azonosítás, mintha ugyanolyan lenne ama tárgyi emlék, mint a mai szerkezet, tehát azonos tudásszintű. Sőt, inkább magasabbrendű. ha olyan régi, mint amilyennek időelemzés állítja, és ha nincs rá áthidaló magyarázat, hiány sem lesz zavaró, csak legyen megnyugtatóan kábító.

Ha messzeség mindkét irányban felfoghatatlan, a távolságok közepén találjuk magunkat, mérleg nyelvéként, s Pascal szerint semmi az ember a végtelenhez, de minden a semmihez képest.

De nincs bizonyosságunk egyiket illetően sem, azaz befelé, a kicsinység felé nem lehet elképzelni, hogy végtelenül kicsinyül, viszont kifelé, nagyság irányában sikerül kissé.

Ám ott is korlátozott képzeletünk, mert előbb lezárja a haladás folyamatát, mint azt vég nélkül tekinthetnénk, majd túlugorja önmagát, hogy előlről kezdje a megtévesztő látomást.

Ily alapkörülmeny közt nehéz tájékozódni, hogy mik vagyunk éber, meg az álmodó eszünkkel, mindenki maga is utána szeretne járni, ezért más tapasztalatát kétséggel fogadja.

Vagy azért, mert érti, és nem tartja többre saját kútfőjénél, vagy nem érti, mi miatt elveti, sőt, kikiáltja érthetetlennek, hitelenség üti fel fejét, sötétben maradunk egyedül. A tudást illetően, miként kell fogadni az életet és a halált, ezért nemcsak meghalni rettegünk, de az életünket sem nagyszerűségként fogjuk fel, hanem nehéz terheket cipelőként.

Ide vezet a bizalmatlanság, hogy mindenki egyforma lehetne, kellene legyen, de nem az, mert a fiatal nem érti az öreget, miért olyan, amilyen, s öreg fiatal lendületet. Mert élet s halál véglet közöttire nem jutott idő megfelelően megtárgyalva megegyezni a legjobb módjairól, ne kelljen minden nemzedék esetében beesni ugyanazon gödrökbe.

Beesvén pedig kimászás földszintre kimerít erőt és lelkesedést feldolgozni legújabb tudományos eredményt sötét anyag létéről vagy hiányáról, magyarázó összefüggésben. Hogy nincs az a ránk nehezede két véglet, hanem ahogy magunkat lenni látjuk, annak van olyan eddig nem ismert tulajdonsága, a két út-vég összemosódik, s mindazt mutatja, amit látunk.

A kellemetességek eredete homályos, legalább két irányból indul kétségtelenül, tőlünk valaki, valakik felé, s onnan hozzánk, tömegeket is próbálnak így egyesíteni. E névtelenség azonban nem tesz jót az ügynek, sokkal jobb, ha névhez köthetünk kezdeményezőt, adakozót, ajándékozót, utóbbi eset célzotat megnevez, előbbi névtelennek ad.

A kevésbé személyes folyamat tárgyakat és értékeket közvetít, ajánl fel, míg közvetlen kapcsolatban mi magunk lehetünk önmagunkat a másik felé közelebb léptető, átadó. Némely viszonyban eleve megvan ez az áldott állapot, szülő gyermek felé és viszont, úgy éli meg a szeretet megnyilvánulását, hogy semmi azzal ellenkezőt nem tud elképzelni.

Nem is jut be akadály ilyen kapcsolatba, ha a külső hatás nem válik ellenségessé, minek értelme sincs, mégis adódik gyakran, ezért nem szabad elhanyagolni egymást felelőtlenül. Azaz a felelősségvállalás is ajándék, és a hosszútávú együttélés segítője, még testben egymástól távol is fenntartható, ha a vérségi kötelék ápolása szívügyünk.

Azért álljuk ki e próbát, hogy majd idegenek közül kiválaszthassuk a szerelmünknek valót, őt már e céllal ismerjük meg, ha megszerettük első látásra, örök kellemetessé váljon. Akkor is, ha nehézségek támadnak az élet forgatagában, de a békés, sikeres szakasz tündöklésében szintén, nem elbizakodva, de mégis hittel, hogy közös jövőnk kellemes lehet.

Mintha nem lennénk már annyira kiszolgáltatva természetnek, gyors autók, vonatok, repülő és biztonságos hajók korszakában élve ma, mint régen, amiről regényekben olvashatunk. Ahogy meghódították az Északi- és Déli-sarkot, az őserdőt és a magas hegyeket, az nemcsak izgalmakat szült, áldozatokat is szedett, míg manapság a műhold mindenhova beláthat.

Mégis esnek tragédiák, hólavina alá szorultak kihülnek, hegyormot és sziklát mászók szerencsétlenül járnak, vízbe fúltak is sokan vannak, igaz, emberből is már nyolcmilliárd él. Mindre van vállalkozó, kedvtelését töltő, ahol a nagy számok törvénye szerint megeshet baj, meg is esik, nem beszélve közlekedési balesetekről, mikor a vezető a hibás.

Ráadásul szinte a természetünké vált a tragédiákról beszámolni, ami újfajta szenzációhajszolás lett, és vonzza az újabb módszereket tömegvilkosságra feltalálni. Pedig milyen jól meglehetnénk békében élve, vannak is rá példák, nagyon sok országban nincs baj a létbiztonsággal, és kifejezett pazarlás folyik, igaz, a természet megszenved nagyon.

Ezügyben viszont amit ránk erőltetnének, az nem környezetvédelem, hanem üzleti modell, új iparágak szeretnék kiszorítani a régiakat, hazugsággal riogatás folyik. Így hát a természet majdnem hogy ellenséggé lesz, hisz testünk betegség lehetőségéről sokat tudunk, az égbolt felől állandó fenyegetést jelentenek meteorok és „idegen lények”.

Utóbbiak sosem jönnek, előbbieket a légkör elégeti, orvoslás és gyógyszerészet virul, éljünk hát nyugalomban magas tudomány ajándékai közt, természet tényleg lágy ölén.

Hogy milyen kényelemben élünk manapság, csak az tudja igazán, aki küzdött korábban azzal, amit ma könnyedén megtehet, például fűtés esetében, hogy folyik a gáz, nem kell fát vágni. Aztán én ezt itt most kézzel írom, kedvtelésből, mert számítógépbe is pötyögtethetném, amit azért még meg kell tennem, ha fel akarom tenni a világhálóra, hogy mások is olvashassák.

Azaz bárkihez eljuthat, ha tudomást szerez róla és van kedve megnézni, míg azelőtt a könyv-beli, folyóirat-beli megjelenés csak keveseknek a számára jelentett olvasmányt. Utazást is úgy teszünk ma, mint régen átmertünk a szomszédba, igaz, hogy még elég sok időnket elveszi, ha messzire autózunk, repülünk vagy vonatozunk, de székértől sokkal gyorsabban.

A ruházatunk is igen kényelmesen kezelt, mosott, tisztított, szárított, mert többnyire géppel végezzük, és a beszerzésénél a divatot követjük, mintha régi világ grófjai lennénk. A tanuláshoz is rengeteg segédeszköz áll rendelkezésünkre, képen látjuk a világot, kattintással nyílik rá ablak, lexikon szöveg, sőt már idegen nyelv fordítása is megszólal.

Ám kérdés, mit kezdünk e kényelemmel, elég jól használjuk-e, előrébb jussunk, mint elődeink, vagy csupán elkényelmesedésünkhöz vezet, és lustaság ármánya fog eluralkodni rajtunk. Lelki-szellemi téren kell jól alkalmazkodnunk e mai helyzethez, hogy viszonylag könnyedén él az ember, nehogy visszajára forduljon a sok jó eszköz birtoklása, semmittevőkkel váljunk.

Sőt, hátramosztókká, ha fejlett fegyvereket uszítunk egymásra, s a háborút a lakosság megsínyli, jódoigukban megvesznek vezetőink, végveszélyben kerülünk kényelmes élet közben.

A világvége jóslattól indul visszafele a jövőre vonatkozó előre nézéssel létrehozott előrejelzés, jelentősége szerinti csökkenő sorrendbe állítással. Világos, a holnapi napon történhetők beemlenni mai napi gondolatokba

nem annyira nehéz, hisz' szinte kézzelfogható közelségben van, hét s hónap sem elérhetetlen.

Nagyjából-egészében ismerjük napirendünk, életvitelünk állomásait, különösen már megállapodott korszakunkban, házasság és gyermekáldás után, nevelés befejeztével. Igaz, vannak unokák, de ők már nem annyira kiszámíthatatlanok, mert lett tapasztalatunk saját csemeték kezelésében, és közösen végezzük velük, a felelősség sem a miénk.

A munka világa is csak eleinte teli meglepetéssel, aztán a rutin megengedi, hogy elképzeljük előremenetelünket, s ez a tervezés szempontjából hitelképessé tesz. Ugyanakkor életünk vége tekintetében ténylegesen inkább jóslatra vagyunk utalva, mert a szerveink, szervezetünk állapotát nem tudjuk teljesen mérni, s rejtett hiba is lehet.

Sőt, az egészséges ember sem él örökké, amit szem előtt tartunk, de mégsem foglalkozunk annyira a magunk végződése idejének biztos tudásával, hátha így tovább élhetünk. S ekkor lép fel világvége iránti fokozott érdeklődés bennünk, tán mert megnyugtatóbb érzés tudni, nemcsak mi lépünk ki az élők sorából, de egyszer minden másnak is vége fog szakadni.

Nem vagyunk már karon ülő gyerekek, hogy fel kell vegyen mindig valaki, egész nap, minden nehéz helyzetben és órában, a sírás sem állna jól nekünk, össze kell szednünk magunkat, ez a sorsunk. Vagy inkább rendeltetésünk, kitartásunk a bajban, sőt, ne nézzük annak, ami mindig velünk marad már, fájás itt-ott, meg hogy nem bírunk annyit, mint rég, illetve könnyedség alábbhagyott lelki téren.

Nyúljunk a megéltek gazdag tárházába, nézni, felidézni, mert egész múltunk van raktáron már, példaeseteket tudunk előhúzni, győztes csatákat, vagy csak amit megúsztunk szerencsésen. Ez a szerencse úgy növekszik körülöttünk, mint ahogy gyűlik a tapasztalat, hogy nem véletlen semmi, ami jól vagy rosszul sül el, tényleg megvan mindennek az elégséges alapja, nincs csoda.

Viszont folyton-folyvást tevékenykedni kell, szégyent ne érezz, ha a kedvteléseidre fordítod időd és erőd nagy részét, legalább valamit csinálsz akkor, nem rekeszted kedved tétlenségbe. És gondolataid árját se fogd vissza, egyrészt legalább emlékeiddel légy jóban, fogadd el olyannak, amilyenek, ne lázadj a múlt ellen, ha már meg tudod magyarázni, mi miért történt.

Ugyanilyen rá illő elmélettel igyekezz ellátni a jelent, ahol vagy, s ahol van a világ, oszd meg véleményed, értékelésed másokkal, hisz visszajelzés nélkül is kapcsolódsz hozzájuk. Ez a híd feléjük a te jövőd, magadban is megbeszélheted, mit mondanál személyesen nekik, énük mélyén bizonyosan meghallják, mert a közös tudást együtt építitek szellemmé.

Nagyravágyó gyerekek, vagy szülők? – e kérdésre választ kell adni. Mi az oka, hogy gyerekekuralom lett egészséges viszony helyett, gyerek parancsol és a szülő üzött rabszolgaként végrehajtja? Hogy zsarnokoskodhat, megalázhat elég kicsi gyerek is, az legyen, amit éppen kíván? S ha nem teljesítik, tör-zúz, kiabál, csapkodja magát a földhöz, bedob „halálos” fegyvert: „Nem szeretlek!”

A szülő pedig nem áll ellent, eszébe sem jut, nem lát kiutat, még jobban kedvébe akar járni,

aztán csodálkozik, hogy semmi eredménye, ha bármennyire is csúcsszinten tud teljesíteni. Azaz mindent megad, kedvenc ételt, szép játékot, állandóan csüng a gyerek szaván, ugrik minden rezdülésére, hogy kitalálja gondolatát is, meg akar felelni tévhités elvárásnak.

Ami erről szól, erről az egyoldalúságról, mintha az egész csak a szülő felől lehetne kezelhető, a megérdemelt eredmény, és a gyerek teljesítménye szóba sem kerül. Mert az elviselhetetlen magatartása nem az, ahogy a szülő megalázkodása sem, hanem természetes módon kell fordulni egymás felé, szeretetet felkeltve, de mégis szigorúan.

Tudván, hogy gyermekünk teljesen tőlünk függ, ezért határozottnak kell lennünk, legalább a saját nevelődésünk emléke lebegjen szemünk és lelkünk előtt, mintáját követve vagy elvetve. És hozzá is tanulhatunk, szívesen beszámol bárki, ő hogyan csinálja helyesen, de ez munka, többlet erőfeszítés, nem lehet megspórolni és üres nagyravágással intézni a dolgot.

Ha jó a kedved, mindenből kevesebb is elég, főként mások figyelméből, hisz' kiegészítéd őket, közelebb lépsz feléjük, többet tudsz adni, mint kedvetlenül, igyekezz hát kedvessé lenni. Magadhoz is persze, felesleges önbírálat értelmetlenség, ha ezt belátod, magasabbra értékeled valóságodat, elégedetten nézel előre, hátra, tettekre, teendőkre.

A kulcs a tettekészség, mi meghozza a kedvet, szellemi csúcsra-járás megvalósíthatóra összpontosítani, felmérve saját képesség lényegét, és aztán jó irányát eldönteni. Attól kezdve létezésed megtalálja útját, hegyet megkerülve folyik, ha az akadályként jelentkezik, de ha megmászandó, jó kedvvel fogsz tetejére menni, tudván, szép onnan kilátás.

Életcsúcsaid sem mászatlan ormok, már túl vagy néhányon, még ha ma születted volna is, örök teljesítménykényszer az élet fenntartása, csak növekszel és növekszel, gyarapodsz végtelenül. Még a káros élmény is üdvös tapasztalatot hozhat, ha megfelelően viszonyulsz hozzá, ha nem ellenedre keletkezettnek véled, de az élet részének, ami föléd kerekedhetsz.

S itt kanyarodunk vissza az életkedvhez, ami tehát nem mérhető tömegű, súlyú, erejű, hanem elvi töltet, gondolkodás eredménye, de ami már zsigerivé tudott beépülni. S ellenkező eset jut el a fájdalom érzéséhez, ám lendületed azt is áthidalja, kisöpri, mikor együtt élsz a mindenkiben meglévővel, nem pislákolva égve, hanem lobogó lánggal.

Elrendezni azt lehet, amivel rendelkezzel, azaz lépésed irányát meghatározhatod, de nem a sorsod, mert az egész valódtól függő, ami pedig beágyazott „az széles világba”. „A Mindenségbe!” – mondja hirtelen felindulás, de okos megfontolás tudja, hogy e fogalom bár nem üres, sőt a legnagyobb teli, mégsem nyújt tájékoztatást arról, amiről szölandna. „Megközelítőleges” – így szól a tudós sereg, és azt is mondja rá mindenki, hogy végtelenség, de ezzel sem vagyunk ki a vízből, jobban járunk, ha jobb híján szellemi pótszerként tekintünk rá. Hiszen végtelen és minden nem véletlen külön alak, azaz nem azonos tartalmú, előbbi utóbbinak jelzője, utóbbi előbbinek hordozója, de nem felcserélhető egymással.

A mindenség minden egyesből épül fel, azok viszont nem végtelenek egyedül, csak összesen,

de az pedig már megszámlálhatatlan kell legyen, azaz olyan, aminek sosem érünk a végére. Itt a lényeg, hogy a magunk végét viszont látjuk, bár úgy teszünk, élünk, mintha sosem lenne vége, halálunk utánra kiterjesztjük a mindenség végtelenségét, s így mégis rendelkezünk vele.

A kölcsönösség következetességét pedig a mindenek fölött álló kezébe tesszük, hogy rendezze, jobbra vagy balra folytatódjon sorsunk tovább, most már tényleges végtelenség részeként.

Nagy hullámokat vet-e az élet, hajóárból törő szélben, melyről nem is tudjuk, hogy merről fúj? – recseg-ropog az erkölcs építménye, valaha talán jobb volt, de okosok szerint sohanapján. Aki nem befolyásolni szeretne minket, az megszólalván bár nem akar elkészeríteni, jót nem tud mondani jelent s jövőt illetően, csak azt, hogy kilátástalan minden, menthetetlen.

De ez a lelki vihar akár mesterséges is lehet, hiszen élünk, viszonylagos kényelemben, ami lehetővé tenné, hogy a munkánkon túl is elgondolkodjunk, sok olyanról, ami veszélyes: Úgy hirdetik, hogy ránk, biztonságérzetünkre meg Istenbe vetett hitünkre, ha megbillentjük a játékony állóvíz felszínén úszó hajónkat, hogy mélybe nézzünk, sőt leszállunk oda. Honnan is?

Hát a magas lóról, hogy már mindent tudunk, vagy ha nem, hát majd a tudós sereg megoldja, hiszen már a Marsot ostromoljuk, micsoda kilátás egyszer majd odaköltöztetni déd- vagy szépunokánkat. Addig pedig jobb, ha előre rágott ételként esszük az elméleteket világkeletkezésről és társadalmi egyenlőségről, testi egészség és lelki egyensúly nehéz szükségességéről.

Pedig meglebbe rá a képesség, hogy könnyedén részesüljünk mindkettő áldásból, lényegében csak pénzkérdés, hogy miért nem megy, miért drága az, mit így csupán kevés tud megengedni magának. Mert hát nem jut rá, különösen azok számára nem, akik keveset és nem kiemelt sikerrel dolgoznak, nem vetül rájuk rivaldafény, átlag sorsuk lévén jobb, ha nem vágynak még többre, sokra.

S ezzel lezárhatnánk a kérdést, de tudatunkban ott motoszkál évezredek eszmény testvériség ízéről, illatáról, kellemességéről szellemi értelemben is: földi mennyországról. Minek mára már akadálya alig, mégis más a valóság, mint látható, de nem keseregni kell rajta, hanem leleplezni kerékkötőket, kiengedni a féket önfejlesztés kocsiján.

Nem a Holdra és Marsra tervezni utazás, de minden szív mélyére, lélek magasába, fénylő jövőbe, hol igazság világít, igazít el kijutni eddigi igaztalan útvesztőből.

Akárhogy is vesszük, nyugalom tengere az ég, szabályosan váltakozva jön elő éjszaka nappal után, szürkület van közte, bor régi szót használva, hisz az az ital is agyhomályt okoz.

És aztán a csillagnak mondott közeli bolygók ragyogása, különösen a Hold mellé járva, olyan megnyugtató, olyan lehengerlő, ahogy sötét háttér előtt mozdulatlanul mozognak.

Mert ezt már régen tudjuk, amint pár óra múlva másik helyről köszönnek ránk, változik a minta, és a mélység mögöttük sem teljesen fekete, ezernyi valóban csillag fénye pislákol ott. Azok még rejtelmesebbek, még állandóbbak, de velük aztán az egész ég mozdul körben, ami

megrendítő élmény és egyben hatalom tükre, beláthatatlan folyamatokat sejtünk bennük.

Igaz, tudunk következtetni nappali égi kísérőnk, a Nap ereje s mozgásából rájuk, mégis a számságuk elképesztő, belegondolni viszont örökkévalóságukba istenélmény. Kapaszkodó, meg is ragadjuk vigasztalásra, ösztönzésre, magunk elrendezésére kicsi és nagy viszonylatában, merthogy nincs apelláta, nincs hamisítás, mutyi, csak független jelenség.

Mégis voltak, vannak, kik sikerrel elhitték, hogy van kapcsolatuk az éggel, félelemterhes tekintélyt szerezve hiedelem által, élet s halál uraivá váltak mint égi küldöttek. Jól kell tehát olvasni az égi térképet, hogy ne ártson velejáráó képzelgés, de bizalmat, felüdülést adjon e megismételhetetlen látvány, és összefogást szép titkait kutatni.

Lehet-e a fényt és a sötétséget egyaránt világalkotónak tekinteni, egyiket a másiktól függővé téve, s így azonos szintre hozva, legalábbis gondolatban elképzelve? Vagy ez hamis egyenrangítás, kettőzése az egyféle világnak, ahol van alapvető, kiindulórész, amiből minden más részletet le kell vezetnünk, hogy értelmesek maradhassunk?

Előbbi tehát vállalja, hogy a két alkotó rész kölcsönösen feltételezi egymást, ezért külön-külön nem is érdemes eredetüket vizsgálni, sokszorozódó viszonyuk időtlen. Utóbbi idővonalat képezve mutatja a különbséget az alkotó minőségek közt, korábbi származtatott, későbbi származtatott, ami még tulajdonságukra is ki- s rávétül.

Erre ugrik aztán a kettőzött világ-hívó, hogy eldönthetetlen, sötétségből születik fény, vagy csak a fényhiány okozza a sötétséget, így eleve léteznek és nincs közük egymáshoz. De ha így lenne, érvel a másik oldal, nincs mód eldönteni, hogy melyik a jobb fehér s fekete közül, pedig egyértelmű, hogy a fényre kelljen szavaznunk, sötétségből nem teremhetett élet.

Viszont a halál mutatja, hogy megsemmisülés is része a létezés folyamatának, a lét tehát örökkévalóan kétarcú, meglátni a kettőt lehetetlen, mert hol itt vagyunk, hol ott. Ellenben az ésszerű célszerűség, amit mi, emberek, már látunk is, nemcsak életre keltünk, megköveteli, hogy csúcslényekként éljünk, képet alkotva a világ egyedülállóságáról.

Hogy aztán ez alapvető nézetkülönbségtől független valóságra nyílhat-e rálátásunk, fejlettnek mondott kor és tudomány kérdése lett, de hogy válasz-e a válasz, még mindig kérdéses.

Bontakoztasd ki a tehetséged a főparancs, azzal szereted teremtődöt és jársz kedvében a téged szeretőknek, kezdeti segítőknek, hogy aztán mindenki élvezze alkotásodat.

Milyen rögzös út, melyen járnod kell eközben, szűkebb s tágabb környezeted színvonalától függ, rejtett szándékától ha úgy tetszik, mire használ embereket a világ, amelyben élned kell.

Esetleg akadályozza az előre jutást, hogy a kevesebbrel is megelégedj, ha sok kell másra, mint amiről te dönthetsz, kényszer is jöhet rád, szolgálni a harcot hazát támadók ellen. Viszont a béke mint természetes állapot áll fenn kezdetek óta és különösen őskori

időben, mikor még nem voltak fegyverek egymás ellen, csak vadállatoktól kellett óvni magunk.

Életterületünket egyre bővítettük ész szerinti találmányokkal behatolva létünk ismeretlen lehetőségébe, összefogva, kiegészülve másokkal, mind hatékonyabban. Ez bomlott meg, ezt szentségtelenítette meg az elszaporodott ember nagyobb kitettsége vést hozó időjárás változásnak, amihez alkalmazkodni kellett volna, de ahelyett

embertársa ellen fordult, sokszor csapatostul, fegyverrel, megtévesztéssel a saját hasznára fordítsa annak javait és munkaerejét, és e cél alantasabb volt, mint addigi eszmény. Ilyen örökséggel élünk még manapság is, nincs az átfogó emberségnek jó képviselője, van viszont érdekcsoportoké, hogy nagy erőket mozgósítsanak kisebb részért, mint emberegész.

Harmatos reggelre aligha ébredtünk télen, mert éjjeli fagy megemésztett nedvességet bőszen, de mi megváltozott mostani időkből járván, tél helyén tavasz, az helyett nyár már a járvány. Valami felfoghatatlan betegséget látunk uralkodni természetben, nem az jön, mit várunk, hőmérséklet nem megy fagypontra alá, igen enyhe, és az ember akarata ilyen módon renyhe.

Valahogy elvesztettük a cselekvés fonalát, elültették fejünkben hitetlenség bogarát, nem kell elemekkel élethalálharcot vívni, sikeres lesz tudományból életerőt szívni. Mindeközben az alkalmazkodásról lemondunk, mennél nagyobb élvezetre, önzésre van gondunk, nem gyakoroljuk, hogy emitt megtakarítottat amott hasznosítsuk, hol hiány erkölcsöt koptat.

Rendbe kellene már rakni az emberiséget, mire nem pályázik senki, bár körmünkre égett, legerősebb egységek önmagukat fényezik, miközben sosem látott vihar szele érkezik. Mert a jólét a földön általánossá válván, oly elviselhetetlen teher Herkules vállán, nem lehet tovatolni, átvegye bárgyú Atlasz, eltűnt mitológia helyén földrajzi atlasz.

Felelősség kereséskor ködszurkálás folyik, álmagyarázat, érdekhomály nehezen oszlik, zsákutcában egyre gyorsabban futunk a falnak, ébredjünk fel, mert hamarosan vége a dalnak. Eddig csak távoli gyilkos háborúkról tudtunk, már a szomszédban jár, muszáj egységre jutnunk, ésszel feloldani érzelmek hófödte hegyét, egyesített Nap-erőnk járja emberség égét.

Nem mondhatjuk, hogy a legjobb hatékony tanulás minta után történik, ha olyat kell tanulni, amit addig senki nem tudott, kitalálni a megoldást, vagy a kézenfekvő magyarázatot. Mert ilyenkor vak vezet világtalant, tapogat az ész szellemi töltet után, mivel áthidal tudatlanságból fakadó bátortalanságot, ne maradjon bután, találjon ösztönző elvet.

Aminek következtetéséből több irány felé ível kapcsolathíd sugár, s ahonnan visszatér, ott van keresnivalónk, arra kell szélesebben tekintenünk, valónk egész erejét bevonva. És a már meglévő tudást, tapasztalatot is, képzelet vezérelte kezűgyességet, – illik, nem illik egymáshoz gondolatkép és valóság, már könnyebb valamiképp eldönteni ilyenkor.

Megszólal ugyanis bennünk, nekünk a természet maga, hozzáértővé tesz, feltárja titkait,

hiszen nincs takargatnivalója, féltett kincse, ha méltó részeseiként fordítjuk hasznunkra. Örökké tartó örökösödéssel élhetnénk egyre magasabb szinten elsajátítva teljes egészét érzékelt és tudatosított világ felépítési és működési törvényének.

De csak ha nem szakítanánk meg nemzedékenként, eredmény birtokosokként, szellemi erőtér alkotóiként a mindenoldalú tudásra törekvést, részeredményt részérdekbe fullasztva. Dolgozzunk hát a tökéletesség kilátásán, ha nem is mindegyre gyarapodó ismeretek s felhasználásuk terén, a hiányosságuk, esetlegességük miatt, de hozzáálláson.

Magatartásunk erkölcsi mércéje legyen az egyetemesség, s ebből lebontott követelmény, amit már igen jól ismerhetünk, nincs kibúvó, s amire érvényes a múltból kapott jó minta.

Hej, akkor pusztá ám igazán az ész mezeje, amikor az ellenség nemcsak lerabolta, de telerakta hamis érvelés mentén született, eredetileg nem rá jellemző tényezőkkal. Elmélettel inkább, hiszen elvi álláspontokról van szó, olyan jóerkölcsű jellegzetességről, mely kizár mindenféle erőszakosságot, ha rólunk van szó, hiszen nincs rá szükségünk.

S hogy másoknak se legyen, lenne, persze hogy sosem tetszett, tetszik azoknak, akiknek lételeme mások szolgáorba taszítása, tartása, és erre épül egész hatalmi berendezésük. Az bezzeg nem emelkedik égi magasságba, mint emez, a miénk, mert rólunk van szó, hatékony életünket megkoronázó isteneszményről, ahogy mind beférünk az ég kupolája alá.

Nem kell az fölül, azt áttörve befurakodni uralkodónak ide hozzánk, beláthatatlan hivatkozást fegyvererővel erőltetve ránk, s gondolkodásunk túlszárnyalóan nyitva marad. Nemcsak a nehézségek győzhetők le így könnyen, de végtelenség valódi lehetőségei szintén előbújhatnak tehetségesség révén, amit e világszerkezet tud biztosítani.

Viszont amikor e kétféle világnézet és magyarázat összetalálkozik és ütközik, kiegyenlítődésként nem lesz lehetséges, mert ördögből nem lehet angyal, míg ő nem akarja. És éppen öncsábítással nem akarja, másik oldal viszont belátására vár s építene, de a megtévesztettség vesztett helyzetbe taszít, s ha végül elhárul vész, emelkedik színvonal.

Az egész közösségé eleve elképzeltre, érzelmes ésszerűség legmagasabb fokára, hol az emberségünk örök jutalmát elnyeri azzal, hogy békességes útra jegyét megváltja.

Van-e személyes érintettségünk történelmi kutatásokban? – mármint azon túl, hogy nemzeti szinten meghatározó a múlt értékelése, nem mindegy, hogy hódító vagy hódoltatott voltunk.

Amellett, hogy valójában csak utóbbiak vannak mostan túlnyomó többségben, hiszen uralkodó családok elenyésző arányt képviselnek a lakosságban, mindenki dicső felmenőt akar.

Két vesztés világháborúval nyakunkban eme mutatvány igen nehezen jön össze, viszont a közelmúlton túl is volt élet, ott a mai jobb eszközökkel sok érdekességet tárhatunk fel. A török utáni és előtti idők tele vannak akkori szinten nagy sikernek számító

eseményekkel, lehetne is hozzá kapcsolni elődöket, ha biztosak lennénk a helyszínben.

Ez is megoldódik egyszer, hiszen műhold szeme mindent lát, s a földben lévők onnan jól látszanak, de előbb embertani, vértani s öröklődés mentén juthatunk egyéni múlt adatokhoz. Testi megjelenésünk elárulja például, felépítésünk arányai, hogy északi vagy déli környezetben léteztek sokáig, akik nélkül nem lehetnénk, késő folytatásuk vagyunk.

Régen még a szakmák, foglalkozások szerint is elkülönültek a nemzetiségek, nemcsak a vagyonyhelyzet és társadalmi szerepvállalás alapján, nyelvük is más volt, nemcsak a külsejük. Majd vándorlások voltak éghajlati, földrajzi fejlemények miatt, avagy felhasználására, különösen más földrészek benépesítése izgalmas, hogy oda elődjük mikor érkezett.

Nekünk viszont többségében a Kárpát-medence volt a mozgástér, dombjait és síkjait laktuk, s olyan sokfélekké alakultunk, keveredtünk, hogy mai változatosságunk igen kedvező.

Ha közel vagy valakihez, ne járjon távol a gondolatod se, személyesség párban több lehet magányos találmánynál, mert egymást húzzuk fel az ismerőst felidézve, ismeretlent feltárva a közösség élmény távlatos hegytetéjére, hol addig még egyikünk sem járt, nem is gondolta, hogy olyan létezik, oda el lehet jutni és birtokába kerülni legalább gondolatban.

Vagy megvalósításáról nemcsak képzelegni, hiszen a tevőlegességhez is jobb, ha több szem és több kéz próbálja kitapogatni alakzatát, ami illik eszméjéhez, megvalósítja azt. De nem megy ez ilyen könnyen, szól az ellenvetés, előbb egy nyelvet beszélővé kellene válnunk, hogy megérsük egymást, valóban arról legyen szó, amire mindketten külön-külön épp gondolunk.

Lárfári! – ez csak mellébeszélés, figyelj rá, aki beszél hozzád, s követeld meg tőle is, hogy megértse, amit mondasz, ellenőrizd, ha kell, de ne nyugodj bele kis értetlenség létébe se. Olyan ez, mint tanító s nebulója esete, legelőbb arra kell megtanítani őt, merjen kérdezni már a legelső lépénél is, és ne szégyenkezzen, maga előtt se, mennyire buta.

Akkor tudunk hatékonyan együttműködni és élményt nyújtani az együttléttel, találkozást valóban kihasználni gyarapodásra, ha nem az alanyra – te vagy én – figyelünk, de tárgyunkra. Vagy magára az állítmányra, kijelentésre, ami ama mondatunkból kivilágít felénk, magában megjelenítve legjobb képességünk eszesség terén, mi megszólít téged, s másokat.

Mert aztán kiegészítéssel növelt változat majd hozzájárulhat a világ jobb értéséhez, leírásához, működéséhez, megérdemelt élvezetéhez, párban, vagy akár sokaságban.

A vírus isten! – kemény, megdöbbentő állítás, és nem is igaz persze, de elgondolkodtató, hogy ismeretsomagról van szó, melyhez tápláló alany szükséges, azaz mi, s mily sok van belőlük. Belőlünk is, mert társulunk velük? – vagy máshonnan van a mi tudásunk? – ezen a szinten nem szokás erről beszélni, hanem a megfogható oldal a kiindulása minden magyarázatunknak.

A vírusok meg láthatatlanok, de hatnak ránk, és hogy mikor, az a mi állapotunktól függ, mert

valamiféle szándéktalan együttműködésre léptünk velük, – az ősiséghez lebomlani általuk? Ennyire nem veszélyes, végzetes kimenetel szokott történni, a gyászos eset inkább ritkább, de ez az akaratlan együttműködés örök természetet mutat, mintha most is teremődne.

Azaz szükségünk van a legalapvetőbb szinten, sejtéletünk összetevő elemei terén rájuk, bár ma rideg a fogadtatásuk, mert támadást vélünk, értelmezünk külső behatolásukban. De mivel még nem tudjuk pontosan sem értelem, sem testi mívolt létrejöttének létokát és idejét, minden irányban tapogatózunk kell, hogy eltaláljuk a különleges valóságot.

De mintha egyszerű, röviden az anyag maga könnyebb dió lenne és már feltörtük volna, ám az is titok, s még csak az sem biztos, hogy ott vírus nem szerepelt, csak a kőbe beletört bicskája. Ezért még ma is nagybetűs Istentől várjuk a választ, sokszor feltenni sem tudott kérdéseinkre, elfogadva, hogy képes velünk közölni, amit jónak lát, hogy tudjunk, no, de hogyan működik ez?

Hiszen a földön csak egyszer járt, ezer meg ezer évvel ezelőtt, azóta elvmagjai bennünk s kívülünk, segíthetnek mindent teremtett világ képét és az értelmesség látszatát nyújtani.

Céltalanul beszéljünk-e, avagy mit kezdünk magunkkal, ha csak napi gondtalan-gépies és annyira odafigyelést nem kívánó módon teszünk-veszünk, de azért ettől többet kívánunk? Még munka közepette is lehet ez érzésünk, hogy meg kell szólalnunk, kitérgetni a világot, ha nem kíván olyan nagy odafigyelést, vagy a szünetekben, utána, megtaláljuk a módját.

És akkor dől belőlünk élmény és vélemény, nem tudjuk magunkban tartani, legalább ennyi jár nekünk, és lesz „ne vágj a szavamba, hallgass végig”, meg „aki azt elhiszi, hülye”, ellenmondás nincs. Főként máshonnan szedett – ott célzatosan termelt – tájékozottság köszön vissza, mert sem magunkban, sem ott a nyíltszínen nem szoktunk végiggondolni dolgokat, felesleges-kockázatosnak tartva.

És azt is elvárja a beszélő, hogy valljon színt hallgatója, közönsége, értsen egyet vele, legalább bólogasson, ha nem kezd megerősítő úgyvanzozásba, nincs kimaradás észosztásból. Gondot jelent, ha valaki feltűnően hallgat, netán a szeme is ellenállást villant, kavics kerül a fogaskerekek közé, csikorgása kedélyt borzol, „nem lehet ennyire jóskapista!”

Pillanat alatt megvan a kirekesztés, hiszen el kell határolódnunk irányunkban veszélyes magatartástól, még kiderül „feleslegesen koptattam a számat, füle botját sem hatja rá”. Ő meg, aki szeretne elmélyedni az élet nehéz kérdéseiben, időszerűség miatt, vagy úgy általában is mer szembenézni velük, nem tud mit kezdeni felszínesség tünetével.

Megoldás nincs, de kísérletezgetni lehet, ha csalódás nem gond, vagy elegendő kis eredmény, hogy már legalább békén hagyunk, vagy néhanapján megkérdezzük egy szokatlan ügyről, „te mit gondolsz?”

Egyedül a léleknek van két iránya, minden más egyirányú, vagy előre halad, vagy hátrafelé, azaz lebomlik, szabad gondolat a lelki, meghatározottság az anyagi lét. Nemcsak az emlékezetéről van szó, aminek nincsen káros következménye ránk nézve, de ha testi állapotunk mozoghatna visszafelé, elvesztenénk jelenbeli azonosságunkat.

Ha a gondolkodás természetét magyarázni más nem képes, mint a lélek, annak létét szintén bizonyítja ez az összefüggésvizonylat, s így lelkünkön át jutunk ki magunkból, magányunkból. Másokhoz és a világhoz, amit jó esetben észre sem veszünk, lelkünket nem érzékeljük, az maga vagyunk, minden összekapcsolódásával együtt, azaz lélekként bejárjuk birodalmunk.

Ez pedig nem csupán területiség, hanem jó és szép elvont ismerete tanulságos példák szem előtt tartásával, megtörtént eseményben részvétellel, hallottakkal, tudottakkal, öröm vagy bánat beleélő együttérzésével, így nem kimaradással semmiből, ami emberi, és szándék szerint mindenből, ami embertelen, lelki tevékenységünk elviként határtalan.

Kell hozzá a testünk, kétségtelen, de hogy melyik melyiket hívta létre, titokzatosságként adódik nekünk, találgatjuk, de eldönteni nem tudjuk, amibe belenyugodni sem lehet. Vigasztalásként marad a lélek két iránya, melynek a jövő felé terjedését kevésbé ismerve, alkotást megelőző tervezésen túl véljük önálló túlélési képességét.

Utóirat:

Tehát az idő – pontjaiban – testi, s a lélek időtlen. Időnek sincsenek pillanatai, nincs kezdete s vége. Végtelen találkozási pontja a test, amely határtalanul végtelen. A van meg a nincs ugyanaz, s ez felfoghatatlan, de egyként felfogható, mely egység tudatunkban oszlik fel lét és nemlét tájára, mely kettő ugyanaz, szétszakítását lét s nemlétre gondolat végzi.

Minden porcikáddal jelen vagy önmagad előtt az idő folyamában, élet forgatagában, míg mások csak a körvonaladat látják, érzik illatodat talán, ha nőként használsz parfümöt. Személyiség felhő körülöttes kering, terjed, látványodra felkelt valamit szembejövőben, de határozottan azonosít ismerősök gyors emlékezetében, ahogy felbukkansz nekik.

Kisugárzásod viszont csak olyanok felé van, akik kifejezetten rád figyelnek, legyenek bár csak alkalmi találkozás résztvevői, kik kíváncsiak rád, beszélés hozzájuk, megnyilvánulás. Mindennek a megismerésével így vagyunk, hogy a részleteibe nem megyünk bele, megvárjuk, míg valaki feltárja azokat s előadja, többnyire ingyen, társutazók vagyunk tudásban.

Hogy aztán ha akad velünk kapcsolatban olyan társunk, aki minden ízünkben érdeklődik irántunk, valójában nem szerencse kérdése, de tenni kell érte, valahol megmutatni magunk. Ahogy a világ valamely szeglete felkelti figyelmünket, nem véletlen, befogadó készség kell hozzá bennünk, ugyanúgy jövődő párunkat kölcsönös vonzalom tudja jól kiválasztani.

Kutatómunkát persze csak magas szinten lehet végezni, a rendelkezésre álló tudáson túl haladni, ahol újszerű szempontokat kell érvényesíteni és szorgalmat, eredményhez.

Szerető és házastársak viszont úgy fordulnak egymás felé, hogy csak önmagukat adva is lesz eredmény, kialakul a közös élet sok-sok részletet birtokolva, mit a másiktól kapunk.

Nem mindenki fejére való korona, nem lesz mindenkiből vezető, született tehetséget

meg tudunk különböztetni a mondvascinálttól, újabban az hírlík, mindent meg lehet tanulni. Olyan is az a tudás, gépi eszközünk segít kezűgyességet, kézi erőt pótol, s régóta bár, ha a fazekaskorongra nézünk, robotok manapság, egyre többen, egyre több területen.

S mintha itt lenne a határ, kiválasztódásnak eddig volt értelme, a kiemelkedőt tettük az élre, követendőnek, mutassa az irányt, legyen példa, minta, de ennek is vége ma már. Tömegember, tucateMBER lettünk, sportbajnokot meg se közelít teljesítményünk, de tudóst sem értünk, sajátos képzéssel, edzéssel jutnak fel a csúcsra, ahogy hegymászókötél is műanyag.

A kenderkötél készítésénél még láttunk és ellenőriztünk minden mozzanatot, szálanként sodortuk, „átlapolással”, hogy szét ne szakadjon, ma csak az összetevők minőségében bízunk. Azok azonban nem átláthatóan adódnak, csak próba-szerencse alapon jutunk hozzá vegyi úton tömérdek olyan anyaghoz, melyek nélkül nem tudunk már meglenni, de megőrzi titkukat.

Van ugyan leírás róluk, de nem természetes módon születtek, ám úgy kellene emésztünk, ha ételeink közé keveri műhatékony eljárás, ahol nem mi, hanem haszon a szempont. Mindezt az okozza, megbomlott képviseletünk, gyereket szülő, szülőt rátermett megbízottja, ez volt a jó rend, hogy okos, tapasztalt tanított, de ma anyyi lett a fa, hogy nem látjuk az erdőt.

Koronázni sem szokás már, nincsen szent királyunk, sok leigázásunk alárendelte az ész is felsőbb hatalomnak, mely elszámoltathatatlan lett, természeti csapás szerűen telepedik ránk.

Milyen könnyű lenne az élet, ha a kulcsokat hozzá tudnák használni, elhinnék róluk, tényleg azok, nem tévedés, nem hiba bízni benne, hogy nyitják, amit kell, s bezárják az ördög lakatját. De hol juthatunk hozzá, mikor s hogyan, egyéni út titka, próbálják nekünk sokan megfejteni a szerintük nyilvánvalót, s mi nem értjük, miért nem értik, hogy nincs semmi bizalmunk bízni bennük.

Hitetlenek vagyunk azokkal, akiknek sokkal könnyebb, mert már túl vannak rajta, amit mi még el sem kezdtünk, vagy elkerülték a mi vermünket, üres beszédük nem terít ránk valóság szagot. Ám akkor nekünk kellene legyen önbizalmunk, magunk iránt, lendületünk a megoldás felé, hogy kitation próbálkozzunk, és ne egyből várjunk eredményt, higgyük, hogyha nem jön, az még nem kudarc.

Sőt, merjünk, menet közben rádöbbenni az élet sajátos ízére, mi másokat magabiztos színben tüntet fel előttünk, de az is csak látszat, felszín, a mélyben takargatják viharait. Ami nem hiba részükről, el kell lesnünk tőlük, mert vízzel oltott tűz sem kap életető levegőt, ha nem tudunk kibújni a teher alól, tartó oszlopokat állítsunk fel magunk mellé támnak.

A törött lábú is kap gipsz mellé mankót, lelki sérülésünk beforrasztásához elegendő, ha rácsodálkozunk a szokás szerinti elvi és gyakorlati útmutatásra, jó mintára.

Mert olyan sok van, megfelelő alkalmazása lehet a kulcs, mi megnyitja számunkra a csodát, amit gyerekkorunk óta tanulunk, hogy tele van vele a világ, csak le kell hajolni érte. És e szerény mozdulat a másik kulcs, amilyen még sok van, de ez már menetközben lesz a miénk, megérdemelten, hisz megszenvedtünk érte, de mit el kell felednünk, mint mások teszik, s mosolyognunk.

Bolygónk az érzéklet számára felfoghatatlan: talajként lábunk alatt, beszívva levegőjét, mert csak így tényszerű valóság – messzi látványa, műhold látcsővel vagy onnan saját szemmel, hamis. Távolról beláthatón gömbalak, még messzebből kis golyóbis, de lényege számunkra itt lenn van jelen, hogy életet fejleszt magából, mely tovább lépett felénk, értelmes lényként működünk rajta.

Tudunk magunkról elkülönülten életvilág feltételrendszerében mindentől, ami nem mi vagyunk, mert azok már tudatunk összetevői, egyediségünk összességünkől kiszakított. Mi sem tudunk megállni magunkban, és kilépve társas mezőre virágos létezésre nyílik áldott reménység, mit tömegével nem tiporhat el egészségtelen lélekből eredő önzőség.

Aki kiszakítja magát közösségi szellem mindenoldalú részesedéséből pillanatnyi előnyért, megbomlottsága emberség kárára válik, önerőből fenntarthatatlan vágypokol. Az égről is a maga hamis fennségét hozza le a földre, szerető egyistent ártó sokká téve, minek hihetlenségét erőszakkal pótolja, rettegett igazságtalanság rémével.

De az a sok virág a réten, mérhetetlenül sok emberlélek a létezés tengerében, nem engedi elsüllyeszteni ésszerű hajó, szerelemben született kiválóság gyümölcseit. Párhuzamosan halad kibontakozó szépség gyarapodása és embervilág megalázó megsemmisítése hazug haladás nevében, kétségtelennek kell hinnünk utóbbi győzelmét.

Nincs ember a józanész szerint, aki a rosszat akarja, és ennek megfelelő törvényeink értelmében kell eljárunk, mert van eszközünk a jó kizárólagos és nyitott útjára lépni.

Az országhatárok elavultsága már akkor nyilvánvaló volt, amikor megszülettek, mert ne gondoljuk, hogy országok mindig voltak, nem, hanem birtokok, élet-halál ura tulajdonossal. Aki vezérként vagy annak hú alvezéréként fegyverrel foglalta el a területet rajta a néppel, s tette őket szolgájává, továbbra megtartva a fegyverzetet, mi szolgának nem járt.

Kellett persze új hódítók ellen is, megvédte magát és uradalmát, vagy elvesztvén a csatát, új hatalom támadt ott, a régi elmenekült, ha tudott, vagy átállt az új elit oldalára. A nép szolgáltatta a munkaerőt eltartani a felsőbbrendűeket, miközben nagyobb térség tehát nem különülhetett el, válhatott ország jellegű egységgé, nem volt meg rá a képesség.

A hadi hatékonyság oly mértékben hiányzott, amit el sem tudunk képzelni, nem hiszünk, annyira be lettünk állítódva a középkori, sőt ókori nagy birodalmakra, ami hazugság. Sem felfegyverezni, se eltartani nem tudtak oly nagy hadsereget, mi annak leigázáshoz szükséges lett volna, ám elég régen hirdetik e hamis történelmet, mit ilyenek írtak meg.

Annyira ügyesen, vagy inkább az ellenkezőt mondókat elhallgattatva, hogy leleplezés még nincs, máig él a nagy előkép szellemének hú ápolása, ez áll érdekében a szent rendnek. E közel ötszáz évre nem megy vissza szóbeli emlékezet, az írásbeli pedig tekintélyt vívott ki magának, olyannyira, hogy bolondnak nézik, aki rájön valamire és felszólal.

Okleveleket, krónikákat úgy értelmeznek aztán, mintha országokról szólnának, mai népszerűség is régmúltba visszavetített, s mintha földrajzi távolságot úgy győztek volna le régen, mint ma. Mindez pedig feljogosít mai vezetést úgy hajtani vágóhídra katonát, lebombázott civil lakosságot, ahogy állítólagosan mindig történt a mindig vad történelem során.

Más kérdés, hogy az országhatárok ellen nemcsak vesztesé tette s lett nemzetek ágálnak, mert nagy-nagy igazságtalanság érte őket, hanem az egy akol-egy-pásztor kezdeményezés hívei, de ők kevesebben.

A világon egyedülálló Szent Koronát nem más hívta életre s tette eszményi életünk törvényének forrásává és őrévé, mint az istengyermekségünket meghirdető gondolat. Isten országát berendező, égi mintáját földre hozó, és az embert büntelenné tevő tanítás, kizárva ennek ellenkező múltból fészlő, alávetéssel rombolt gyakorlatát.

Ezen emelkedett szelleme miatt hozzá kell mérni tehát minden megelőző hatalmat és életmódot, nem fordítva, őt eredeztetni az örök élet szentségét el nem ismerőktől. Ez teszi a mi elődeink teljesítményét alkalmassá, hogy az ősidőktől folyamatos egymásra épüléssel, vívmányaik hitével művelték a földet, gyarapították a lelket.

A felhalmozódott végtelen ismerethalmazt kezelni tudták, minnek alapja a tisztelet, egymás megbecsülésén túl a láthatatlanul érvényesülő gondolkodóképesség felé. Ennek tartalmát végső kérdések területén sem engedték senkinek kihasználni egyéni, a közösség rovására erőltetett célból, igazodva a Korona Tanhoz, megvédve azt.

Hogy a föld senkinek sem tulajdona, de együtt igazságosan elosztva terményeit kezelt, hogy a szokások, hagyományok igen fontosak, nélkülük rögtön veszélynek lehetünk kitéve. Megújulásnak, új égnek, új földnek örülni s nemzedékek cseréje természetes képesség, a jövő a múltból fakad, rendezett étellel nem pokol, hanem mennyország kapuja nyílik meg.

Ha lehunyod a szemed, nem látod a világot, ahogy alvás közben sem működik öntudásod, ébren is szereted kikapcsolni magad néha, süketnek-vaknak minden hangzás és látvány néma. Tettmezőn a szekér erőfeszítéstől halad, az idő megszakíthatatlanul végigszalad egy-egy ember egyedi ívű életvonalán, sikeres, ki felmászik önmaga pókfonalán.

A lényeg, hogy nem tudod kivonni létből lelked, ha elfáradván a tested nem bírja a terhed, eldobandó lehet minden felesleges holmi, hanem attól nem szabadulsz, hogy tudsz gondolkodni. Az pedig nem kérdés, hogy szükséged van másokra, figyelmük nélkül üres az én, ne nézz másokra, nézetedet gazdagítsd ellenvéleményekben, de mindig legyenek barátok a közeledben.

Sőt, a szellem benned mással akar érintkezni, ekkor szégyen nélkül tudod burkod levetkezni, csupasz tudat meztelessel találkozik s boldog, eszményizzás eltünteti minden lélekfoltod. Itt ne állj meg, ekkortól tehetsz sokat igazán, győzelem felé lendíteni sokak igazán, közben észreveszed, méltatlanra kerül rendjel, sebző igazságtalanságtól ne keseredj el.

Ne hunyj szemet fölötte, ne viseld szó nélkül el, nyitott szemmel többet látsz, érzékenyített füllel meghallod a megoldásra vezető szöveget, megízlelheted a mindenki jól jár zamatot. Ahogy éjjel, alvás közben tudsz ágyat tapogatni, mélytudati érzületet sem tudsz halogatni, azonnal megvalósulásra mozdul jó ötlet, honnan, ne kérdezd, de előjön társas egyöntet.

Képzeld el azt a jövőt, különösen ha érte dolgozol, amikor elterjed az igazságunk magunkkal, nemzetünkkel, nyelvünkkel kapcsolatban, milyen lesz akkor élni, abban az öntudatban. Hogy már a barlangokban élő emberek is itt mi voltunk, azóta megmaradtunk, szaporodtunk, s mindig befogadtuk a távolról érkezőket, de mindig sokkal több volt az innen eltávozó.

Hogyan éltünk mi régen az egyes korszakokban, tananyag lehetne, sőt izgalmas próbatétel, utánozni őket és megtanulni túlélni azon körülmények közt, hátha megismétlődik. Nem számozva lenne az általános vagy alap iskola, elemi, ahogy régen hívták, hanem a régészeti kultúrák szerinti szinteken lehetne egyre magasabb fokozatba lépni.

Pattintott kőkorszakban kis kavicsok éle volt a vágóeszköz, aztán nagyobbakat is kézre-állóvá tettek, kőkaparókat, hegyes botok és nyílveszők előnyeiket felhasználva éltek. A csiszolt kőveket és kalapált, öntött fémeket ma is figyelmet lekötő, egyedülállóan érdekes művelettel lehet megmunkálni, nem szabad kihagyni emberérlelés szakaszából.

Aztán különböző éleseszerű találmányok sora lehetne újralkotásukkal hasznos ismeretek elsajátítása, nem úgy mint ma, mikor képleteket tanulnak, alkalmazást nem. Fegyvert s vitézt viszont csak csínján énekelnénk meg, mivel nekünk mellérendelő műveltségünk volt mindig, hódító alá- s fölrendelést viselt békés tömegünk, így erre kell hangsúlyt tennünk.

Ma már táplálék tápanyagát is táplálni kell, hogy testünkbe bejusson alapvető szükséglet kielégítése, de hogy ez megtörténik-e valóban, inkább hittel nyugtat, mint bizonyosság. Hogy elérjük a legalább elegendő szintet, nemcsak javasolt, de kötelesség, akadályát egyénileg érzékeljük, s közösen lehetne felszámolni, sok akaratra kell egyesülni.

Ami azért nem egyszerű s magától működő, mert a lelkünk fő étke szintén hiányosságos: egynemzetté levésünk lelkesítő ereje – szellemi azonosság tudat csorbái fájnak. S hogy miként csorbulnak, még azt sem láthatjuk tisztán, nemhogy könnyen orvosolni tudnánk, társnemzetek lettek elődeink összességéből, belőlünk, csak helyel-közzel emlékezve közös jó múltra.

De kimondottan ellenünkre alakultak, oly szövetségben, hol a saját erejüket messze túlhaladta a külső támogatóké, eme táj életébe károsan beavatkozóké. Megosztottság átkát járomként tették nyakunkba, ember embernek legyen farkasa, nem egyéni, hanem központi akaratból, hasonlóságot ne szakma, lélek, hanem külső jegyek adjanak.

És mindegyikünk ellen bevetett fegyver az volt, hogy mindannyian messziről származtunk ide és különböző időben, – kezdhettük keresni az őshazánkat, rágódhattunk nekünk dobott koncon. Mialatt nyertes oldal nyugaton vagy keleten hódítását emberhaladásnak nyilvánítva törvényszerűségként tekintett népiertásokra, avagy korábbi helyi kultúra tiprására.

Ez a helyzet máig tart, mi a gyökereinktől megfosztva nem jutunk egészséges eszményeink önhitünket tápláló ősforrásához, s a hamis múlt világcsendőrré tesz hatalmakat. Megoldást csak igaz ismerethalmozattal elérve, ellentétet óriáshegyét megmászva nyerhetünk, a mindnyájunkban benne lévő igényből békés boldogulásra, hol testvériség a vitamin.

Bejárják sokan szívesen a Földet, végtelen, szüntelen érdeklődéssel, nyitottan új és új tájak felé, embermivolt és produktum felé, ott a helyszínen eredetiben megszemlélni. Hogy mit, mi az valójában, még úgy sem teljesen feltárulkozó, befogadható, nem bújhatunk ott élők bőrébe, de legalább annyi, amit ők akarnak, megmutathassanak és átadjanak.

Kérdés, mi célból egyéni élményszerzés mellett, beszámítva az üzleti szempontokat, örök kételey egyébként, hogy van-e más oka utazás szervezésének, de tegyük fel, hogy van, nos, mi az? Csakis emberi testvériségről tapasztalat szerzés, megerősítés, hogy éppen az a színes sokféleség biztosítja, bizonyítja, hogy ne fáradjunk el keresni és megismerni egymást.

Lehet, csak a nagyon gazdagok engedhetik meg igazán maguknak, ám ők is sokan vannak és a kellemesség, furcsaság, szokatlanság adta élményt elég hitelesen viszik s szétterítik. Ismerje meg mindenki, hogy mennyien, milyen sok helyen él ma ember, mert emberiséget akkor alkothatunk, amire szükség lenne több döntés alkalmával, ami átfogó érintettségű.

Együttesen vonatkozik ránk, nemcsak egyedül, érinti a teljes emberi környezetet és a szellemi szférát az ember lelkének kedvezve, vagy kedvezőtlen ráerőszakolva. Reményteli, hogy nemcsak felszínes kalandokra, műegzotikumra költik pénzüket, de tudnak valami többlettel szolgálni útifilmekhez, nem tárgyasítják, mint azok, a látottakat.

Logikus-e, ami ésszerű, sokaknak azért nem egyértelmű, mert rajtunk kívülnek tartják az egymásból következést, és értelmi szinten érvényesültnek az ember legmagasabb fokát. Így pedig isteni elrendelésűnek látják a természetet, ami külön valami hozzánk képest, s mi ugyan belőle vagyunk, de értelmes lényé istentől kapott lelkünk révén lehettünk.

Itt aztán meg is áll a tudomány és álmélkodik, milyen végtelenül gazdag a külvilág rendje, mennyi törvényszerűség felfedezhető benne, ez aprólékosság szintén istenhez köthető. Sejtjük azonban a régmúltból feltárt leletek által, hogy maga az ember nem mindig volt ilyen mint most, jobban mondva megvolt mai képessége, de világsajátításban hátrább volt, mint mi.

Pedig a világ neki is ugyanúgy feltárult, sőt, természeti lényként még jobban is, s élt vele, hiszen túlélte az akkori kihívásokat és elszaporodott a földön, belőle vagyunk. És még a színvonalban sincs kivetnivaló, mert a mindenkori boldogság a mérce, amiben neki sem lehetett hiánya, lélektörténet bizonyítja, de akkor miben volt alsóbb szinten?

Miért érezzük ma, a repülés korszakában, hogy végsősoron nem cserélnénk vele? – tegnapi dolgainkat sem vállalnánk, hogy megismétlődjön, nemhogy a régmúlt nagy létbizonytalanságait. Bizonyára azért ragaszkodunk a mához, mert a világlogikát ésszerűségünk adja és gazdagítja, tette ilyen bonyolult nagyszerű adottsággá, ahogyan ma érezzük és élvezzük.

Nem mennék vissza a múltba semmiáron, még ha ott lenne is igen sok elrendezni való, hogy másként folytatódjon a történelem, ne ilyen szomorú látványt nyújtson kis és nagy háborúkkal. Ha igaz lenne, hogy szellemileg nem fejlődöttünk, vagy néha visszafelődöttünk, akkor ugyanazon a színvonalon lennénk – alkalmazkodva békés módú élethez mint legértelmesebbhez – ma is.

De nem vagyunk, és bár újabb fegyvereket is bőven kitaláltunk, sokkal-sokkal több, amivel a gyönyörűséges létezésünket aranyoztuk, fényesítettük, méltóvá isten örömére. Így aztán az elvont elemzésben összecúsúszik a két oldal eggyé, természetlogikát ember lát meg, tapasztal s felfedez, de örökös elme képessége teszi lehetővé, öntudatban.

Milyen sokszor hallod, hogy szállj le a földre, ha már órjás nem vagy, hát, ne legyél törpe. Légy rá tekintettel, mit gondolnak rólad mások, kik egyébként nem tudják, hogy jó vagy. Azt látják, hogy szembe mész a valósággal, s mindig sok bajod van ezzel a világgal. Nehogy már a szekér húzza a lovakat, mit nem fejtettél meg, őrzi tudás lakat.

Benned van a hiba, nem a csillagokban, vigyázz, teher alatt lelked összeroppan. Tested sincs acélból, elillan az erőd, erős vár csak Isten, hit-ostromlott erőd. De ad megnyugvást és bizonyosságot, ne lázadj ellene, s szakíthatsz virágot. – Az nem jut eszükbe téged támadóknak, hogy az ember fia mestere a szónak,

de a tettek terén sokszor akad nagy baj, hebehurgyán tör-zúz vétkes forró aggyal. Hideg fej hiányzik, okos megfontoltság, ezért kell erkölcsöt gyermekfejbe oltás. Világos ideák fényezzék kedvünket, jóra hajlamosság, mert rossz rosszal büntet. De aki nem tudja, mi van felszín mögött, hiedelmet táplál, nem oszlat el ködöt

részletekben rejlő örök titkok fölül, hamis megfejtésnek kétely nélkül örül. Aki meg megfontolt, mintha égben szállna, magasból tekint le sasszeművé válva, meglátja a helyes életutat, módot, szellemességével feltöri a kódot. S lehet, magamagát nem mutatja annak, mit elvárnak tőle, ura legyen zajnak

mi körülvesz minket, értelmet keressen kutató tekintet, sikerre vezessen, és vezényletével váljon összhangzattá életünk együtt is, így tegyük őt naggyá.

Másik emberben keress boldogságot, sőt gyógyulást, ha lelkedet megtalálta átok, avagy még a testi kórt is elűzetheted, ha hited az ő kedvességébe vetted. Amit megtapasztalsz, de nem mered úgy elkönyvelni, mint ami nem álom, vagy nem megtévesztés, hanem igaz szándék és tett, túlmutat vágyon és megérdemlett.

Mert te is benne vagy a kapcsolatokban, nemcsak ő teljesít feléd, belőled is kibuggyan a felhalmozott s addig hiábavalónak látszó kedvesség, már a létezéseddel nyerő vagy. Igen, lehet ilyen, itt kopog az ajtódon, el kell hinned végre, hogy eddig a kudarcosság jellemzett téged ilyen összefüggésben, de most minden megváltozik, felkelt a te Napod.

Hiszen felhő mögött mindig ott volt eddig is, reménynek nevezik, s te nem mondtál le róla sosem, hogy egyszer bekövetkezik, úgy is éltél, mintha jelen lenne, azért bírtad. Amúgy is tele van az élet feladattal, nem bújhattál el végzése elől, csupán mert többre vágytál valahol belül, mélyen, de a látvány körülötted pótolta kicsit a hiányt. Hiszen látszólag úgy éltél, mint a többiek, még a siker ízét is ízlelgethetted, bár az nem

volt az igazi, mások bátrabbnak mutatkoztak, többet arattak, merték befogadni az elismerést. Mégsem érezted, hogy kihasználnak, csupán részese voltál a nagy összefüggésrendszernek, ahol bonyolult viszonylatokban létezésünket nem magunk értékeltük, nehogy eltévedjünk.

Eltévedjünk az önzés erdejében, így hát egészséges lényedhez a szellemi léghen megtanultál minden lélekmentő eljárást, és közben hasznára váltál kis-nagy közösségnek. Ebben az állapotban talált meg most a változás, amit a megőrzött személyiségedet megtaláló személyiség kapcsolata hozott, kitaszítottág érzetét semmibe küldve és téged ajnározva.

Kényeztetve, mint még soha, s bár ez ismeretlen érzés, mégis tudod, hogy igazi, jobb nem lehetséges, ajánlani tudnád másoknak is, ha nem látnád, hogy nekik már szerencsájuk régóta birtokolni. Feladatokat tehát megőrizni magatokat ebben, és hitet adni mindenkinek, hogy ha rendelkezik veled, értékelje nagyra azt életajándékként, vagy ha nem, higgyen benne, hogy neki is eljövendő.

Szélsőséges múlt felé árad ma is figyelem, legyen olyan szép és jó, mint modern történelem, vagy ha az rettenetes, csúnyuljon meg a régi, mindegy, de az emléket hamisítás kíséri. Lehet, csupán azzal, hogy mást tartunk ma fontosnak, mint ami túlélését jelentette korszaknak, olyasmit emelünk ki, ami nekünk célzatos, nem baj, hogyha nem igaz, csak legyen jó hangzatos.

Kezdjük a boldogsággal, mi volt annak alapja, élelmét a termőföld igen gazdagon adta, mert a szorgos kezeket isteni ész vezette, kinek-kinek mi jutott, eredményesen tette. Évszázadok elteltek, s nem volt szükség váltani, szerszám és tapasztalat tudott hasznot hajtani, annyi ember született, amennyi épp elég volt, jelképekből tanultak, tanított éji égbolt.

Háborút nem ismertek, vadállat volt ellenség, király nem volt s hadvezér, Nap uralkodó fennség, unalmat sem ismertek, mert a világ egésze foglalkoztatta őket, legyen eszük a része. „Hajh, de bűneink miatt” vakok lettünk a jóra, nem hallgatunk manapság sem szép, sem igaz szóra, pusztulásunk áldozat idegenek oltárán, pusztítók üdvözülnek elnyomásunknak árán.

Így az, aki oly régen élt s nem használt erőszakot embertársai ellen, s egymásnak hitelt adott, lenézett lett, pária, szolgaságra ítélve, utólag értékelten alacsonyrendűn élve. Értéktelen sokaság, kevés kiemelkedő, végső soron csak harcos lehet dicső és nyerő, így aztán ami ma van, ilyen kétes gyökerű, kétszer hazug, mert neki múlt nem lehet nagyszerű.

Hírünk régtől ideszáll, hozza szép lélekmadár, Turulnak hívtuk utóbb, történelem nyárutón. Amikor már harcolni kellett a szabadságért, nem elég volt locsolni virágot a látványért. Feláldozott ifjakat sirattak szerelmeik, és ha a szív megszakad, szomorúsággal telik. Gondoljuk meg most tehát, milyen elvetemült lett, aki halál ideát hatalmi eszközzel tett.

És aztán azt szolgálta ország-világ embere, lelkét ördög megszállta, ki ezt kincsként kezelte. Az lett üldözött lélek, aki bűnre mutatott, isten elleni vétek így büntelnek jutott. Körben kereszt jelképe örök ellentmondásként, hogy máig tart bűn kénye, pedig lehetne másként. De ha nem gondolunk rá, nem kutatjuk, keressük, mi lett jó sorsunkká, hogy örök mintának vesszük,

kicsúszik a kezünkből a jó élet emléke, elillan az eszünkből: lehet módszer a béke.
Pedig milyen jó lenne, úgy élni ahogy mondják, határtalan higgy benne, minden bajunk megoldják.
Ám mégis riogatnak, elszabadul a pokol, hogyha tőlünk nem kapnak teljhatalmat zálogon.
Ami a mi jólétünk, s mintha tennénk kockára, midőn olyasmit védünk, mint szólás szabadsága.

Vagy a cselekvésünkké, szabad, ami nem tiltott, az új nem lesz vérünkké, ha parancstett mást irtott.
Nem véletlen tér vissza vágyunk lélek határra, forrásunk legyen tiszta, biztos jövőnk számára.
Hitünk újra feltámad, könnyünk széltől felszárad, mit fúj régi szellemünk, szárnyal lélekként velünk.

